

**Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Ústav ekonomiky a managementu**

**Finanční analýza podniku drogistické výroby a komparace
s konkurencí**

Kateřina Gavendová

**Diplomová práce
2013**

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Kateřina Gavendová**
Osobní číslo: **E11484**
Studijní program: **N6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Ekonomika a management podniku**
Název tématu: **Finanční analýza podniku drogistické výroby a komparace s konkurencí**
Zadávací katedra: **Ústav podnikové ekonomiky a managementu**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Práce bude zaměřena na rozbor finančních výkazů konkrétního podniku a srovnání s konkurencí v drogistickém odvětví za účelem vyhodnocení finanční situace a nalezení způsobů, jak zlepšit prosperitu podniku.

Stanovení cíle

1. Základní pojmy a definice
2. Metody finanční analýzy
3. Charakteristika vybrané společnosti
4. Finanční analýza vybrané společnosti
5. Komparace finančních ukazatelů vybrané společnosti s podniky drogistické výroby
6. Návrhy a doporučení pro vybranou společnost

Formulace závěrů

Rozsah grafických prací: -
Rozsah pracovní zprávy: cca 50 stran
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická
Seznam odborné literatury:

BRAGG, S. M. Financial Analysis: a Controller's Guide. 2nd education. USA: John Wiley and Sons, Inc., 2006. 416 s. ISBN 978-0-470-05518-2.

KNÁPKOVÁ, A., PAVELKOVÁ, D. Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 2010. 205 s. ISBN 978-80-247-3349-4.

LEE, A. C., LEE J. C. LEE, C. F. Financial Analysis, Planning & Forecasting: Theory and Application. 2nd education. USA: World Scientific Publishing Co. Pte. Ltd., 2009. 1101 s. ISBN 978-981-270-608-9.

MÁČE, M. Finanční analýza investičních projektu: praktické příklady a použití. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 2006. 77 s. ISBN 80-247-1557-0.

RUCKOVÁ, P. Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi. 4. vydání. Praha: Grada Publishing, 2011. 277 s. ISBN 978-80-247-3916-8.

STROUHAL, J. Finanční řízení firmy v příkladech: co odhalí finanční analýza: kdy je investice výhodná. 1. vydání. Brno: Computer Press, 2006. 178 s. ISBN 80-251-0913-5.

VOCHOZKA, M. Metody komplexního hodnocení podniku. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 2011. 248 s. ISBN 978-80-247-3647-1.

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Michal Kuběnka, Ph.D.

Ústav podnikové ekonomiky a managementu

Datum zadání diplomové práce:

21. června 2012

Termín odevzdání diplomové práce:

30. dubna 2013

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.

děkanka

L.S.

doc. Ing. Marcela Kožená, Ph.D.

vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 9. října 2012

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 25. dubna 2013

Kateřina Gavendová

PODĚKOVÁNÍ:

Děkuji panu Ing. Michalovi Kuběnkovi Ph.D., vedoucímu mé diplomové práce, za odborné vedení, cenné rady a připomínky, které mi pomohly k zpracování mé diplomové práce. Současně děkuji za poskytnuté informace a věnovaný čas panu Ing. Martinovi Paďourovi, který pracuje ve společnosti TOMIL, s.r.o. jako ekonomický ředitel společnosti. Dále děkuji svojí rodině za podporu a trpělivost se mnou při zpracovávání diplomové práce.

ANOTACE

Tato práce analyzuje hospodaření společnosti TOMIL, s.r.o. se sídlem ve Vysokém Mýtě prostřednictvím finanční analýzy. Práce obsahuje teoretické poznatky, které jsou aplikovány na vybranou společnost.

Teoretická část je zaměřena na základní pojmy z oblasti finanční analýzy. Na teoretickou část navazuje praktická část, která zahrnuje představení společnosti, rozbor finančních ukazatelů společnosti, komparace s odvětvím a s konkurencí v drogistickém průmyslu. Poslední část obsahuje vlastní návrhy pro zlepšení hospodaření společnosti.

KLÍČOVÁ SLOVA

finanční analýza, poměrové ukazatele, pyramidové rozklady

TITLE

The Financial Analysis of Company Producing Chemistry and Comparison with Competitors

ANNOTATION

This work analyzes the company TOMIL, s.r.o., which is located in Vysoké Mýto through financial analysis. The work includes theoretical knowledges which are applied to the selected company.

The theoretical part is focused on the basic concepts of financial analysis. The theoretical part is followed by a practical part, which includes the introduction of the company, analysis of financial indicators, comparison with the sector and with the competition producing chemistry. The last section provides own suggestion for improved management of the company.

KEYWORDS

Financial Analysis, Ratio Indicators, Pyramidal Decompositions

OBSAH

SEZNAM TABULEK	9
SEZNAM OBRÁZKŮ	9
SEZNAM GRAFŮ	10
SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK	11
ÚVOD	12
1. ZÁKLADNÍ POJMY FINANČNÍ ANALÝZY	13
1.1. VÝZNAM A CÍL FINANČNÍ ANALÝZY	13
1.2. INFORMAČNÍ ZDROJE FINANČNÍ ANALÝZY	14
1.3. UŽIVATELÉ FINANČNÍ ANALÝZY	15
2. METODY A UKAZATELE FINANČNÍ ANALÝZY	16
2.1. 2.1 METODY FINANČNÍ ANALÝZY	16
2.1.1. Fundamentální analýza podniku	16
2.1.2. Technická analýza podniku	16
2.2. ANALÝZA STAVOVÝCH UKAZATELŮ	18
2.2.1. Horizontální analýza	19
2.2.2. Vertikální analýza	19
2.3. ANALÝZA POMĚROVÝCH UKAZATELŮ	19
2.3.1. Ukazatele likvidity	20
2.3.2. Ukazatele rentability	21
2.3.3. Ukazatele aktivity	23
2.3.4. Ukazatele zadluženosti	25
2.3.5. Ukazatele s využitím cash flow	27
2.3.6. Vzájemný vztah jednotlivých ukazatelů	28
2.4. ANALÝZA SOUSTAV UKAZATELŮ	30
2.4.1. Du Pont diagram	30
2.4.2. Rozklad ukazatele EVA	33
2.4.3. INFA model	35
3. CHARAKTERISTIKA SPOLEČNOSTI TOMIL, S.R.O.	38
3.1. INFORMACE Z OBCHODNÍHO REJSTŘÍKU	38
3.2. HISTORIE SPOLEČNOSTI A JEJÍ SOUČASNÝ STAV	38
3.3. VÝROBKY A ZNAČKY	38
3.4. KONKURENCE	39
4. FINANČNÍ ANALÝZA SPOLEČNOSTI TOMIL, S.R.O.	41
4.1. ANALÝZA STAVOVÝCH UKAZATELŮ	41
4.1.1. Vertikální analýza	41

4.1.2.	Horizontální analýza.....	45
4.2.	ANALÝZA POMĚROVÝCH UKAZATELŮ.....	49
4.2.1.	Ukazatele likvidity.....	50
4.2.2.	Ukazatele rentability.....	53
4.2.3.	Ukazatele aktivity.....	56
4.2.4.	Ukazatele zadluženosti.....	58
4.2.5.	Ukazatele s využitím cash flow.....	60
4.3.	ANALÝZA STAVOVÝCH UKAZATELŮ.....	62
4.3.1.	Du Pont diagram.....	62
4.3.2.	Rozklad EVA.....	64
4.3.3.	INFA model.....	66
5.	KOMPARACE FINANČNÍCH UKAZATELŮ SPOLEČNOSTI TOMIL, S.R.O. S PODNIKY DROGISTICKÉ VÝROBY.....	69
5.1.	UKAZATELE LIKVIDITY.....	69
5.2.	UKAZATELE RENTABILITY.....	70
5.3.	UKAZATELE AKTIVITY.....	71
5.4.	UKAZATELE ZADLUŽENOSTI.....	72
6.	SHRNUTÍ, NÁVRHY A DOPORUČENÍ PRO SPOLEČNOST TOMIL, S.R.O.....	74
	ZÁVĚR.....	78
	SEZNAM PŘÍLOH.....	83

SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1 – Působení dílčích ukazatelů na ROE.....	31
Tabulka č. 2 – Ukazatele vstupující do modelu INFA	37
Tabulka č. 3 – Vertikální analýza aktiv společnosti.....	41
Tabulka č. 4 – Vertikální analýza pasiv společnosti	43
Tabulka č. 5 – Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty společnosti	44
Tabulka č. 6 – Horizontální analýza aktiv společnosti.....	45
Tabulka č. 7 – Horizontální analýza pasiv společnosti	47
Tabulka č. 8 – Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty společnosti.....	48
Tabulka č. 9 – Běžná likvidita společnosti a odvětví	50
Tabulka č. 10 – Pohotová likvidita společnosti a odvětví	51
Tabulka č. 11 – Okamžitá likvidita společnosti a odvětví.....	52
Tabulka č. 12 – Rentabilita celkových vložených aktiv společnosti a odvětví.....	53
Tabulka č. 13 – Rentabilita vlastního kapitálu společnosti a odvětví	54
Tabulka č. 14 – Rentabilita tržeb společnosti a odvětví	54
Tabulka č. 15 – Rentabilita nákladů společnosti a odvětví	55
Tabulka č. 16 – Obrat aktiv a doba obratu aktiv společnosti a odvětví.....	56
Tabulka č. 17 – Obrat zásob a doba obratu zásob společnosti a odvětví	57
Tabulka č. 18 – Doba obratu pohledávek společnosti a odvětví	57
Tabulka č. 19 – Doba obratu závazků společnosti a odvětví.....	58
Tabulka č. 20 – Celková zadluženost společnosti a odvětví	59
Tabulka č. 21 – Koefficient samofinancování společnosti a odvětví	59
Tabulka č. 22 – Ukazatel úrokového krytí společnosti a odvětví.....	60
Tabulka č. 23 – Rentabilita tržeb s využitím CF společnosti	61
Tabulka č. 24 – Stupeň oddlužení s využitím CF společnosti.....	61
Tabulka č. 25 – Ukazatele Du Pont rozkladu společnosti	62
Tabulka č. 26 – Ukazatele pro rozklad EVA společnosti.....	64
Tabulka č. 27 – Ukazatele pro INFA model společnosti.....	66
Tabulka č. 28 – Srovnání běžné likvidity společnosti s konkurencí	69
Tabulka č. 29 – Srovnání rentability aktiv společnosti s konkurencí.....	70
Tabulka č. 30 – Srovnání rentability vlastního kapitálu společnosti s konkurencí	70
Tabulka č. 31 – Srovnání obratu aktiv společnosti s konkurencí	71
Tabulka č. 32 – Srovnání doby obratu zásob společnosti s konkurencí.....	72
Tabulka č. 33 – Srovnání celkové zadluženosti společnosti s konkurencí.....	72
Tabulka č. 34 – Srovnání ukazatele úrokového krytí společnosti s konkurencí.....	73

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek č. 1 – Časové hledisko hodnocení informací	13
Obrázek č. 2 – Elementární metody finanční analýzy.....	17
Obrázek č. 3 – Du Pont diagram	32
Obrázek č. 4 – Pyramidový rozklad ekonomické přidané hodnoty.....	34
Obrázek č. 5 – Rozdělení podniků do skupin podle tvorby EVA	35
Obrázek č. 6 – Model INFA	36
Obrázek č. 8 – Pyramidový rozklad ROE společnosti za rok 2010 a 2011.....	63
Obrázek č. 9 – Rozklad ukazatel EVA společnosti za rok 2010 a 2011 (v tis. Kč)	65
Obrázek č. 10 – INFA model společnosti za rok 2010 a 2011	67

SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 1 – Vztah mezi rentabilitou, zadlužeností a likviditou	29
Graf č. 2 – Podíl majetku společnosti na celkových aktivech	42
Graf č. 3 – Podíl zdrojů společnosti na celkových pasivech	43
Graf č. 4 – Vývoj celkových aktiv společnosti za určité období	46
Graf č. 5 – Vývoj běžné likvidity společnosti a odvětví	50
Graf č. 6 – Vývoj pohotové likvidity společnosti a odvětví	51
Graf č. 7 – Vývoj okamžité likvidity společnosti a odvětví	52
Graf č. 8 – Vývoj jednotlivých ukazatelů rentability společnosti	55
Graf č. 9 – Vývoj obrátu aktiv společnosti TOMIL, s.r.o. a její konkurence.....	71

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

A	aktiva celkem
ABS	absolutní změna
a.s.	akciová společnost
BCG	The Boston Consulting Group
CF	cash flow – peněžní tok
CZ	výsledek hospodaření
ČR	Česká republika
DFM	dlouhodobý finanční majetek
DNM	dlouhodobý nehmotný majetek
DHM	dlouhodobý hmotný majetek
Dr.	doktor
EAT	čistý zisk
EBIT	zisk před odečtením daní a úroků
EVA	ekonomická přidaná hodnota
IČO	identifikační číslo
INFA	IN Financial Analysis
Kč	koruna česká
KFM	krátkodobý finanční majetek
NOPAT	EBIT po zdanění
ON	ostatní náklady
OV	ostatní výnosy
PH	přidaná hodnota
r_e	alternativní náklad na vlastní kapitál
r_f	bezriziková sazba
ROA	rentabilita aktiv
ROC	rentabilita nákladů
ROE	rentabilita vlastního kapitálu
ROS	rentabilita tržeb
s.r.o.	společnost s ručením omezeným
SWOT	Strengths, Weaknesses, Opportunities, and Threats
v.o.s.	veřejná obchodní společnost
UM	odhad úrokové míry
UZ	úplatné zdroje
VK	vlastní kapitál
VH	výsledek hospodaření

ÚVOD

Finanční analýza je jedním z klíčových nástrojů posouzení finančního hospodaření společnosti. Slouží pro rozhodování, hodnocení finanční situace společnosti a odhalování nebezpečí insolvence. Obsahuje v sobě hodnocení minulosti i současnosti, umožňuje provedení predikce budoucího vývoje společnosti. Úkolem finanční analýzy je posouzení finančního zdraví společnosti. O výsledky, které v rámci finanční analýzy zjistíme, se zajímá nejen management společnosti, ale také investoři, obchodní partneři, banky a mnoho dalších subjektů. Podstatou finanční analýzy je rozpoznat silné stránky, které mohou zvýšit tržní podíl společnosti a odhalit slabá místa a ty minimalizovat. Finanční analýza zpravidla využívá dvou základních metod, fundamentální analýzy a technické analýzy.

Cílem diplomové práce je posouzení finanční situace společnosti TOMIL, s.r.o. prostřednictvím finanční analýzy a provedení komparace s konkurencí v drogistickém odvětví za účelem nalezení způsobu, jak zlepšit prosperitu podniku, což znamená nalézt problémy v hospodaření a doporučit vhodná opatření, aby se společnost vyvíjela směrem k lepším finančním výsledkům.

Údaje pro finanční analýzu budou získány z rozvahy, výkazu zisku a ztráty a z výkazu cash flow společnosti TOMIL, s.r.o. i z výkazů její konkurence. Analýza bude provedena za období 2007 až 2011. Pro uskutečnění cíle práce bude provedeno zpracování teoretických poznatků z oblasti finanční analýzy, které budou následně aplikovány na vybranou společnost.

Teoretická část nejprve vymezí význam a cíl finanční analýzy, její zdroje a uživatele. Následně se práce bude zabývat metodami a ukazateli finanční analýzy, kde budou podrobně popsány jednotlivé ukazatele.

V praktické části bude charakterizována vybraná společnost a budou aplikovány jednotlivé elementární metody. Společnost bude posuzována z hlediska vertikální a horizontální analýzy účetních výkazů, poměrových ukazatelů a analýzy soustav ukazatelů. Společnost bude ohodnocena z hlediska vypočítaných hodnot, které budou porovnány s průměrem daného odvětví i s dosaženými výsledky její konkurence.

V závěru práce budou shrnuty získané výsledky a navržena určitá opatření, která by měla vést ke zlepšení finanční situace společnosti.

1. ZÁKLADNÍ POJMY FINANČNÍ ANALÝZY

1.1. VÝZNAM A CÍL FINANČNÍ ANALÝZY

Finanční analýza poskytne údaje, díky nimž je podnik schopen zhodnotit svoji finanční situaci, stabilitu a finanční zdraví. Pomocí finanční analýzy jsou společnosti schopny porovnávat získané údaje a rozšiřovat tak jejich vypovídací schopnost. Tyto údaje slouží jako důležitý podklad pro rozhodování vedení společnosti. Management tak odhalí, zda má vhodnou kapitálovou strukturu, zda je ziskový, zda je schopen splácet své závazky.

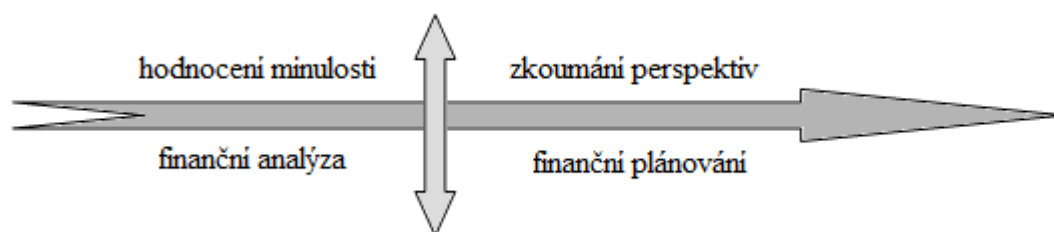
Existuje mnoho definic pojmu finanční analýza. Podle autorky Růčkové „*finanční analýza představuje systematický rozbor získaných dat, která jsou obsažena především v účetních výkazech.*“ [21, s. 9]

Metcalf definuje finanční analýzu jako proces hodnocení vztahů jednotlivých částí finančního výkazu pro získání lepší představy o situaci podniku a jeho výkonnosti.[31]

John N. Myer vymezuje finanční analýzu jako studium vztahů mezi finančními faktory v podniku, které byly vykázány ve výkazech, a toto studium je zobrazeno v prohlášeních.[19]

Slovník Webster spojuje definice dvou slov dohromady. Finance vysvětluje jako řízení měnové záležitosti a analýzu jako studium jednotlivých částí celku. Finanční analýza je tedy studium jednotlivých částí finančních aspektů podniků.[8]

Znalost finanční údajů je důležitá ve vztahu k minulosti, současnosti, ale i prognózování budoucího vývoje. Co proběhlo v minulosti, nelze nijak ovlivnit, avšak výsledky finanční analýzy mohou poskytnout cenné informace pro budoucnost podniku.

Obrázek č. 1 – Časové hledisko hodnocení informací

Zdroj: upraveno podle [21]

Z obrázku 1 je patrné, že se nejdříve ohlížíme do minulosti, jak se podnik vyvíjel až do současnosti. Pracujeme-li s minulými daty, hodnotíme tak minulost podniku a získáme tak podklady pro finanční analýzu. Výsledky finanční analýzy jsou důležité údaje pro finanční plánování, kde zkoumáme perspektivu daného podniku.

Cíle finanční analýzy podniku jsou:

- posouzení dosavadního vývoje firmy a poskytnutí informací pro rozhodování do budoucna,
- rozbor možných variant dalšího vývoje a výběr nejvhodnější varianty,
- porovnání výsledků různých společností,
- zpracování informací pro hodnocení podniku vnějšími partnery, věřiteli i vlastníky.[14]

Společnosti provádějící finanční analýzu oproti společnostem, které tak nečiní, hypoteticky zvyšují v čase více svoji hodnotu, protože finanční analýza pomáhá zaměřit se na klíčové oblasti a eliminuje čas strávený na nepodstatných aktivitách.

Musíme postupovat podle následujících kroků:

- změnit způsob myšlení, pracovat pouze s podstatnými informacemi. Důležité je seznámit se pouze s důležitými daty a nepodstatné informace vynechat. Jakmile to uděláme, eliminujeme zbytečné úkoly a ušetříme čas. Určitě existuje několik věcí, které děláme zbytečně, nebo by to mohlo být provedeno efektivněji,
- použít analýzu času, kde analyzujeme, jakým způsobem trávíme čas a tak pochopíme, kde budeme mít příležitost pro změnu,
- změnit své chování, a zavést některé nové nástroje, které nám pomohou udělat více za méně peněz.[27]

1.2. INFORMAČNÍ ZDROJE FINANČNÍ ANALÝZY

Finanční analýza je tedy metoda, která poměruje údaje získané ze základních účetních výkazů – rozvahy, výkazu zisku a ztráty, výkazu cash flow – a dalších vnitropodnikových výkazů a tržních údajů. Tyto zdroje finanční analýzy lze rozdělit na interní a externí.

Interní zdroje se týkají daného podniku, kde mezi nejdůležitější zdroj patří účetní závěrka. Účetní závěrka v sobě zahrnuje rozvahu, výkaz zisku a ztráty a přílohu s přehledem o peněžních tocích a změnách vlastního kapitálu.

Externí zdroje pocházejí z vnějšího prostředí a týkají se nejen podniku, ale také jeho okolí. Do této kategorie patří informace plynoucí z mezinárodních analýz, analýz národního hospodářství či odvětvových analýz, ale také informace z oficiálních statistik či burzovní informace z tisku.[21]

1.3. UŽIVATELÉ FINANČNÍ ANALÝZY

Uživatelé finanční analýzy jsou všechny osoby, které nějak souvisí s podnikem. Je důležité zvážit, pro koho je finanční analýza zpracována, protože každý uživatel finanční analýzy preferuje jiné informace.[13] Finanční analýzu využívají především následující subjekty:

- **investoři** – zejména akcionáři a potenciální investoři, zajímají se především o ziskovost vloženého kapitálu, vývoj tržních ukazatelů, ověřují, zda prostředky, které investovali, jsou správně zhodnoceny,

- **obchodní partneři (odběratelé, dodavatelé)** – zajímají se z hlediska své budoucí spolupráce s podnikem především o solventnost, likviditu a zadluženost podniku,

- **banky** – zajímají se o celou řadu finančních ukazatelů, např. o ziskovost, stabilitu, zadlužení, likviditu podniku (zejména dlouhodobou likviditu), na základě těchto informací je banka ochotna poskytnout společnosti úvěr,

- **zaměstnanci** – zajímají se zejména o stabilitu podniku z hlediska jejich zaměstnání, dále se zajímají o ziskovost podniku z důvodu možného růstu mezd,

- **manažeři** – využívají finanční analýzu pro dlouhodobé i operativní řízení; zajímají se o efektivitu využitých zdrojů, likviditu a v neposlední řadě i o ziskovost,

- **konkurenti** – zajímají se o finanční analýzu, aby mohli porovnat svůj podnik s analyzovaným podnikem v mnoha ukazatelích finanční analýzy, zejména ziskovosti a aktivity, snaží se získat výsledky finanční analýzy zejména u těch podniků, kterým se na trhu daří, aby se mohli inspirovat,

- **státní orgány** – zajímá je schopnost podniku vytvářet zisk a odvádět daně do státního rozpočtu, finanční analýzu užívají ke kontrole daňových povinností, případně při rozhodování o státní dotaci nebo státních zakázkách,

- **burzovní makléři** – navrhují a realizují obchody s cennými papíry, proto se zajímají o mnoho ukazatelů finanční analýzy, zejména o tržní hodnotu společnosti,

- **analytici, daňoví poradci, účetní znalci** – zajímají se o celkový vývoj finančního zdraví podniku, proto se také zajímají o všechny ukazatele finanční analýzy, které vhodně zhodnotí finanční situaci společnosti.[4]

Finanční analýza také například slouží novinářům, výzkumníkům, burzám, finančním úřadům a ekonomům. Analýza finančních výkazů musí být jednoduchá, srozumitelná a smysluplná pro všechny zúčastněné strany.[25]

2. METODY A UKAZATELE FINANČNÍ ANALÝZY

2.1. 2.1 METODY FINANČNÍ ANALÝZY

V současnosti díky rozvoji matematických, statistických a ekonomických věd existuje celá řada metod hodnocení finančního zdraví společnosti. Samozřejmě každý podnik volí tu metodu, která je pro něj nejlepší a závěry byly co nejspolehlivější a eliminovaly tak riziko chybného rozhodnutí.

Finanční analýza se skládá z těchto dvou částí:

- a) kvalitativní, tzv. fundamentální analýza,
- b) kvantitativní, tzv. technickou analýza.

2.1.1. Fundamentální analýza podniku

„Fundamentální analýza je založena na rozsáhlých znalostech vzájemných souvislostí mezi ekonomickými a mimoekonomickými jevy, na zkušenostech odborníků, na jejich subjektivních odhadech i na citu pro situace a jejich trendy.“[23, s. 7] Pracuje tedy s kvalitativními údaji.

Mezi nejdůležitější fundamentální analýzy patří např. SWOT analýza, metoda kritických faktorů úspěšnosti, BCG matice nebo metoda balanced scorecard. Kvalitativní analýza vytváří podklad pro technickou (kvantitativní) finanční analýzu.[23]

2.1.2. Technická analýza podniku

Technická analýza patří mezi matematické a statistické metody, které slouží ke kvantitativnímu zpracování dat. Technická analýza se také nazývá jako elementární analýza. Elementární analýzu lze rozčlenit do několika skupin, které však jako celek ve svém důsledku znamenají komplexní finanční rozbor hospodaření podniku, lze ji rozdělit na tyto analýzy:

1. Analýza stavových ukazatelů

- horizontální analýza,
- vertikální analýza.

2. Analýza rozdílových ukazatelů

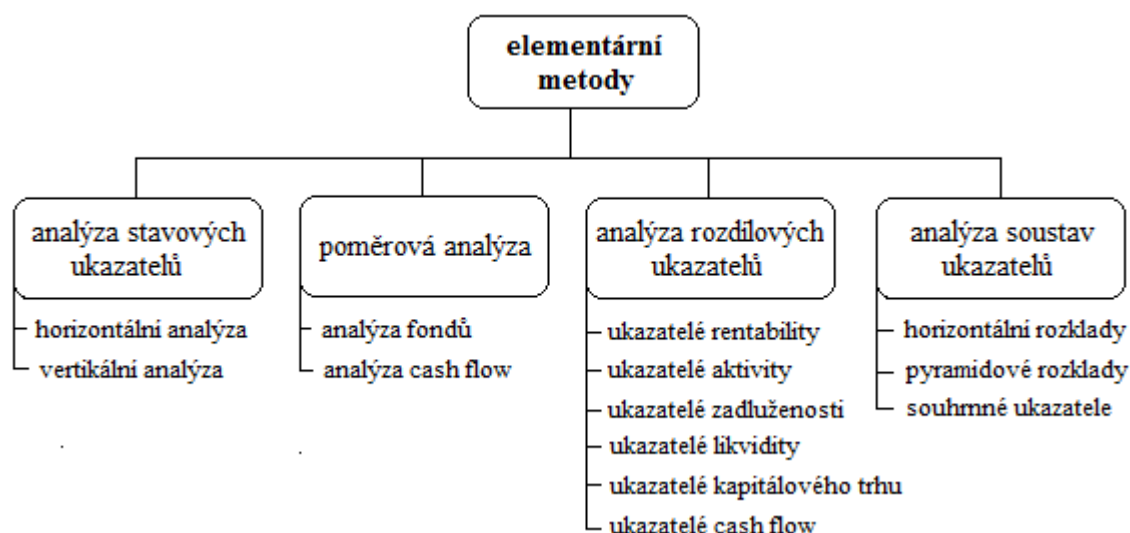
3. Analýza poměrových ukazatelů

- rentability,
- aktivity,
- zadluženosti,
- likvidity,
- kapitálového trhu,
- cash flow.

4. Analýza soustav ukazatelů

- Du Pont rozklad,
- pyramidové rozklady.[22]

Rozdělení elementárních metod je pro přehlednost zobrazeno na obrázku 2.

Obrázek č. 2 – Elementární metody finanční analýzy

Zdroj: [21, s. 44] pozměněno autorkou

Analýza stavových ukazatelů

Absolutní ukazatele vycházejí přímo z účetních výkazů. Jednotlivá data porovnáváme za daný účetní rok s rokem minulým. Sledujeme zde jak absolutní změny těchto údajů, tak i změny procentní (relativní). Analýza absolutních ukazatelů se rozděluje na horizontální analýzu (analýzu trendů) a vertikální analýzu (procentní rozbor komponent).[16]

Analýza rozdílových ukazatelů

Rozdílové ukazatele se vypočítávají jako rozdíl určité položky aktiv s určitou položkou pasiv. Vychází se zejména z výkazu zisku a ztráty, výkazu cash flow a z rozvahy. Analýza fondů finančních prostředků slouží k zjištění čistého pracovního kapitálu, který vyjadřuje přebytek oběžného majetku nad krátkodobým cizím kapitálem. Zatímco analýza cash flow vyjadřuje, jestli je podnik schopen vytvářet peněžní prostředky.

Analýza poměrových ukazatelů

Poměrové ukazatele jsou nejvyužívanější skupina ukazatelů finanční analýzy. Jedná se o podíl dvou položek, které jsou převzaty z rozvahy, výkazu zisku a ztráty, či výkazu cash flow.

Poměrové ukazatele umožňují rychlý obraz o základních finančních charakteristikách společnosti. Umožňují mezipodnikové srovnávání nebo srovnávání s odvětvím.[26]

Analýza soustavy ukazatelů

Analýza soustav ukazatelů představuje podrobnější rozklad některých poměrových ukazatelů, kde jsou jednotlivé ukazatele popsány pomocí základních matematických operací včetně vztahů mezi nimi. Nejčastěji se používá Du Pont rozklad, který postupně rozebere ukazatel rentability vlastního kapitálu. Druhým často používaným pyramidovým rozkladem je rozklad ukazatele EVA.

Další kapitola bude zaměřena na analýzu absolutních ukazatelů, analýzu poměrových ukazatelů a analýzu soustavy ukazatelů, kde budou jednotlivé ukazatele podrobněji vysvětleny.

2.2. ANALÝZA STAVOVÝCH UKAZATELŮ

Jak už bylo řečeno v předchozí kapitole, analýza absolutních ukazatelů se člení na horizontální a vertikální analýzu. Absolutní ukazatele by měli pomoci snadněji vyhodnotit výkazy, o nichž bychom měli mít dobrou představu.

„Cílem horizontální a vertikální analýzy je především rozbor minulého vývoje finanční situace a jeho příčin, s omezenými možnostmi učinit závěry o finančních vyhlídkách podniku.“[3]

2.2.1. Horizontální analýza

Při horizontální analýze absolutních ukazatelů zjišťujeme, jak se určitá položka účetního výkazu změnila oproti předchozímu roku. Porovnání položek mezi jednotlivými roky se provádí po řádcích, horizontálně – proto hovoříme o horizontální analýze. Analýza může být zpracována buď meziročně, kdy srovnáváme dvě po sobě jdoucí období, nebo za několik účetních období. Patří mezi nejčastěji používanou a nejjednodušší metodou při vypracování zpráv o hospodářské situaci podniku a o jeho minulém i budoucím vývoji.

Při horizontální analýze hledáme odpověď na dvě základní otázky:

- kolik jednotek se změnila příslušná položka v čase? – (absolutní změna)
- kolik % se změnila příslušná položka v čase? – (procentní změna)[3]

2.2.2. Vertikální analýza

Při vertikální analýze se posuzuje struktura aktiv a pasiv podniku. Pracuje s účetními výkazy v jednotlivých letech odshora dolů, proto se označuje jako vertikální analýza. Umožňuje srovnat účetní výkazy daného roku s výkazy z minulých let a porovnat se s ostatními podniky.

Cílem vertikální analýzy je zjistit:

- podíl jednotlivých majetkových složek na celkových aktivech,
- podíl jednotlivých zdrojů financování na celkových pasivech,
- podíl jednotlivých položek výsledovky na tržbách.[24]

2.3. ANALÝZA POMĚROVÝCH UKAZATELŮ

Poměrové ukazatele vyjadřují vztah mezi dvěma ukazateli pomocí podílu. Používají se nejčastěji, protože umožňují porovnávání v čase, s podobnými firmami navzájem či s odvětvím.

V současnosti existuje velké množství ukazatelů, které se navzájem liší, proto jsou pro lepší orientaci rozděleni do několika základních oblastí. Základními oblastmi ukazatelů finanční analýzy jsou ukazatele zadluženosti, ukazatele rentability, ukazatele likvidity, ukazatele aktivity, ukazatele kapitálového trhu a ukazatele s využitím cash flow.[5] Dále se práce bude věnovat pouze základním poměrovým ukazatelům, ukazateli kapitálového trhu se nebude zabývat, jelikož společnosti s ručením omezeným tyto ukazatele nemohou provádět.

2.3.1. Ukazatele likvidity

Likvidita a likvidnost jsou odlišné pojmy, které je potřeba nejprve vysvětlit. Likvidnost vyjadřuje vlastnosti jednotlivých majetkových složek společnosti (schopnost hradit své závazky včas). Zatímco likvidita vyjadřuje schopnost podniku přeměnit aktiva na hotovost. [18] Tyto ukazatele se zabývají nejlíkvinnější částí aktiv podniku a vyjadřují schopnost podniku hradit své závazky v okamžiku jejich splatnosti. Rozlišujeme tři druhy likvidity, a to běžnou likviditu, pohotovou likviditu a okamžitou likviditu.

Běžná likvidita

Ukazuje, kolikrát oběžná aktiva pokrývají krátkodobé závazky. Běžná likvidita je likviditou 3. stupně. Vypovídá o tom, jak by byl podnik schopen uspokojit své věřitele, kdyby proměnil veškerá oběžná aktiva v daném okamžiku na hotovost. Čím vyšší je hodnota ukazatele, tím je vyšší zachování platební schopnosti podniku. Ukazatel je vhodný pro srovnání s podniky s obdobným charakterem činnosti, či s odvětvovým průměrem. Pro optimální běžnou likviditu platí, že by se měla pohybovat v rozmezí 1,5 – 2,5. Běžná likvidita se vypočítá podle vzorce:

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (1)$$

Pohotová likvidita

Vylučuje z oběžných aktiv zásoby a ponechává v čitateli jen peněžní prostředky, krátkodobé cenné papíry a krátkodobé pohledávky. Doporučená hodnota tohoto ukazatele by se měla pohybovat v rozmezí od 1 do 1,5. Růst by měl signalizovat předpokládané zlepšení finanční situace a naopak.

Pohotová likvidita je označována jako likvidita 2. stupně. Pro pohotovou likviditu platí, že čítec by měl být stejný jako jmenovatel. Je-li čítec shodný se jmenovatelem, znamená to, že podnik je schopen vyrovnat se se svými závazky, aniž by musel prodat své zásoby.[21] Pohotová likvidita se vypočítá následovně:

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (2)$$

Okamžitá likvidita

Měří schopnost podniku hradit právě splatné závazky. Do čitatele se dosazují peníze (v hotovosti a na běžných účtech) a jejich ekvivalenty (volně obchodovatelné krátkodobé

cenné papíry, splatné dluhy, směnečné dluhy a šeky). Likvidita je zajištěna při hodnotě ukazatele v rozmezí 0,2 až 0,5.[23] Okamžitá likvidita bývá označována jako likvidita 1. stupně. Vstupují do ní jen ty nejlikvidnější položky z rozvahy, tedy peníze na účtech, peníze v hotovosti, šeky a volně obchodovatelné krátkodobé cenné papíry. Okamžitá likvidita se vyjádří:

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{peněžní prostředky} + \text{ekvivalenty}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (3)$$

2.3.2. Ukazatele rentability

Ukazatele rentability vyjadřují poměr hospodářského výsledku k určitému vstupu, a to buď k celkovým aktivům, kapitálu, tržbám nebo nákladům. Všechny ukazatele rentability udávají, kolik Kč zisku připadá na 1 Kč jmenovatele.[33] Čím vyšší rentability podnik dosahuje, tím lépe hospodaří se svým majetkem a kapitálem. O rentabilitu se zajímá většina zainteresovaných subjektů v podniku. Zajímá především management, akcionáře a investory, proto patří tyto ukazatele v praxi k nejsledovanějším.

Zisk v čitateli ukazatelů rentability lze vyjádřit několika způsoby, a to jako:

- zisk po zdanění (EAT – Earnings after taxes), tj. čistý zisk;
- zisk před zdaněním (EBT – Earnings before taxes), tj. hrubý zisk;
- zisk před odečtením úroků a daní (EBIT – Earnings before interest and taxes);
- zisk před odečtením odpisů, úroků a daní (EBITDA – Earnings before depreciation, interest and taxes).

Každý z těchto druhů zisků je vhodné použít pro různé typy srovnávání. Například EAT je vhodný proto, že skutečně vyjadřuje výši zisku, která zůstane v podniku jako zdroj financování. EBT odstraňuje pro srovnání nevhodné rozdílné daňové sazby v různých zemích. EBIT navíc ještě odstraňuje vliv rozdílných úroků a EBITDA a vliv rozdílných odpisů.[4]

Ke zjišťování rentability jsou používány v praxi nejvíce tyto ukazatele:

- ukazatel rentability celkového vloženého kapitálu,
- ukazatel rentability vlastního kapitálu,
- ukazatel rentability tržeb,
- ukazatel rentability nákladů.

ROA – ukazatel rentability celkových vložených aktiv

Ukazatel ROA (Return On Assets) poměřuje zisk s celkovými aktivy. ROA měří celkovou výdělečnou schopnost, efektivitu. Hodnota ukazatele udává, kolik korun vynesla každá koruna investovaného kapitálu. Poměřuje zisk s celkovými aktivy bez ohledu na to, zda jsou tato aktiva financována z vlastních či cizích zdrojů.

Podle toho, jaký zisk bude vstupovat do vzorce, budeme interpretovat i jeho výsledek. Bude-li do vzorce vstupovat EBIT, pak má ukazatel své opodstatnění v případě, že nám jde o komparaci podniků s rozdílným daňovým prostředím a rovněž rozdílným úrokovým zatížením. Bude-li vstupovat do vzorce EAT, pak jde o klasickou interpretaci rentability a jedná se o ukazatel, který je nezávislý na charakteru financování.[21] Jmenovatel ve vzorci se dá vyjádřit buď jako celková aktiva nebo celkový kapitál, protože na základě podvojného účetnictví platí pravidlo, že aktiva se rovnají pasivům. Rentabilita celkového kapitálu se vypočítá podle vzorce:

$$\text{Rentabilita celkového kapitálu} = \frac{\text{EBIT}}{\text{aktiva}} \quad (4)$$

ROE – ukazatel rentability vlastního kapitálu

Ukazatel ROE (Return On Equity) vyjadřuje míru ziskovosti z vlastního kapitálu, je tedy ukazatel, pomocí něhož vlastníci zjišťují, zda jejich kapitál přináší požadovaný výnos. Nevyjadřuje tedy zisk z celkového kapitálu, ale říká, kolik korun získá podnik z vlastního kapitálu bez pomoci cizích subjektů. Růst tohoto ukazatele může znamenat např. zlepšení výsledku hospodaření nebo zmenšení podílu vlastního kapitálu ve společnosti.

Rentabilita vlastního kapitálu se vypočítá podle vztahu:

$$\text{Rentabilita vlastního kapitálu} = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (5)$$

ROS – ukazatel rentability tržeb

Ukazatel ROS (Return On Sales) poměřuje zisk s celkovými tržbami. Rentabilita tržeb říká, kolik korun zisku přinesla jedna koruna tržeb. Tržby ve jmenovateli představují tržní ohodnocení výkonů podniku za určité časové období. V rovnici se nejčastěji dosazuje do čitatele čistý zisk po zdanění.

Rentabilita tržeb je vhodná zejména pro srovnání v čase a mezipodnikové porovnání. Bývá často doplňován ukazatelem nákladovosti. Rentabilita tržeb se vypočítá dle vztahu:

$$\text{Rentabilita tržeb} = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{tržby}} \quad (6)$$

1 – ROS – ukazatel nákladovosti (nákladovost tržeb)

Ukazatel ROC (Return On Costs) lze vypočítat jako podíl nákladů a tržeb, ale také tak, že od hodnoty jedna odečteme rentabilitu tržeb. Rentabilita nákladů bývá považována za doplňkový ukazatel k ukazateli tržeb. Vyjadřuje výši nákladů připadající na jednu korunu tržeb společnosti.[23]

Obecně platí, že čím nižší je hodnota tohoto ukazatele, tím lepších výsledků hospodaření podnik dosahuje, neboť 1 Kč tržeb dokázal vytvořit s menšími náklady.

$$\text{Rentabilita nákladů} = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{náklady}} \quad (7)$$

2.3.3. Ukazatele aktivity

Ukazatelé aktivity měří, jak efektivně podnik hospodaří se svými aktivy. Má-li jich více, vznikají mu zbytečné náklady a tím i nízký zisk. Má-li jich nedostatek, pak přichází o výnosy, které by mohl získat. Lze pracovat se dvěma formami tohoto ukazatele, a sice s dobou obratu nebo s ukazateli počtu obrátů. Doba obratu je převrácená hodnota k počtu obrátek. Počet obrátek vypovídá, kolikrát se za stanovený čas obrátí určitý druh majetku v tržbách. Zatímco ukazatel doby obratu vyjadřuje dobu, po kterou je majetek v určité formě vázán. Doba obratu je vyjádřena ve dnech. Tyto dva ukazatele se nejčastěji provádějí k celkovým aktivům, zásobám, pohledávkám či závazkům.

Obrat celkových aktiv

Ukazatel obratu celkových aktiv se vypočítá jako podíl tržeb a celkových aktiv (celkového vloženého kapitálu). Obrat celkových aktiv udává počet obrátek za daný za rok.

Ukazatel obratu celkových aktiv bývá též označován jako vázanost celkového vloženého kapitálu a je součástí klasického pyramidového rozkladu ukazatele rentability vlastního kapitálu. Zejména používán pro mezipodnikové srovnání. Čím je ukazatel vyšší, tím efektivněji podnik využívá majetek. Obrat celkových aktiv se vyjádří dle vzorce:

$$\text{Obrat celkových aktiv} = \frac{\text{roční tržby}}{\text{aktiva}} \quad (8)$$

Doba obratu celkových aktiv

„Podává informaci o výkonnosti (intenzitě), s níž podnik využívá aktiva s cílem dosáhnout tržeb. Měří celkovou produkční efektivnost podniku. Čím je ukazatel nižší, tím lépe. Znamená to, že podnik expanduje, aniž musí zvyšovat finanční zdroje. Slouží k prostorovému srovnání. Při hodnocení je nutno posuzovat vlivy používaného způsobu oceňování aktiv a metod odpisování.“ [22, s. 61] Vyjadřuje počet dnů, po kterou jsou celková aktiva vázána v podniku. Doba obratu aktiv je převrácená hodnota obratu celkových aktiv a vypočítá se následovně:

$$\text{Doba obratu celkových aktiv} = \frac{\text{aktiva}}{\text{denní tržby}} \quad (9)$$

Doba obratu zásob a obrat zásob

Doba obratu zásob udává průměrnou dobu, která uplyne mezi nákupem materiálu a prodejem výrobku. Vyjadřuje tedy počet dnů, po které jsou oběžná aktiva vázána ve formě zásob.

Ideální je postupné zmenšování hodnoty ukazatele v jednotlivých obdobích. Doba obratu se vypočítá podle vzorce:

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{\text{průměrná zásoba}}{\text{denní tržby}} \quad (10)$$

Odvozeným ukazatelem je obrat zásob, což je podíl ročních zásob k průměrným zásobám. Obrat zásob udává, kolikrát jsou v průběhu roku zásoby podniku prodány a znova uskladněny. Pokud ukazatel je vyšší, znamená to, že podnik nemá zbytečné nelikvidní zásoby, které by vyžadovaly nadbytečné financování. Naopak při nízkém obratu platí, že podnik má zastaralé zásoby.[23] Obrat zásob se vyjádří dle vztahu:

$$\text{Obrat zásob} = \frac{\text{roční tržby}}{\text{zásoby}} \quad (11)$$

Obecně platí, že čím vyšší je obratovost zásob a kratší doba obratu zásob, tím lepší je situace.

Doba obratu pohledávek (doba inkasa)

Používá se při hodnocení pohledávek z obchodních vztahů. Vypočítá se jako poměr průměrného stavu pohledávek k denním tržbám. Vyjadřuje dobu, která uplyne ode dne vystavení faktury odběratelům až po příjem peněžních prostředků. Ukazuje tedy, za jak

dlouhé období jsou pohledávky v průměru splaceny. Účetní jednotka má zájem o co nejkratší dobu inkasa.

Doba obratu pohledávek se vypočítá podle vzorce:

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \frac{\text{obchodní pohledávky}}{\text{denní tržby}} \quad (12)$$

Doplňkovým ukazatelem je obrat pohledávek, který se vypočítá jako podíl tržeb a pohledávek. Udává, kolikrát se pohledávky obrátí v tržbách. V praxi se však nejčastěji používá pouze ukazatel doby obratu pohledávek.

Doba obratu závazků (doba odkladu plateb)

Tento ukazatel udává, jak dlouho firma odkládá platbu faktur svým dodavatelům. Vypočítá se jako poměr průměrného stavu závazků z obchodního styku k průměrným denním tržbám. Udává dobu, která uplyne mezi nákupem a platbou za tento nákup. Společnost by se měla snažit, aby tato doba byla co nejdelší. V rámci zajištění likvidity účetní jednotky by tato doba neměla být kratší než je doba obratu pohledávek.[16]

$$\text{Doba obratu závazků} = \frac{\text{závazky vůči dodavateli}}{\text{denní tržby}} \quad (13)$$

Doplňujícím ukazatelem je obrat závazků, který se vypočítá jako poměr tržeb a závazků. Vypovídá o tom, kolikrát se závazky obrátí v podniku. Častěji se vyjadřuje pouze doba obratu závazků.

2.3.4. Ukazatele zadluženosti

Zadlužením rozumíme míru financování svých aktiv jak z vlastních, tak i z cizích zdrojů. Společnost využívá cizí kapitál tehdy, když jí tato alternativa přinese větší výnos, než jsou náklady spojené s cizím kapitálem (tj. úroky). Pro finanční stabilitu a přiměřenost zadlužení je struktura, a tedy poměr vlastních a cizích zdrojů, rozhodující. Nepřichází v úvahu, že by podnik financoval veškerá svá aktiva z vlastního anebo naopak jen z cizího kapitálu. Podstatou analýzy zadluženosti je hledání optimálního vztahu mezi vlastním a cizím kapitálem.

Při analýze finanční struktury firem se používá celá řada ukazatelů zadluženosti, které jsou odvozeny především z údajů v rozvaze. Nejčastěji se používají ukazatel celkové zadluženosti, koeficient samofinancování a ukazatel úrokového krytí.

Celková zadluženost

Celková zadluženost se vypočítá jako podíl cizího kapitálu k celkovým aktivům. Tento ukazatel se také nazývá ukazatel věřitelské rizika. Obecně platí, že čím vyšší je hodnota tohoto ukazatele, tím vyšší je riziko věřitelů. Zatímco věřitelé budou upřednostňovat nižší hodnotu tohoto ukazatele a tedy nižší míru zadluženosti, vlastníci budou preferovat vyšší míru zadluženosti.

Zadluženost sama o sobě není negativní charakteristikou podniku, neboť není nezbytné, aby podnik využíval k financování své činnosti pouze vlastní kapitál. Vlastní kapitál je totiž dražší než cizí kapitál, protože na něho působí finanční páka a daňový štít. Úroky z cizího kapitálu jako součást nákladů snižují zisk, ze kterého se platí daň, a tím snižují daňové zatížení podniku.

Finanční páka (financial leverage) je efekt zvyšování rentability vlastního kapitálu použitím cizího kapitálu. Je-li úroková míra nižší než výnosnost aktiv, potom použití cizího kapitálu zvyšuje výnosnost vlastního kapitálu. Měří se obvykle poměrem celkového kapitálu k vlastnímu kapitálu. Každý podnik je financován vlastními nebo cizími zdroji. Cenou za používání cizího kapitálu je především úrok a případně další výdaje na jeho získání. Použití tohoto cizího kapitálu působí jako páka, kterou management podniku zvedá výnosnost vlastního kapitálu. Tím však současně zvyšuje i jeho rizikovost.[1]

Společnost musí najít optimální kapitálovou strukturu. Ukazatel celkové zadluženosti se vypočítá následovně:

$$\text{Celková zadluženost} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{celková aktiva}} \quad (14)$$

Koeficient samofinancování (Equity Ratio)

Je doplňkem k ukazateli celkové zadluženosti. Vyjadřuje finanční nezávislost podniku. Součet ukazatele celkové zadluženosti a koeficientu samofinancování musí být roven jedné. Oba ukazatele informují o skladbě kapitálu, zda společnost využívá více vlastního kapitálu či cizího kapitálu.

Informuje, do jaké míry je podnik schopen krýt svůj majetek vlastními zdroji a jak vysoká je jeho finanční samostatnost. Obecně platí, že zvyšování tohoto ukazatele znamená upevňování finanční stability. Je třeba vzít do úvahy, že neúměrně vysoký ukazatel může vést k poklesu výnosnosti vložených prostředků.[5]

Ukazatel se vypočítá podle vztahu:

$$\text{Koeficient samofinancování} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celková aktiva}} \quad (15)$$

Úrokové krytí

Ukazatel informuje o tom, kolikrát převyšuje zisk placené úroky. Vypočítá se jako podíl zisku a úroků. Do čitatele se dosazuje zisk před úroky a daněmi EBIT, jelikož si ho dělí věřitelé i vlastníci. Je-li hodnota rovna 1, znamená to, že podnik vydělává pouze na úroky a na akcionáře nezbude nic. Je-li ukazatel nižší než 1, znamená to, že si společnost nevydělá ani na úroky.

Neschopnost platit úroky ze zisku může být znakem blížícího se úpadku. Čím vyšší hodnoty ukazatele podnik dosahuje, tím je jeho finanční stabilita pevnější. Úrokové krytí se vyjádří v následujícím vztahu:

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{\text{EBIT}}{\text{úroky}} \quad (16)$$

2.3.5. Ukazatele s využitím cash flow

Tyto ukazatele se používají v případě, chceme-li pracovat s finančními toky podniku. Úkolem analýzy peněžních toků je zachytit jevy, které signalizují platební potíže, a posoudit, k jakému výsledku spěje finanční situace firmy. Výkaz cash flow se většinou člení na:

1. oblast provozní činnosti;
2. investiční oblast;
3. oblast externího financování.

Provozní činnost je pro společnost nejdůležitější oblast pro samotnou existenci podniku. Záporné provozní cash flow v několika po sobě následujících letech je pro společnost jednoznačným signálem o vážných problémech.

Pod pojmem **investiční činnost** si lze představit pořízení a prodej dlouhodobého majetku a činnosti související s poskytováním dlouhodobých úvěrů, či jiné výpomoci. Dosahuje-li podnik kladného cash flow z investiční činnosti, nasvědčuje to odprodeji dlouhodobého majetku, naopak je-li záporné, nasvědčuje to nákupu dlouhodobého majetku.

Finanční činností se obecně rozumí peněžní toky, které vedou ke změně velikosti vlastního kapitálu a dlouhodobých závazků. Kladné CF ukazuje přítok peněžních toků

od vlastníků či věřitelů do podniku, záporné CF naopak signalizuje odtok peněžních toků k vlastníkům či věřitelům.

Existují dvě základní metody sestavení výkazu cash flow – metoda přímá a nepřímá. U přímé metody je přehled peněžních toků sestaven na základě skutečných plateb. Jednotlivé příjmy a výdaje se seskupují do předem vymezených položek. Zatímco nepřímá metoda vychází z výsledku hospodaření zjištěného z rozdílu mezi výnosy náklady, který transformuje na tok peněz.[13]

Z mnoha ukazatelů konstruovaných na bázi cash flow se nejčastěji setkáváme ve finanční analýze s následujícími:

Rentabilita tržeb

Ukazatel vyjadřuje finanční výkonnost podniku. Ukazuje, jaké tržby máme z provozní činnosti. Pokles ukazatele ukazuje buď zvýšení výnosů, nebo snížení vnitřního finančního potenciálu podniku. Je vhodným doplňkem k ukazateli ziskové rentability.

Rentabilita tržeb s využitím cash flow se vypočítá následovně:

$$\text{Rentabilita tržeb} = \frac{\text{CF z provozní činnosti}}{\text{roční tržby}} \quad (17)$$

Stupeň oddlužení

Ukazatel vypovídá o schopnosti vyrovnávat vzniklé závazky z vlastní finanční síly. „*Stupeň oddlužení – jde o poměr mezi financováním cizím kapitálem a schopností podniku vyrovnávat vzniklé závazky z vlastní finanční síly. Ukazatel je indikátorem racionality finanční politiky podniku. Za rozumnou velikost ukazatele oddluženosti bývá považována hodnota mezi 20 a 30 %. Větší vypovídací schopnost však má vývoj tohoto ukazatele v čase, přičemž klesající hodnota indikuje rostoucí finanční napjatost finanční pozice podniku.*“ [21, s. 64]

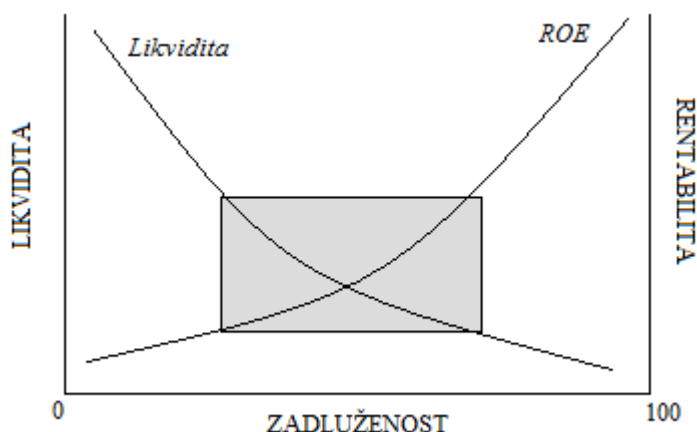
Stupeň oddlužení se vyjádří následovně:

$$\text{Stupeň oddlužení} = \frac{\text{CF z provozní činnosti}}{\text{cizí kapitál}} \quad (18)$$

2.3.6. Vzájemný vztah jednotlivých ukazatelů

Rentabilita jako jedna ze složek finanční rovnováhy firmy je ovlivňována všemi ostatními složkami, tj. aktivitou, likviditou i zadlužeností.

Ukazatele rentability popisují ziskovost použitých zdrojů. Ukazatele zadluženosti charakterizují poměr cizích a vlastních zdrojů financování. Ukazatele likvidity vyjadřují schopnost dostát závazkům. S růstem zadluženosti roste rentabilita vlastního kapitálu. Volba hodnot těchto tří ukazatelů obecně závisí na vývoji společnosti a na riziku, které jsou ochotni podstoupit. Existuje oblast kompromisních řešení, kde by se měl podnik pohybovat. Vyšrafovaná oblast v grafu tvoří oblast variant kompromisních řešení.[5]

Graf č. 1 – Vztah mezi rentabilitou, zadlužeností a likviditou

Zdroj: [5]

Vztah aktivity a rentability

Mezi obratem aktiv a rentabilitou firmy platí přímá úměra, čím větší je obrat aktiva, tím více vytvářejí zisku. Společnosti se budou snažit držet co nejnižší a současně co nejproduktivnější aktiva. Závislost mezi aktivitou a ziskovostí lze vyjádřit následující rovnicí:

$$\text{Obrat aktiv } \uparrow \Rightarrow \text{ziskovost } \uparrow$$

Vztah likvidity a rentability

Firmy obecně usilují o co největší likviditu. Společnost může s velkým objemem nepotřebných zásob nebo nedobytných pohledávek vypadat jako vysoce likvidní. Vázanost prostředků v krátkodobých aktivech přináší firmě žádný nebo jen malý výnos. Proto platí nepřímý vztah mezi likviditou a ziskovostí, který lze zapsat jako:

$$\text{Likvidita } \uparrow \Rightarrow \text{ziskovost } \downarrow$$

Vztah zadluženosti a rentability

Při hledání optimální struktury kapitálu se vychází z předpokladu, že cizí kapitál je levnější než kapitál vlastní. Jelikož náklady na financování úvěrem jsou nižší jak

při financování akciemi, vyplatí se společnosti nahrazovat vlastní kapitál dluhem. Ke snižování nákladů kapitálu substitucí dochází až po určitou mez (bod optima zadluženosti), ve které působí pozitivně finanční páka. Překročí-li úroveň dluhu tuto mez, pak se začnou náklady kapitálu zvyšovat a výsledkem bude nižší rentabilita. Je to způsobeno tím, že s růstem zadluženosti roste i úrok, neboť roste riziko pro banku, která za větší riziko požaduje větší výnos. Ze stejných důvodů požadují vyšší výnosy i akcionáři firmy.[23]

Protože zadluženost nejprve zvyšuje rentabilitu až do bodu optima a posléze rentabilitu snižuje, můžeme vztah popsat dvěma rovnicemi:

Nízká zadluženost $\uparrow \Rightarrow$ ziskovost \uparrow

Vysoká zadluženost $\uparrow \Rightarrow$ ziskovost \downarrow

2.4. ANALÝZA SOUSTAV UKAZATELŮ

Mezi hlavní nevýhody jednotlivých skupin poměrových ukazatelů patří to, že jsou vždy zaměřeny pouze na jednu oblast, aniž by tak posuzovaly finanční zdraví komplexně. Přitom mezi těmito skupinami ukazatelů existují vzájemné vztahy, které lze popsat. Proto se v posledních letech stávají součástí finanční analýzy stále častěji také tzv. analýzy soustav ukazatelů, mezi které patří pyramidové rozklady vrcholového ukazatele.[28]

Podstata pyramidového rozkladu spočívá v rozložení vrcholového ukazatele na jednotlivé dílčí ukazatele, přičemž vrcholový ukazatel by měl vyjadřovat základní cíl společnosti. Vhodně zkonstruovaná pyramidová soustava ukazatelů umožňuje posoudit minulou, současnou i budoucí výkonnost podniku. Dílčí ukazatele mohou být ovlivněny dvěma vazbami, a sice:

- vazbou multiplikativní (v sobě zahrnuje operace násobení a dělení),
- vazbou aditivní (v sobě zahrnuje operace sčítání a odčítání).[33]

Nejčastěji bývají rozkládány ukazatele rentability celkového kapitálu (ROA) a ukazatele rentability vlastního kapitálu (ROE), či rozklady ekonomické přidané hodnoty (EVA). Dále budou podrobněji vysvětleny rozklady ukazatele rentability vlastního kapitálu, ekonomické přidané hodnoty a model INFA.

2.4.1. Du Pont diagram

Mezi nejznámější pyramidové soustavy ukazatelů patří Du Pont rozklad ukazatele ROE, který byl vyvinut a poprvé použit v nadnárodní chemické společnosti Du Pont de Nomeurs.

Prostřednictvím rozložení ukazatele ROE je možno zjistit, jaké jednotlivé dílčí faktory a jakým směrem působí na výslednou hodnotu rentability.

Kdyby podnik používal pro financování svých aktiv jen vlastní kapitál, rentabilita aktiv by se rovnala rentabilitě vlastního kapitálu. Rozklad ukazatele ROE nám ukazuje, kam je třeba zaměřit úsilí o zvyšování rentability. Zlepšení lze dosáhnout nejen zvýšením rentability tržeb, ale i zrychlením obratu kapitálu a odvážnějším využitím cizího kapitálu, tj. změnou struktury finančních zdrojů.[23]

Ukazatel je rozložen na ukazatele rentability aktiv a finanční páku.

$$ROE = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{vlastní kapitál}} = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{tržby}} \times \frac{\text{tržby}}{\text{aktiva}} \times \frac{\text{aktiva}}{\text{vlastní kapitál}} = ROA \times \text{finanční páka} \quad (19)$$

Prvním z dílčích poměrových ukazatelů je tzv. **zisková marže** (čistý zisk/tržby), která vyjadřuje schopnost podniku dosahovat zisku z tržeb. Dalším je **obrat aktiv** (tržby/aktiva), jenž vyjadřuje, kolikrát se aktiva obrátí za určité období. Poslední ukazatel je označován za **finanční páku** (aktiva / vlastní kapitál).

Tabulka č. 1 – Působení dílčích ukazatelů na ROE

Dílčí ukazatel	Působení na ROE	Aby rostl ukazatel ROE, musí dílčí ukazatel:
Zisková marže	Zvýšení ziskové marže působí pozitivně na ROE. Vysoká ziskovost tržeb je většinou výsledkem dobré kontroly nákladů či hospodárnosti při vynakládání prostředků a při spotřebě kapitálu. Obecně platí, že čím vyšší je zisková marže, tím lépe. Zisková marže a obrat aktiv mají tendenci k inverznímu vztahu (s vysokou ziskovou marží dosahují obvykle nízkého obratu aktiv)	
Obrat aktiv	Růst obratu aktiv pozitivně ovlivňuje ROE. Vysoký obrat je projevem efektivního využívání kapitálu, resp. majetku, se kterým podnik hospodáří.	
Finanční páka	Zvýšení podílu cizího kapitálu na celkovém kapitálu (tedy vyšší zadluženost) podniku má pozitivní vliv na ROE za podmínky, že podnik dokáže každou další korunu dluhu zhodnotit více, než činí úroková sazba dluhu. Obrat aktiv a finanční páka mají tendenci k inverznímu vztahu (podnik s nízkým obratem aktiv využívá dluhového financování).	

Zdroj: [6, s. 20]

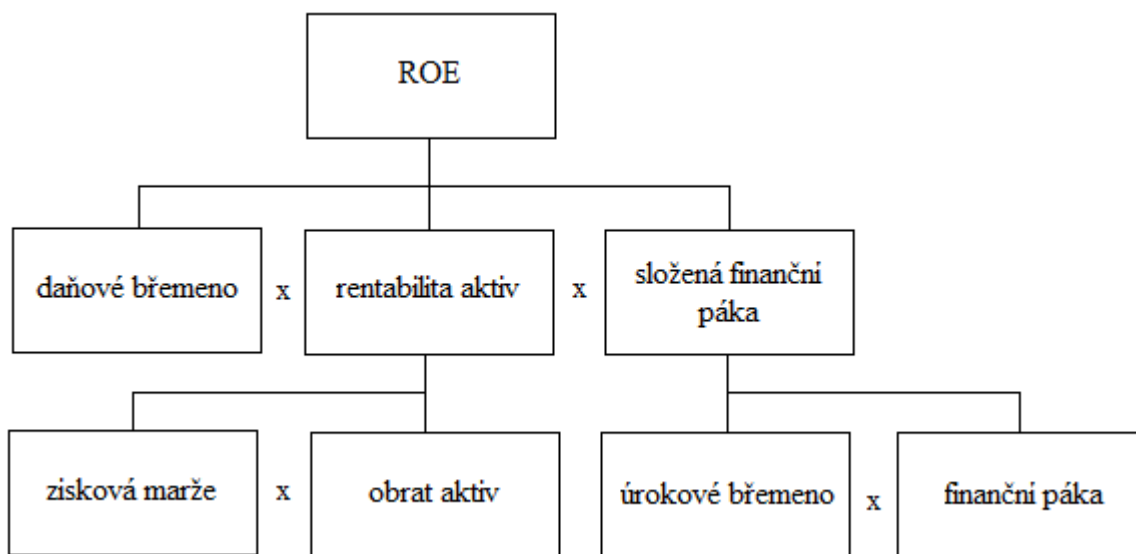
Následující rozklad ukazatele ROE s využitím EBITu vypadá následovně:

$$ROE = \text{čistý zisk} / \text{vlastní kapitál}$$

ROE = daňové břemeno x rentabilita aktiv x finanční páka

- **daňové břemeno** = čistý zisk / zisk před zdaněním
- **rentabilita aktiv** = zisková marže x obrat aktiv
 - zisková marže = EBIT / tržby
 - obrat aktiv = tržby / aktiva
- **složená finanční páka** = úrokové břemeno x pákový ukazatel
 - úrokové břemeno = zisk před zdaněním / EBIT
 - pákový ukazatel = aktiva / vlastní kapitál

Ukazatel rentability vlastního kapitálu s EBITem se tedy skládá ze tří částí. Daňové břemeno odráží, jaký díl ze zisku před zdaněním firmě zůstane po zaplacení daní. Rentabilita aktiv již byla vysvětlena. V čitateli je EBIT a nikoli čistý zisk. Složená finanční páka se dále rozkládá na úrokové břemeno, což je poměr zisku před zdaněním a EBITu a na klasickou finanční páku. Čím jsou oba ukazatele vyšší, tím je vyšší i celková složená páka, která zvyšuje rentabilitu vlastního kapitálu.[12]

Obrázek č. 3 – Du Pont diagram

Zdroj: [12, s. 55]

Obecně platí, že čím podnik dosahuje vyšších hodnot ROE, tím je úspěšnější. Rozklad ROE pomáhá stanovit, jaká kombinace rentability kapitálu a finanční páky představuje nejlepší variantu, přičemž za vhodnou strategii se považuje pohybovat se zhruba na odvětvové úrovni.

2.4.2. Rozklad ukazatele EVA

„Ukazatel EVA (*Economic Value Added* – ekonomická přidaná hodnota) je rozdíl mezi provozním hospodářským výsledkem podniku po zdanění (tzv. NOPAT) a jeho náklady na kapitál:“ [28]

$$EVA = NOPAT - C * WACC \quad (20)$$

$$NOPAT = EBIT * (1 - t) \quad (21)$$

kde: *EBIT* je provozní zisk před úroky a zdaněním,

t míra zdanění zisku,

C dlouhodobě investovaný kapitál,

NOPAT čistý provozní zisk po zdanění,

WACC náklady na kapitál vyjádřené diskontní mírou.

Pro výpočet ekonomické přidané hodnoty je vhodné si nejdříve ukázat, jak se vypočítají náklady na kapitál. *WACC* (*Weighted Average Cost of Capital*) představují náklady investovaného kapitálu, které vypočítáme podle následujícího vzorce:

$$WACC = r_d \times (1 - t) \times \frac{D}{C} + r_e \times \frac{E}{C} \quad (22)$$

kde: r_d jsou náklady na cizí kapitál (placené úroky),

t sazba daně z příjmů právnických osob,

D cizí kapitál,

E vlastní kapitál,

C celkový dlouhodobě investovaný kapitál,

r_e náklady vlastního kapitálu. [15]

WACC se tedy skládají z nákladů na cizí kapitál a nákladů na kapitál vlastní.

Existuje však další způsob, jak se dá vyjádřit ukazatel EVA, který se vypočítá jako součin tzv. spreadu a vlastního kapitálu. Spread představuje rozdíl rentability vlastního kapitálu a nákladů vlastního kapitálu.

Ekonomická přidaná hodnota je poté vyjádřena následovně:

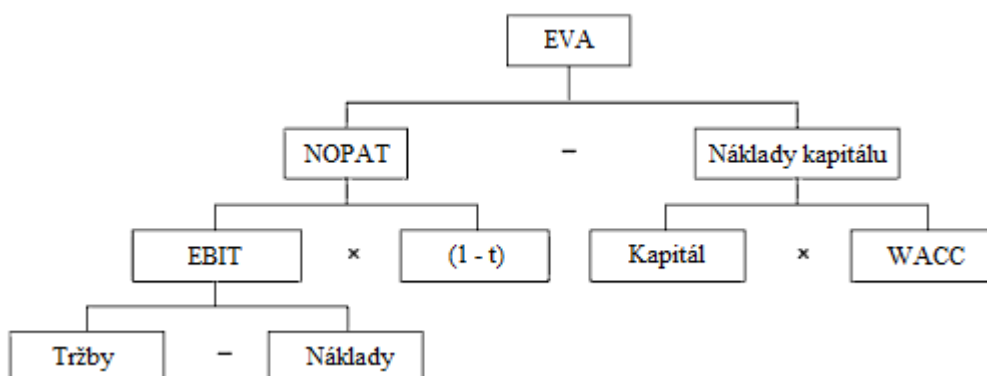
$$EVA = (ROE - r_e) * VK \quad (23)$$

kde: *ROE* je rentabilita vlastního kapitálu,

r_e náklady vlastního kapitálu,

VK vlastní kapitál.

Pyramidový rozklad ekonomické přidané hodnoty vypadá následovně:

Obrázek č. 4 – Pyramidový rozklad ekonomické přidané hodnoty

Zdroj: [15, s. 39] pozměněno autorkou

Rozklad ukazatele EVA slouží k rozpoznání zisku a nákladů na kapitál. A navíc v grafickém znázornění je možné porovnat vlivy na změnu EVA s odvětvovými hodnotami a sledovat vlivy na změnu EVA mezi dvěma časovými obdobími.

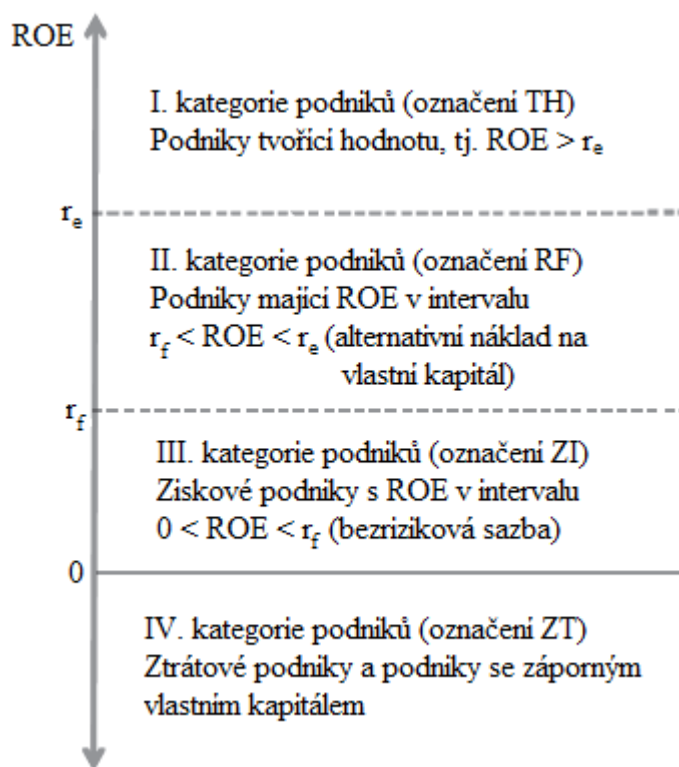
Na rozdíl od ukazatelů rentability kapitálu, které vychází z účetního zisku, je ekonomická přidaná hodnota založena na tzv. ekonomickém zisku. Rozdíl spočívá především v tom, že ekonomický zisk respektuje veškeré náklady na vynaložený kapitál, tj. jak náklady na cizí kapitál, tak i náklady vlastního kapitálu.[7]

EVA tedy udává, o kolik EBIT po zdanění převyšuje celkové náklady na kapitál. Podnik vytváří přidanou hodnotu pro vlastníky, pokud dosáhne kladného EVA. Hodnota EVA lze zvýšit třemi způsoby [30]:

- zvýšení čistého provozního zisku po zdanění, například
 - snížením výrobní spotřeby (nákladů),
 - zvýšením výnosů,

- snížením vážených průměrných nákladů na kapitál, například
 - výběrem a diversifikací dodavatelů kapitálu,
 - změnou poměru vlastního a cizího kapitálu,
 - snížením rizika pro dodavatele kapitálu (např. pojištěním majetku, zejména pohledávek),
- snížením bilanční sumy podniku.

Na základě jednotlivých dílčích ukazatelů ekonomické přidané hodnoty jsme schopni rozdělit podniky do čtyř kategorií. Porovnání, zda podnik je ztrátový, má záporný vlastní kapitál, nebo ROE je menší nebo rovno bezrizikové sazbě, je pro společnosti důležitá informace. Rozdělení podniků poté vypadá takto:

Obrázek č. 5 – Rozdělení podniků do skupin podle tvorby EVA

Zdroj: [17]

2.4.3. INFA model

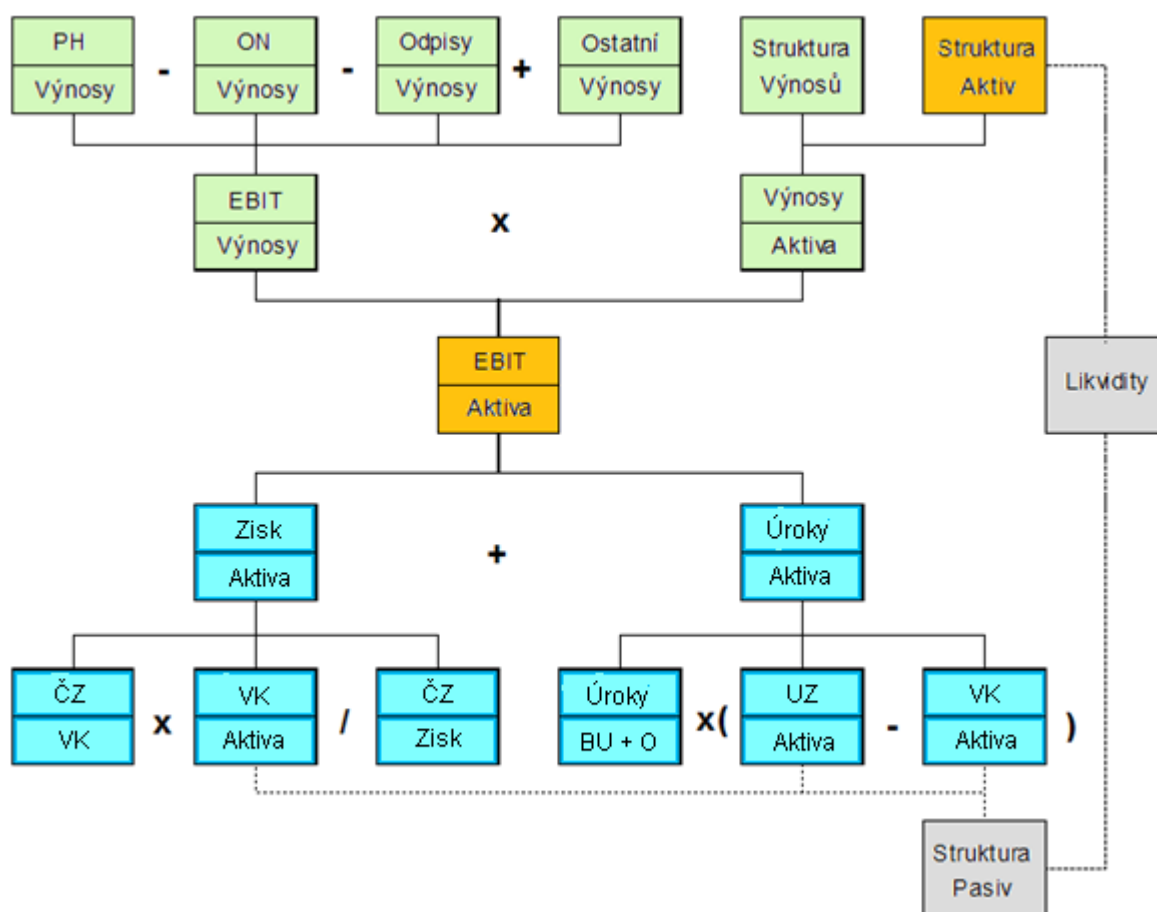
Model INFA (IN Financial Analysis) používá ve svých odvětvových analýzách ministerstvo průmyslu a obchodu. Autoři modelu jsou manželé Inka a Ivan Neumaierovi, kteří mají na tuto zkratku registrovanou ochrannou známku.

Model INFA se zaměřuje na tři základní skupiny[17]:

1. tvorbu produkční síly (EBIT/Aktiva), umožňující pohled na to, co podnik vyprodukuje bez ohledu na původ kapitálu a úroveň zdanění,
2. dělení EBIT mezi věřitele (úroky), stát (daně) a majitele (čistý zisk),
3. finanční stabilitu, tj. vztah životnosti aktiv k životnosti pasiv, tedy likviditu.

V důsledku nedostatků poměrových ukazatelů přišli manželé Neumaierovi s vlastním pyramidovým systémem ukazatelů INFA, který v porovnání s dalšími systémy ukazatelů je odlišný především svou koncepcí a komplexností - má tudíž podobu tří vzájemně propojených pyramid.[6]

Na obrázku 6 je zobrazen model INFA a jeho tři části.

Obrázek č. 6 – Model INFA

Zdroj: upraveno podle [17]

Pozn.: Uvedené zkratky viz tab. 2.

Oranžová pole představují spojovací bod dvou pyramid. Spojují tedy dvě pyramidy dohromady. Zelená pole charakterizují první oblast, tedy tvorbu produkční síly. Modrá pole charakterizují druhou oblast, tudíž dělení EBITu. A poslední šedivá pole charakterizují likviditu podniku. Každé pole je vhodné doplnit o údaje posledních dvou let, což pomůže ke srovnání podniku v čase. V tabulce 6 jsou uvedeny jednotlivé dílčí ukazatele, které vstupují do modelu.

Tabulka č. 2 – Ukazatele vstupující do modelu INFA

Ukazatel	Výpočet
ROE	Výsledek hospodaření po zdanění / vlastní kapitál
CZ / zisk	VH po zdanění / VH před zdaněním
ROA	EBIT / aktiva
VK / A	Vlastní kapitál / aktiva
UZ / A	(Vlastní kapitál + bankovní úvěry + dluhopisy) / aktiva
UM	Odhad úrokové míry = úroky / (bankovní úvěry + dluhopisy)
Likvidita L3	Oběžná aktiva / (krátkodobé závazky + krátkodobé bankovní úvěry)
Likvidita L2	(pohledávky + finanční majetek) / (kr. závazky + kr. bankovní úvěry)
Likvidita L1	Finanční majetek / (krátkodobé závazky + krátkodobé bank. úvěry)
EBIT / obrat	EBIT / obrat
Obrat / aktiva	Obrat / aktiva
PH / obrat	Přidaná hodnota / obrat
ON / obrat	Osobní náklady / obrat
(PH – ON) / obrat	(Přidaná hodnota – osobní náklady) / obrat
(OV – ON) / obrat	(EBIT – přidaná hodnota + osobní náklady + odpisy) / obrat

Zdroj: [17]

Jednotlivé ukazatele, které byly teoreticky popsány v druhé kapitole, budou aplikovány v dalších kapitolách. Práce bude obsahovat výpočty jednotlivých finančních ukazatelů a porovnání výsledků daného podniku s konkurencí a odvětvovým průměrem. Poslední částí práce bude zhodnocení výsledků a podání návrhů dané společnosti.

3. CHARAKTERISTIKA SPOLEČNOSTI TOMIL, S.R.O.

3.1. Informace z obchodního rejstříku

„Název subjektu: TOMIL, s.r.o.

Sídlo: Generála Svatoně 149/IV, 566 01 Vysoké Mýto

Den vzniku: 1. 1. 1998

IČO: 25 28 14 70

Spisová značka: C 12644 vedená u Krajského soudu v Hradci Králové

Právní forma: společnost s ručením omezeným

Předmět činnosti: výroba čistících a leštících přípravků, mýdla a kosmetických přípravků, koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej“[11]

3.2. Historie společnosti a její současný stav

Společnost vznikla v roce 1998 transformací obchodní společnosti TOMIL, v.o.s., která zanikla bez likvidace. TOMIL, s.r.o. působil na trhu domácích potřeb a drogerie a v roce 1994 zahájil produkci prvních vlastních výrobků bytové chemie a kosmetických přípravků.

V současnosti společnost TOMIL, s.r.o. vyrábí širokou škálu produktů. Jedná se o vlastní produkty, které dále rozvíjí a inovuje. Své produkty společnost TOMIL, s.r.o. uplatňuje na domácím i zahraničních trzích, především v oblasti střední a východní Evropy. Společnost disponuje obchodními pobočkami na Slovensku, v Rumunsku, Polsku a na Ukrajině. Společnost TOMIL s.r.o. je vlastněna jediným vlastníkem, a to panem Mgr. Tomášem Müllerem. V ČR dále společnost není propojena s jiným ekonomickým subjektem.[10]

Organizační schéma společnosti je zobrazeno v příloze č. 1.

3.3. Výrobky a značky

Společnost vyrábí a prodává širokou řadu drogistických a kosmetických výrobků určených pro domácí i zahraniční spotřebitele. Společnost TOMIL, s.r.o. nabízí velký sortiment výrobků, z nichž některé dosahují nejen v České republice, ale i v zahraničí významného postavení a tržního podílu, a které se staly součástí sortimentu většiny velkoobchodních a maloobchodních společností.

Společnost TOMIL, s.r.o. produkuje tyto výrobky:

- **Tělová a vlasová kosmetika** – tekutá mýdla Mitia, sprchové gely Mitia, pěny do koupele Mitia, šampóny na vlasy Mitia, tělové krémy Mitia, tělová mléka Mitia.
- **Čističe Dr.Devil** – Dr. Devil WC Crystal Flowers, 3in1 Ping block Dr. Devil, čističe WC Dr. Devil, WC gely Dr. Devil, univerzální čisticí prostředky Dr. Devil, nové čisticí a dezinfekční prostředky Dr. Devil, WC tekuté bloky Dr. Devil.
- **Aviváže a prostředky na praní Wansou** – avivážní prostředky Wansou, univerzální prací prášky Wansou, prací prostředky Wansou, avivážní prostředky Wansou, prací prostředky Wansou Belle lessive.
- **Mycí a čisticí prostředky Tomík** – mycí prostředky na nádobí, čisticí prostředky na okna a skla, čisticí tekuté krémy a píský.
- **Šampóny na vlasy Tanja**
- **Odstraňovače skvrn Tecchi**
- **Osvěžovače vzduchu Air menline**[31]

3.4. Konkurence

Mezi největší konkurenty společnosti TOMIL, s.r.o. patří společnosti Bochemie Group, Procter&Gamble a Henkel ČR, s.r.o.

Bochemie Group

Bochemie Group je výrobce značkových výrobků péče o domácnost a její historie sahá do roku 1904. Po celou dobu svojí existence se společnost specializuje na chemickou výrobu. Jejimi nejsilnějšími značkami jsou SAVO, Ultra, Chloramin, Feropur a Bochemit. Skupina je globálním dodavatelem speciálních chemikálií včetně prostředků pro povrchovou úpravu kovů a akumulátorových hmot. Skupina a její mateřská společnost Bochemie, a.s. sídlí v Bohumíně. Do skupiny dále patří maďarský výrobce prostředků péče o domácnost EVM, česká strojírenská společnost Ekomor, polský výrobce pigmentů Permedia a dceřiné obchodní společnosti na Slovensku, v Polsku, Maďarsku, Bulharsku, Rumunsku a v Rusku.[2]

Procter&Gamble - Rakony

Společnost Procter&Gamble založili v roce 1837 výrobce svíček William Procter a výrobce mýdla James Gamble v americkém Ohiu. V roce 1875 František Otta otevírá v českém Rakovníku svou první mýdlárnu- předchůdkyni dnešní Rakony a v roce 1991

koncern Procter&Gamble odkoupil výrobní závod Rakona. P&G Rakona se dělí na 3 výrobní jednotky. První výrobní jednotka je výroba pracích prášků, kam spadají značky Ariel, Bonux, Vizir, Tide. Další významnou jednotkou je výroba tekutých detergentů, která se dále dělí na výrobu mycích prostředků (Jar a Fairy) a aviváží (Lenor). Třetí výrobní jednotkou je výroba kosmetiky. Jedná se o antiperspiranty a deodoranty značek: OldSpice, Gillette, Secret a Camay.[20]

Henkel ČR, s.r.o.

Henkel ČR, s.r.o. je součástí mezinárodního koncernu – společnosti HenkelKGaA a je dceřinou společností společnosti HENKEL CENTRAL EASTERN EUROPE GESELLSCHAFT MBH. Společnost Henkel sídlící v Düsseldorfu v Německu byla založena v roce 1876. Henkel ČR, s.r.o. byla založena v roce 1993 a sídlí v Praze. Henkel ČR, s.r.o. je výhradním dovozce a distributorem univerzálních a speciálních pracích prostředků, mycích a čisticích prostředků, aviváží, přípravků tělové a vlasové kosmetiky a prostředků ústní hygieny, lepidel a produktů stavební chemie. Společnost Henkel nabízí své značky a technologie ve třech oblastech: Laundry & Home Care (Prací a čisticí prostředky), Beauty Care a Adhesive Technologies (Lepidla a technologie). Mezi nejznámější značky patří Persil, Purex, Schwarzkopf, Dial, Syoss, Loctite, Teroson a Technomelt. [9]

4. FINANČNÍ ANALÝZA SPOLEČNOSTI TOMIL, S.R.O.

Základním cílem této kapitoly je provést finanční analýzu společnosti TOMIL, s.r.o. od roku 2007 do roku 2011. Na základě jednotlivých výpočtů bude posouzena finanční situace této společnosti. Analýza vychází z účetních výkazů, a to z rozvahy, výkazu zisku a ztráty a výkazu peněžních toků. Položky účetních výkazů jsou uvedeny v tisících Kč a jednotlivé výsledky jsou zaokrouhleny na dvě desetinná místa.

4.1. Analýza stavových ukazatelů

Analýza stavových ukazatelů pomůže získat podrobnější představu o jednotlivých položkách účetních výkazů. Skládá se z vertikální a horizontální analýzy. V této podkapitole bude provedena vertikální i horizontální analýza rozvahy a výkazu zisku a ztráty.

4.1.1. Vertikální analýza

Vertikální analýza rozkládá jednotlivé položky účetních výkazů. Nejprve bude proveden rozbor rozvahy a po té výkazu zisku a ztráty.

Vertikální analýza rozvahy

Vertikální analýza rozvahy sleduje procentuální změny ve struktuře aktiv a pasiv a podíl jednotlivých položek na bilanční sumě. Strukturu jednotlivých aktiv vyjadřuje tabulka č. 3.

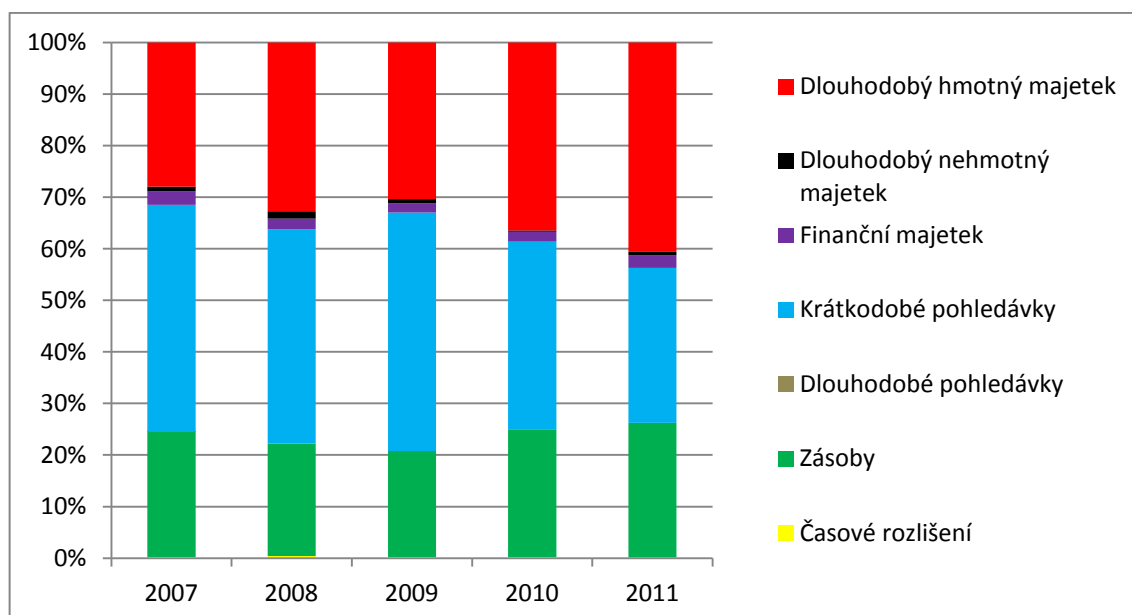
Tabulka č. 3 – Vertikální analýza aktiv společnosti

Aktiva	2007		2008		2009		2010		2011	
	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
Aktiva	199 976	100	206 036	100	214 868	100	177 669	100	166 806	100
Dlouhodobý majetek	57 776	28,89	70 452	34,19	67 050	31,21	65 233	36,72	68 781	41,23
DNM	1 906	0,95	3 046	1,478	1 822	0,848	420	0,236	1 023	0,613
DHM	55 870	27,94	67 406	32,72	65 228	30,36	64 813	36,48	67 758	40,62
DFM	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oběžná aktiva	141 788	70,90	134 767	65,41	147 311	68,56	112 012	63,05	97 720	58,58
Zásoby	48 560	24,28	44 883	21,78	44 068	20,51	43 938	24,73	43 511	26,08
Dlouhodobé pohledávky	11	0,01	0	0	0	0	18	0,01	0	0
Krátkodobé pohledávky	88 055	44,03	85 707	41,6	99 350	46,24	64 642	36,38	50 066	30,01
Finanční majetek	5 162	2,58	4 177	2,027	3 893	1,812	3 414	1,922	4 143	2,484
Časové rozlišení	412	0,21	817	0,397	507	0,236	424	0,239	305	0,183

Zdroj: vlastní zpracování dle [11]

U vertikální analýzy aktiv byla zvolena základna celková aktiva (100 %). Na aktivech mají největší podíl krátkodobé pohledávky, dlouhodobý hmotný majetek a zásoby. Společnost v jednotlivých letech disponuje s 60 – 70 % oběžnými aktivy. Z oběžného majetku největší podíl mají krátkodobé pohledávky a po té zásoby. Nejvyšší podíl oběžného majetku na aktivech byl zaznamenán v roce 2007, kdy jeho hodnota činila 70,9 % z celkového majetku společnosti. Dlouhodobé pohledávky jsou téměř nulové. Z dlouhodobého majetku disponuje převážně s dlouhodobým hmotným majetkem, jehož podíl na aktivech neustále roste. Nejvyšší hodnoty dlouhodobý majetek dosahuje v roce 2011, jehož podíl na aktivech je 41,23 %.

Z grafu č. 2 je zřejmé, že v tomto období zásoby a dlouhodobý hmotný majetek zvyšují svůj podíl na aktivech, zatímco krátkodobé pohledávky svůj podíl snižují. Ostatní složky majetku jsou téměř neměnné.

Graf č. 2 – Podíl majetku společnosti na celkových aktivech

Zdroj: vlastní zpracování

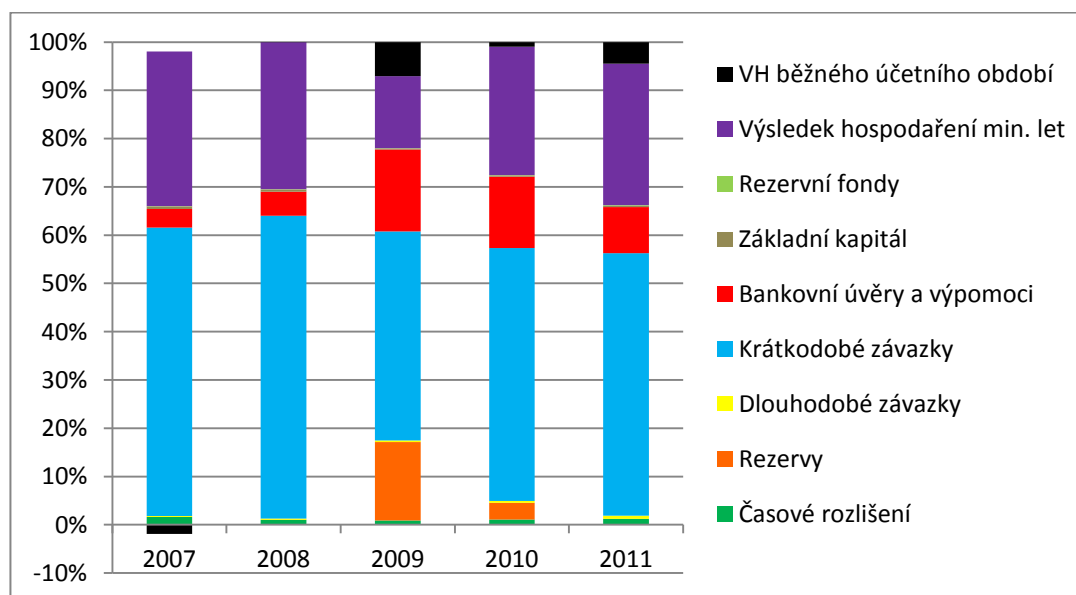
V následující tabulce č. 4 byla provedena vertikální analýza pasiv, kde základnou byla zvolena pasiva (100 %). Tato tabulka zobrazuje podíl jednotlivých zdrojů podniku na celkových pasivech. Na straně pasiv vždy převažují cizí zdroje, které se pohybují okolo 65 - 75 %. Společnost dosáhla největšího podílu cizího kapitálu v roce 2009, jehož hodnota činila 76,81 %. Od roku 2009 byl základní kapitál snižen na polovinu své hodnoty. Nejvyšší podíl vlastního kapitálu byl v roce 2011, a to 34,19 %.

Tabulka č. 4 – Vertikální analýza pasiv společnosti

Pasiva	2007		2008		2009		2010		2011	
	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
Pasiva	199 976	100	206 036	100	214 868	100	177 669	100	166 806	100
Vlastní kapitál	63 874	31,94	63 878	31,00	47 867	22,28	49 598	27,92	57 029	34,19
Základní kapitál	1 000	0,50	1 000	0,49	500	0,23	500	0,28	500	0,30
Rezervní fondy	140	0,07	140	0,07	140	0,07	140	0,08	140	0,08
VH min. let	66 731	33,37	62 734	30,45	31 995	14,89	47 228	26,58	48 958	29,35
VH běžného úč. období	-3 997	-2,00	4	0,00	15 232	7,09	1 730	0,97	7 431	4,45
Cizí zdroje	132 667	66,34	140 020	67,96	165 037	76,81	126 128	70,99	107 707	64,57
Rezervy	0	0,00	0	0,00	34 846	16,22	6 066	3,41	0	0,00
Dlouhodobé závazky	395	0,20	466	0,23	671	0,31	736	0,41	1 044	0,63
Krátkodobé závazky	124 272	62,14	129 341	62,78	93 163	43,36	93 072	52,39	90 714	54,38
Bankovní úvěry	8 000	4,00	10 213	4,96	36 357	16,92	26 254	14,78	15 949	9,56
Časové rozlišení	3 435	1,72	2 138	1,04	1 964	0,91	1 943	1,09	2 070	1,24

Zdroj: vlastní zpracování dle [11]

Z grafu č. 3 je patrné, že na celkových pasivech se nejvíce podílejí krátkodobé závazky, výsledek hospodaření minulých let a bankovní úvěry. V roce 2009 byl snížen podíl krátkodobých závazků téměř o 20 %, zejména díky nárůstu bankových úvěrů a vzniku rezerv, které mají podíl na celkových pasivech v tomto roce 16,22 %.

Graf č. 3 – Podíl zdrojů společnosti na celkových pasivech

Zdroj: vlastní zpracování

Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty

Pomocí vertikální analýzy výkazu zisku a ztráty zjistíme, jak jednotlivé náklady a výnosy ovlivňují celkové výnosy. Podíl výnosů a nákladů zobrazuje tabulka č. 5.

Tabulka č. 5 – Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty společnosti

Výkaz zisku a ztrát	2007	2008	2009	2010	2011
Celkové výnosy	100	100	100	100	100
Tržby za prodej zboží	7,68	8,05	8,17	9,01	10,71
Náklady na prodané zboží	6,17	6,45	6,07	6,45	7,89
Výkony	54,59	54,03	55,01	54,02	52,67
Výkonová spotřeba	45,92	46,18	44,48	44,27	43,30
Osobní náklady	7,45	8,04	7,85	9,33	8,86
Odpisy DHM a DNM	0,66	0,81	0,97	1,05	0,86
Tržby z prodeje DM a materiálu	0,41	0,83	0,80	0,52	0,49
Ostatní provozní výnosy	36,94	35,24	34,81	35,73	35,28
Ostatní provozní náklady	38,64	35,79	34,95	35,84	35,23
Provozní výsledek hospodaření	0,40	0,80	3,31	1,79	2,47
Výnosové úroky	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nákladové úroky	0,34	0,45	0,42	0,59	0,48
Ostatní finanční výnosy	0,37	1,84	1,21	0,72	0,85
Ostatní finanční náklady	0,97	2,04	1,72	1,54	1,41
Finanční výsledek hospodaření	-0,94	-0,64	-0,93	-1,41	-1,04
Daň z příjmů za běžnou činnost	-0,05	-0,01	0,43	0,11	0,28
Mimořádné výnosy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Mimořádné náklady	0,00	0,17	0,00	0,00	0,00
Mimořádný výsledek hospodaření	0,00	-0,17	0,00	0,00	0,00
Výsledek hospodaření za účetní období	-0,50	0,00	1,95	0,27	1,15
Výsledek hospodaření před zdaněním	-0,55	-0,01	2,37	0,38	1,43

Zdroj: vlastní zpracování dle [11]

Na základě této analýzy lze konstatovat, že vývoj struktury nákladů a výnosů se z hlediska času nijak významně nemění. Nejvýznamnější položkou v oblasti výnosů jsou výkony, které se skládají z tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb, změny stavu zásob vlastní činnosti a aktivace. Výkony ovlivňují celkové výnosy o více než 50 %, což vyplývá z hlavní činnosti společnosti TOMIL, s.r.o. Náklady se z největší části skládají z výkonové spotřeby, kam patří spotřeba materiálu a energie a služby. V roce 2011 je výkonová spotřeba nejmenší, podíl na celkových výnosech byl 43,4 %.

Společnost v posledních čtyřech letech dosahuje zisku. Provozní výsledek hospodaření má relativně pozitivní trend, avšak nejvyšší hodnoty dosahoval v roce 2009. Finanční výsledek hospodaření je ve všech letech záporný, protože nákladové úroky a ostatní finanční náklady

představují vysoký podíl oproti finančním výnosům. Nejvyšší finanční ztráty dosahovala společnost v roce 2010, jelikož v tomto roce vznikly značné nákladové úroky. Mimořádný výsledek hospodaření je téměř vždy nulový, pouze v roce 2008 společnost vykazovala mimořádné náklady.

4.1.2. Horizontální analýza

Horizontální analýza vyjadřuje, o kolik se jednotlivé položky mění v čase, vyjadřuje buď absolutní změny, nebo relativní změny. Nejprve bude horizontálně analyzována rozvaha a pak výkaz zisku a změny, kde absolutní změny budou zaznamenány v tisících Kč. Procentní změny vypočítáme následovně.

$$\% \text{ změna} = \frac{\text{běžné období} - \text{předchozí období}}{\text{předchozí období}} \times 100 \quad (24)$$

Společnost u některých účetních položek vykazovala nulové hodnoty. Jestliže údaj v předchozím období bude roven nule, nelze relativní změnu vyjádřit a bude tedy proškrtnut.

Horizontální analýza rozvahy

Horizontální analýza rozvahy ukazuje, jak se jednotlivý majetek a zdroje společnosti mění za určité období. Bude rozdělena na horizontální analýzu aktiv a horizontální analýzu pasiv. Změny jednotlivých aktiv zobrazuje tabulka č. 6.

Tabulka č. 6 – Horizontální analýza aktiv společnosti

Aktiva	2006 - 2007		2007 - 2008		2008 - 2009		2009 - 2010		2010 - 2011	
	ABS	v %	ABS	v %	ABS	v %	ABS	v %	ABS	v %
Aktiva	6495	3,36	6060	3,03	8832	4,29	-37199	-17,31	-10863	-6,11
Dlouhodobý majetek	12512	27,64	12676	21,94	-3402	-4,83	-1817	-2,71	3548	5,44
DNM	1906	-	1140	59,81	-1224	-40,18	-1402	-76,95	603	143,57
DHM	10606	23,43	11536	20,65	-2178	-3,23	-415	-0,64	2945	4,54
DFM	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oběžná aktiva	-5976	-4,04	-7021	-4,95	12544	9,31	-35299	-23,96	-14292	-12,76
Zásoby	-4369	-8,25	-3677	-7,57	-815	-1,82	-130	-0,29	-427	-0,97
Dlouhodobé pohledávky	-393	-97,28	-11	-100	0	0	18	-	-18	-100
Krátkodobé pohledávky	-3314	-3,63	-2348	-2,67	13643	15,92	-34708	-34,94	-14576	-22,55
Finanční majetek	2100	68,58	-985	-19,08	-284	-6,80	-479	-12,30	729	21,35
Časové rozlišení	-41	-9,05	405	98,30	-310	-37,94	-83	-16,37	-119	-28,07

Zdroj: vlastní zpracování dle [11]

Z tabulky je zřejmé, že nejvyšší procentuální nárůst byl zaznamenán mezi roky 2010 a 2011 v položce dlouhodobý nehmotný majetek, a to o 143,57 %. Naopak největší procentuální propady byly u dlouhodobých pohledávek, které společnosti neustále klesají, výjimkou jsou roky 2009 a 2010. Bilanční suma společnosti TOMIL, s.r.o. ve sledovaném období zpočátku mírně roste a od roku 2009 výrazně klesá. Tento vývoj bilanční sumy zobrazuje graf č. 4. Majetek společnosti celkově vzrostl nejvíce v letech 2006 – 2007 o 3,36 % a s rostoucí tendencí pokračuje až do roku 2009, v následujícím roce se bilanční suma nejvíce snížila o 17,31 %. Celkový majetek tedy klesl z částky 200 milionů korun českých na 166 806 000 Kč.

Graf č. 4 – Vývoj celkových aktiv společnosti za určité období

Zdroj: vlastní zpracování

Dlouhodobý majetek (hmotný i nehmotný) do roku 2008 roste, ale v letech 2009 a 2010 se investice do dlouhodobého majetku snižují. V roce 2011 společnost opět zvýšila tuto investici celkově o 3,5 milionů Kč. Oběžný majetek má klesající tendenci, mimo roku 2009, kde se zvýšil o 9,31 % oproti roku 2008. Tento nárůst způsobilo zejména zvýšení krátkodobých pohledávek a mírný pokles ostatních položek oběžného majetku. Nejvyšší stav finančního majetku byl zaznamenán v roce 2007 a to 5 162 000 Kč, který oproti roku 2006 vzrostl o 68,58 %.

V tabulce č. 7 je uvedena horizontální analýza pasiv společnosti TOMIL, s.r.o. Jelikož vycházíme z toho, že aktiva se rovnají pasivům, proto absolutní a relativní změna pasiv je totožná s absolutní a relativní změnou aktiv.

Tabulka č. 7 – Horizontální analýza pasiv společnosti

Pasiva	2006 - 2007		2007 - 2008		2008 - 2009		2009 - 2010		2010 - 2011	
	ABS	v %	ABS	v %	ABS	v %	ABS	v %	ABS	v %
Pasiva	6495	3,36	6060	3,03	8832	4,29	-37199	-17,31	-10863	-6,11
Vlastní kapitál	-3998	-5,89	4	0,01	-16011	-25,06	1731	3,62	7431	14,98
Základní kapitál	0	0,00	0	0,00	-500	-50,00	0	0,00	0	0,00
Rezervní fondy	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
VH min. let	1299	1,99	-3997	-5,99	-30739	-49,00	15233	47,61	1730	3,66
VH běžného úč.období	-5297	-407,46	4001	-100,1	15228	380700	-13502	-88,64	5701	329,54
Cizí zdroje	10747	8,81	7353	5,54	25017	17,87	-38909	-23,58	-18421	-14,61
Rezervy	0	0,00	0	0,00	34846	-	-28780	-82,59	-6066	-100
Dlouhodobé závazky	-387	-49,49	71	17,97	205	43,99	65	9,69	308	41,85
Krátkodobé závazky	7098	6,06	5069	4,08	-36178	-27,97	-91	-0,10	-2358	-2,53
Bankovní úvěry	4036	101,82	2213	27,66	26144	255,99	-10103	-27,79	-10305	-39,25
Časové rozlišení	-254	-6,89	-1297	-37,76	-174	-8,14	-21	-1,07	127	6,54

Zdroj: vlastní zpracování dle [11]

Nejvyšší nárůst je zaznamenán u výsledku hospodaření běžného účetního období v roce 2009, a to o 380 700 % proti roku 2008, kde z čtyřmilionového zisku společnost v následujícím roce vykazovala zisk 15 232 000 Kč. Naopak nejnižší procentuální změna byla v letech 2006 a 2007, kdy se výsledek hospodaření snížil o 407,46 %.

Z tabulky je patrné, že základní kapitál se v roce 2009 snížil o polovinu své hodnoty, jinak zůstává neměnný. Rezervní fond se ve sledovaném období také nezměnil. Proto hodnoty vlastního kapitálu zejména závisí na položkách jednotlivých výsledků hospodaření, které mají kolísavou tendenci. Společnost kromě roku 2007 vykazuje zisky, ale jejich hodnoty jsou velmi různorodé. Cizí zdroje mají do roku 2009 růstový potenciál a od roku 2010 se snižují. Největší pokles byl v roce 2010, kdy cizí zdroje klesly o 38 909 000 Kč oproti roku 2009. Cizí kapitál je tvořen úvěry a závazky (krátkodobé a dlouhodobé), výjimkou je rok 2009 a 2010, kdy společnost vytvořila rezervy, které v roce 2010 zcela vyčerpala. Krátkodobé závazky se do roku 2008 průběžně zvyšují, zatímco od roku 2009 mají klesající vývoj. Dlouhodobé závazky se vyvíjejí protichůdně. Cizí zdroje v roce 2009 vzrostly zejména díky vysokému nárůstu bankovních úvěrů a výpomocí, které se zvýšily téměř o 256 %. Společnost od roku 2010 výrazně snížila stav bankovních úvěrů, kde v roce 2011 klesly o 39,25 %.

Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty

Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty zobrazuje vývoj jednotlivých nákladů a výnosů v čase. V tabulce č. 8 můžeme sledovat tyto změny od roku 2006 do roku 2011.

Tabulka č. 8 – Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty společnosti

Výkaz zisku a ztrát	2006 - 2007		2007 - 2008		2008 - 2009		2009 - 2010		2010 - 2011	
	ABS	v %	ABS	v %	ABS	v %	ABS	v %	ABS	v %
Tržby za prodej zboží	10314	20,06	182	0,29	2005	3,24	-6207	-9,71	11472	19,88
Náklady na prodané zboží	6157	14,18	0	0,00	-2072	-4,18	-6217	-13,09	9673	23,43
Výkony	26275	6,37	-23160	-5,28	15037	3,62	-84569	-19,65	-5679	-1,64
Výkonová spotřeba	35042	10,50	-13855	-3,76	-7011	-1,97	-64549	-18,55	-3810	-1,34
Osobní náklady	3772	6,73	1976	3,30	-413	-0,67	-1649	-2,68	-2573	-4,30
Odpisy DHM a DNM	-149	-2,72	933	17,50	1291	20,61	-838	-11,09	-1194	-17,77
Tržby z prodeje DM a materiálu	1553	91,19	3153	96,84	-116	-1,81	-2937	-46,67	-172	-5,13
Ostatní provozní výnosy	55488	23,00	-25831	-8,70	1457	0,54	-43627	-16,02	-893	-0,39
Ostatní provozní náklady	55266	21,66	-35177	-11,33	-1691	-0,61	-44028	-16,10	-1887	-0,82
Provozní VH	-6714	-67,85	2980	93,65	19703	319,75	-14420	-55,75	4536	39,63
Výnosové úroky	-1	-20,00	0	0,00	-2	-50,00	-1	-50,00	0	0,00
Nákladové úroky	-17	-0,61	690	25,11	-160	-4,65	501	15,28	-710	-18,79
Ostatní finanční výnosy	476	18,96	11159	373,71	-4687	-33,14	-4863	-51,42	871	18,96
Ostatní finanční náklady	710	10,00	7857	100,63	-2188	-13,97	-3624	-26,89	-720	-7,31
Finanční VH	-218	-2,97	2612	34,52	-2341	-47,25	-1741	-23,87	2301	25,46
Daň z příjmů za běžnou činnost	-1635	-131,01	312	80,62	3413	4550,67	-2659	-79,66	1136	167,30
VH za běžnou činnost	-5297	-407,46	5280	132,10	13949	1087,22	-13502	-88,64	5701	329,54
Mimořádné výnosy	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Mimořádné náklady	0	0,00	1279	-	-1279	-100,00	0	0,00	0	0,00
Mimořádný VH	0	0,00	-1279	-	1279	100,00	0	0,00	0	0,00
VH za účetní období	-5297	-407,46	4001	100,10	15228	380700	-13502	-88,64	5701	329,54
VH před zdaněním	-6932	-272,06	4313	98,38	18641	26255	-16161	-87,03	6837	283,81

Zdroj: vlastní zpracování dle [11]

Celkově největší meziroční změny sledujeme mezi lety 2008 a 2009. Toto období bylo pro společnost velmi úspěšné. Celkový hospodářský výsledek vzrostl o 15 228 000 Kč. Největší absolutní propad hospodářského výsledku společnost zaznamenala v následujícím

roce o 13 502 000 Kč, avšak největší relativní snížení hospodářské výsledku bylo v období 2006 – 2007 o 407,46 %.

Nyní se zaměříme na jednotlivé podstatné položky, a to na jednotlivé hospodářské výsledky. Obchodní marže se neustále vyvíjí pozitivně, tržby z prodeje zboží stále rostou, výjimkou je rok 2010, kdy klesly téměř o 10 % oproti roku 2009. U nákladů na prodané zboží zaznamenáváme nepatrné změny, avšak nejvíce vzrostly v období 2010 – 2011 o 23,43 %. Z hlediska výroby výkonová spotřeba stále klesá kromě roku 2007, kdy náklady vzrostly o 35 042 000 Kč. Výkony jsou v tomto období velice kolísavé, největší propad byl v roce 2010 o 19,65 % oproti roku 2009, avšak v tomto roce také klesla i výkonová spotřeba o 18,55 %. Osobní náklady do roku 2008 rostly a od roku 2009 neustále klesají, největší propad je v roce 2011 o 4,3 %. Odpisy jsou velice nestálé, největší nárůst je v letech 2008 – 2009 o 20,61 % a největší propad v letech 2010 – 2011 o 17,77 %. Celkově provozní hospodářský výsledek se vyvíjí velmi nerovnoměrně. V roce 2010 oproti roku 2009 společnost zaznamenala největší zvýšení provozního výsledku hospodaření o 19 703 000 Kč, což představuje 319,75 %. Poté v následujícím roce hluboce klesl o 14 420 000 Kč.

Finanční výsledek hospodaření se vyvíjí také velice nestabilně. Největší nárůst byl v roce 2007 oproti roku 2006, kdy společnost vykázala zvýšení finančního hospodářského výsledku o 34,52 %, což bylo zejména zapříčiněno extrémním skokem ostatních finančních výnosů a to o 373,71 %. Největší pokles finančního výsledku hospodaření byl zaznamenán v následujícím roce o 47,25 %. Z hlediska běžné činnosti společnost vykazuje největší změny. Největší snížení běžného hospodářského výsledku byl v letech 2006 – 2007 a to o 407,46 %, naopak největší poskok v letech 2008 – 2009 o extrémních 1087,22 %.

4.2. Analýza poměrových ukazatelů

Hlavním účelem této kapitoly je aplikace vybraných poměrových ukazatelů finanční analýzy na vybraný podnik TOMIL, s.r.o. Jelikož se jedná o společnost s ručením omezeným, v této kapitole nebudou zahrnuty ukazatele kapitálového trhu. Bude zde provedena analýza ukazatelů likvidity, rentability, aktivity, zadluženosti a ukazatelů s využitím cash flow. Pomocí poměrových ukazatelů posoudíme vzájemný vztah dvou položek účetních výkazů společnosti TOMIL, s.r.o. v letech 2007 až 2011. Každý z těchto poměrových ukazatelů bude porovnán s odvětvovým průměrem. Společnost TOMIL, s.r.o. se zabývá výrobou drogistických produktů, tudíž je v klasifikaci CZ-NACE zařazena v kategorii Zpracovatelský průmysl (kategorie B) ve třídě Výroba chemických látek a chemických přípravků (třída B20).

4.2.1. Ukazatele likvidity

Ukazatele likvidity hodnotí platební schopnost společnosti, zda je schopna hradit své krátkodobé závazky konkrétními oběžnými aktivy. Podle stupně likvidity bude tato podkapitola rozdělena na běžnou, pohotovou a okamžitou likviditu v časovém horizontu 5 let.

Běžná likvidita

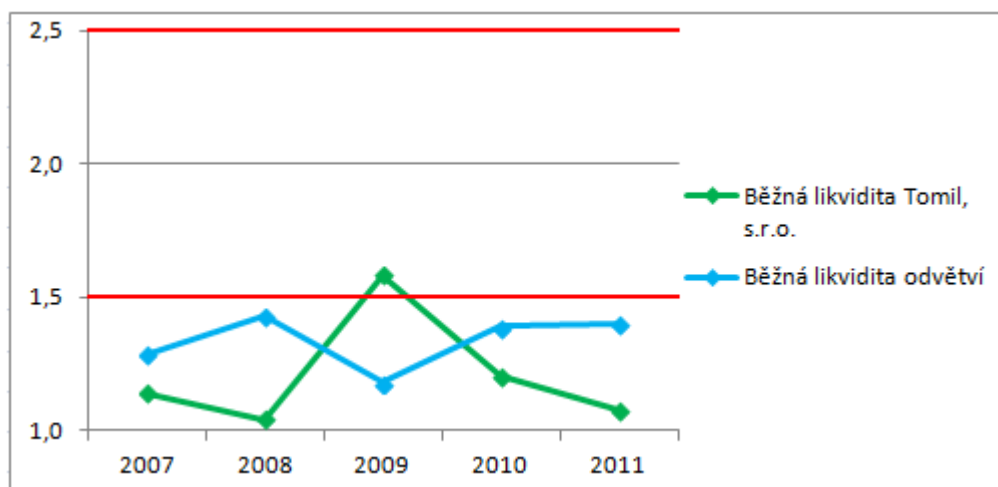
Běžná likvidita se vypočítá jako podíl oběžných aktiv a krátkodobých závazků. Tento ukazatel by se měl pohybovat v intervalu 1,5 až 2,5. Tabulka č. 9 zobrazuje běžnou likviditu společnosti a běžnou likviditu daného odvětví v letech 2007 – 2011.

Tabulka č. 9 – Běžná likvidita společnosti a odvětví

	2007	2008	2009	2010	2011
Oběžná aktiva v tis. Kč	141 788	134 767	147 311	112 012	97 720
Krátkodobé závazky v tis. Kč	124 272	129 341	93 163	93 072	90 714
Běžná likvidita TOMIL, s.r.o.	1,1409	1,0420	1,5812	1,2035	1,0772
Běžná likvidita odvětví	1,29	1,43	1,18	1,39	1,40

Zdroj: vlastní zpracování dle [11]

V grafu č. 5 je červeně zobrazena doporučená hranice. Běžná likvidita společnosti TOMIL, s.r.o. dosahuje doporučené hodnoty pouze v roce 2009 a to hodnoty 1,58. V ostatních letech společnost nedosahuje doporučených hodnot. Z obrázku je zajímavé, že křivka běžné likvidity společnosti má téměř protichůdný vývoj od křivky běžné likvidity odvětví. Běžná likvidita chemického průmyslu v tomto období nedosahuje doporučené hranice. Společnosti chemického průmyslu by měly pro dosažení lepších výsledků zvýšit stav oběžných aktiv či snížit krátkodobé závazky.

Graf č. 5 – Vývoj běžné likvidity společnosti a odvětví

Zdroj: vlastní zpracování

Pohotová likvidita

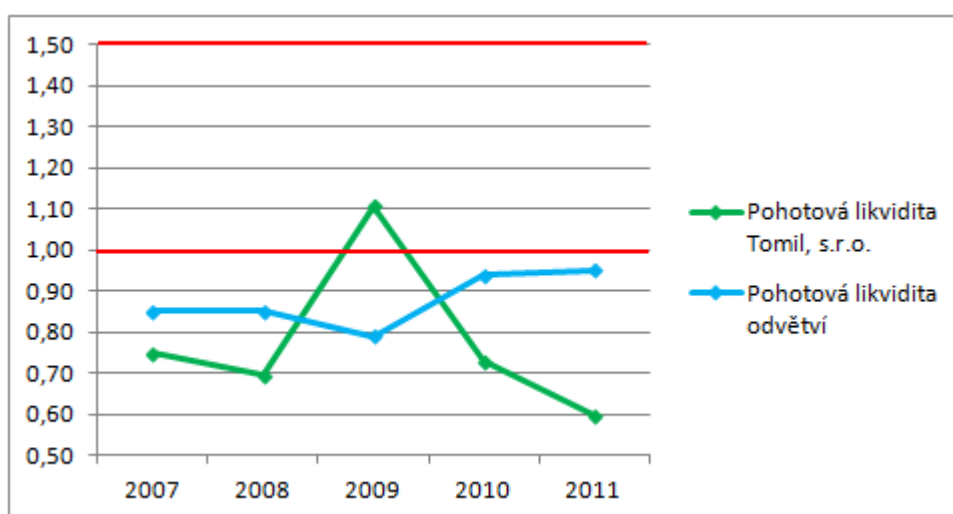
Pohotová likvidita se vypočítá jako podíl oběžných aktiv snížený o hodnotu zásob a krátkodobých závazků. Představuje schopnost společnosti dostát svým závazkům bez nutnosti vlastnit zásoby. Doporučená hodnota pohotovosti likvidity se pohybuje v rozmezí 1 – 1,5. Pohotovost likvidity společnosti a chemického odvětví zobrazuje tabulka č. 10.

Tabulka č. 10 – Pohotová likvidita společnosti a odvětví

	2007	2008	2009	2010	2011
Oběžná aktiva v tis. Kč	141 788	134 767	147 311	112 012	97 720
Zásoby v tis. Kč	48 560	44 883	44 068	43 938	43 511
Krátkodobé závazky v tis. Kč	124 272	129 341	93 163	93 072	90 714
Pohotová likvidita TOMIL, s.r.o.	0,7502	0,6949	1,1082	0,7314	0,5976
Pohotová likvidita odvětví	0,85	0,85	0,79	0,94	0,95

Zdroj: vlastní zpracování dle [11]

Z grafu č. 6 je vidět, že ukazatel se kromě roku 2009 nachází pod stanoveným intervalem, který je v grafu zobrazen červeně. To je způsobeno vysokým procentem zásob či vysokým stavem krátkodobých závazků. V roce 2009 se společnosti dařilo nejlépe z důvodu snížení krátkodobých závazků zhruba o 30 milionů Kč, ale v následujících letech snížila stav oběžných aktiv, což zapříčinilo opět pokles ukazatele pod doporučenou hranici. Společnost TOMIL, s.r.o. v roce 2009 dokonce převyšovala odvětvový průměr, jelikož pohotová likvidita společnosti o 0,3 přesahuje pohotovost likvidity daného odvětví. V ostatních letech odvětvový průměr dosahoval lepších hodnot než vybraná společnost, ale opět nedosahoval doporučeného rozmezí. V chemickém průmyslu by společnosti měly snížit stav krátkodobých závazků či zvýšit hodnotu pohledávek a KFM v důsledky vyšších objemů produkce.

Graf č. 6 – Vývoj pohotovosti likvidity společnosti a odvětví

Zdroj: vlastní zpracování

Okamžitá likvidita

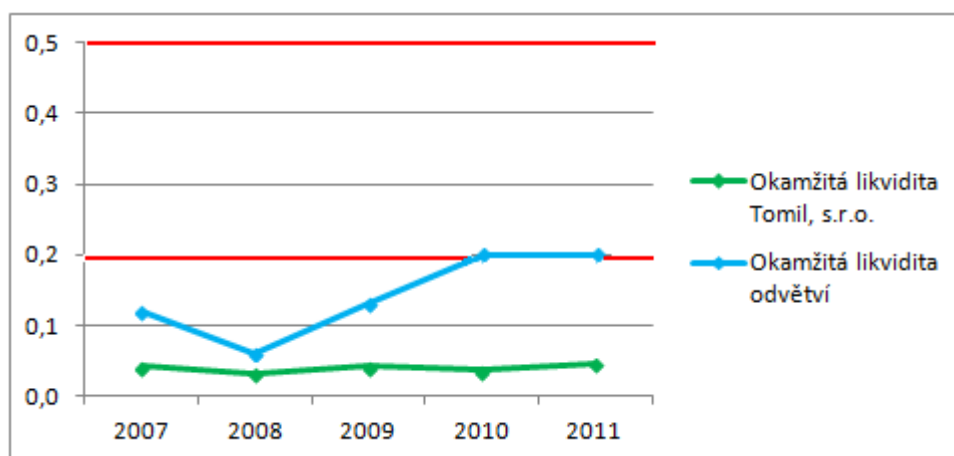
Okamžitá likvidita je vyjádřena jako podíl pohotových peněžních prostředků a krátkodobých závazků. Pohotovými peněžními prostředky se rozumí peníze v hotovosti a na běžných účtech a jejich ekvivalenty (směnečné dluhy, šeky a volně obchodovatelné krátkodobé cenné papíry). Doporučená hodnota tohoto ukazatele se pohybuje v rozmezí 0,2 až 0,5. V tabulce č. 11 jsou zobrazeny hodnoty okamžité likvidity společnosti a odvětví v časovém období 2007 – 2011.

Tabulka č. 11 – Okamžitá likvidita společnosti a odvětví

	2007	2008	2009	2010	2011
Peněžní prostředky v tis. Kč	5 162	4 177	3 893	3 414	4 143
Krátkodobé závazky v tis. Kč	124 272	129 341	93 163	93 072	90 714
Okamžitá likvidita TOMIL, s.r.o.	0,0415	0,0323	0,0418	0,0367	0,0457
Okamžitá likvidita odvětví	0,12	0,06	0,13	0,20	0,20

Zdroj: vlastní zpracování dle [11]

Z grafu č. 7 je zřejmé, že společnost TOMIL, s.r.o. v tomto období zdaleka nedosahuje doporučených hodnot. V tomto období se okamžitá likvidita pohybuje blízko hodnoty 0, což značí velké nebezpečí ztráty platební schopnosti. Společnost má k dispozici finanční majetek na úhradu pouze 4% krátkodobých závazků a měla by se pohybovat alespoň okolo 20 %. Z tabulky č. můžeme spatřit, že v těchto letech došlo sice ke snížení krátkodobých závazků, ale i ke snížení peněžních prostředků. Při porovnání s odvětvovým průměrem zjišťujeme, že dosahované hodnoty okamžité likvidity společnosti se také hluboce nacházejí pod tímto průměrem. I když společnost účelně využívá finanční majetek, měl by se jeho stav výrazně zvýšit.

Graf č. 7 – Vývoj okamžité likvidity společnosti a odvětví

Zdroj: vlastní zpracování

4.2.2. Ukazatele rentability

Ukazatele rentability hodnotí schopnost podniku dosahovat zisku. Pro mnoho společností je tento ukazatel klíčový, protože zisk je zpravidla jejím hlavním cílem. U těchto ukazatelů bude použit čistý zisk, výjimkou je rentabilita vložených aktiv, kde bude použit EBIT, tedy zisk před odečtením daní a úroků. Ukazatele rentability by měly dosahovat kladných hodnot. V této podkapitole bude popsána rentabilita celkových aktiv, rentabilita vlastního kapitálu, rentabilita tržeb a rentabilita nákladů společnosti TOMIL, s.r.o. a odvětvového průměru v letech 2007 – 2011. Všechny ukazatele pro lepší přehlednost budou vyjádřeny v procentech.

Rentabilita celkových vložených aktiv (ROA)

V tabulce č. 12 jsou zobrazeny hodnoty rentability celkových vložených aktiv společnosti a odvětví za období 5 let. Rentabilita celkových aktiv se vypočítá jako podíl EBITu a celkových aktiv. Společnost v roce 2007 zaznamenala zápornou rentabilitu celkových aktiv a to z důvodu záporného zisku. V tomto roce byla vykázána téměř 1% ztráta z celkových aktiv. V ostatních letech dosahoval ukazatel pozitivních hodnot. Nejlépe si společnost vedla v roce 2009, kdy dosahovala 10% ziskovosti aktiv. V tomto roce dokonce o 8 % přesáhla odvětvový průměr. V následujícím roce byl ukazatel sice kladný, ale dosahoval pouze poloviční výše odvětvového průměru. V posledním roce se společnost přiblížila průměru v odvětví, když přesáhla 7 % ROA.

Tabulka č. 12 – Rentabilita celkových vložených aktiv společnosti a odvětví

	2007	2008	2009	2010	2011
EBIT v tis. Kč	-1 636	3 367	21 848	6 188	12 333
Aktiva v tis. Kč	199 976	206 036	214 868	177 669	166 806
ROA TOMIL, s.r.o. (%)	-0,82	1,63	10,17	3,48	7,39
ROA odvětví (%)	3,75	4,21	1,94	7,41	7,59

Zdroj: vlastní zpracování dle [11]

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)

Ukazatel rentability vlastního kapitálu slouží investorům ke zjištění, zda jejich vlastní kapitál přináší dostatečný výnos. Jeho hodnoty zjistíme jako podíl čistého zisku (tedy zisk po odečtení daní a úroků) a vlastního kapitálu. V tabulce č. 13 nalezneme hodnoty rentability vlastního kapitálu společnosti TOMIL, s.r.o. a odvětví v období 2007 – 2011. Hodnoty ukazatele ROE jsou pozitivní, s výjimkou opět roku 2007, kdy společnost zaznamenala ukazatel ROE ve výši - 6,26 %, protože v tomto roce vykazovala ztrátu téměř ve výši 4 milionů korun českých. V následujícím roce byl ukazatel ROE velmi zanedbatelný, hodnota se pohybuje k 0 %. Zatímco chemický průmysl se pohybuje v rozmezí 4 – 5 %.

Tabulka č. 13 – Rentabilita vlastního kapitálu společnosti a odvětví

	2007	2008	2009	2010	2011
Čistý zisk v tis. Kč	-3 997	4	15 232	1 730	7 431
Vlastní kapitál v tis. Kč	63 874	63 878	47 867	49 598	57 029
ROE TOMIL, s.r.o. (%)	-6,26	0,01	31,82	3,49	13,03
ROE odvětví (%)	3,77	4,46	-1,32	12,61	12,36

Zdroj: vlastní zpracování dle [11]

Nejvyšší hodnotu společnost vykazuje v roce 2009, kdy tato hodnota činila 31,82 %. Tento rok představuje pro společnost obrovský rozdíl oproti průměru chemického průmyslu, který v tomto roce vykazuje záporný ukazatel ROE. V následujícím roce společnosti ukazatel klesl na 3,49 %, a to zejména z důvodu snížení zisku o 13 502 000 Kč. V posledním roce se společnosti povedlo opět přesáhnout odvětvový průměr, kdy přesáhla průměr chemického průmyslu o 0,67 %. Hodnoty se rok od roku mění v závislosti na zisku či ztrátě za dané období, vlastní kapitál si udržuje relativně stabilní hodnoty.

Rentabilita tržeb (ROS)

Rentabilita tržeb vyjadřuje vztah zisku a tržeb. Tabulka č. 14 zobrazuje vypočítané hodnoty rentability tržeb společnosti a daného odvětví za pětileté období.

Tabulka č. 14 – Rentabilita tržeb společnosti a odvětví

	2007	2008	2009	2010	2011
Čistý zisk v tis. Kč	-3 997	4	15 232	1 730	7 431
Tržby v tis. Kč	803 331	768 834	782 528	640 324	645 923
Rentabilita tržeb TOMIL, s.r.o. (%)	-0,50	0,00	1,95	0,27	1,15
Rentabilita tržeb odvětví (%)	1,1	1,52	-0,47	3,15	2,89

Zdroj: vlastní zpracování dle [11]

V roce 2007 společnost vykazovala záporný čistý zisk, proto i rentabilita tržeb společnosti dosahuje záporných hodnot. V dalších letech byl již kladný čistý zisk, proto hodnota ukazatelů je také kladná, ale dosahuje relativně malých hodnot. Pouze v roce 2009 celkové tržby přinesly 1,95 % zisku. Hodnoty ukazatele ROS jsou podstatně nižší než hodnoty ROE, a to zejména díky vysokým hodnotám celkových tržeb.

Hodnota ukazatele ROS v chemickém průmyslu, kam společnost TOMIL, s.r.o. spadá, se pohybovala v rozmezí 1 – 3 %. Společnost zdaleka nedosahuje odvětvového průměru, výjimkou je rok 2009, kdy odvětvový průměr je záporný a společnost dosahuje kladné hodnoty.

Rentabilita nákladů

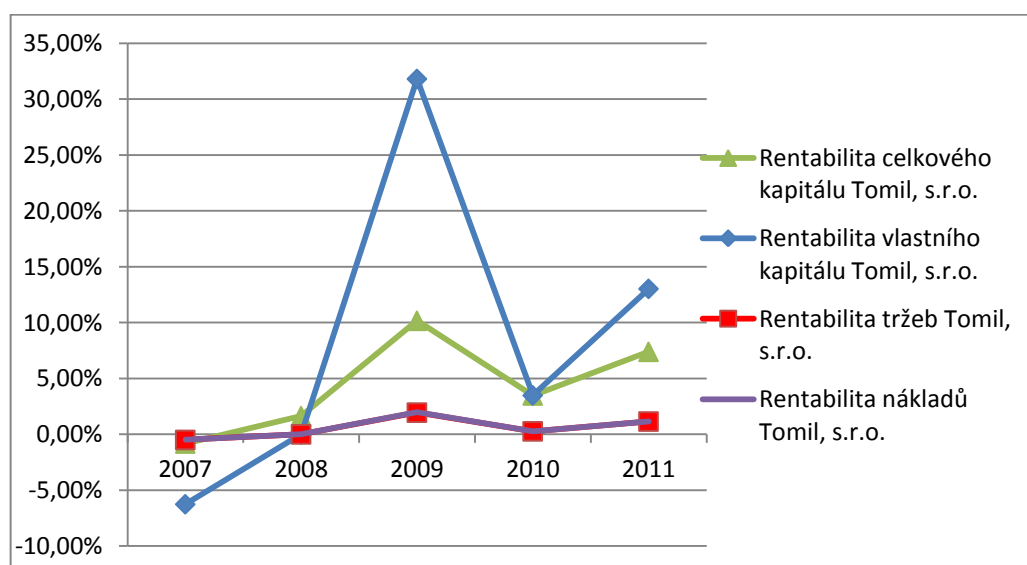
Rentabilita nákladů je doplňkový ukazatel k ukazateli rentability tržeb, představuje vztah čistého zisku a celkových nákladů. Rentabilita nákladů společnosti TOMIL, s.r.o. a chemického odvětví je zobrazena v následující tabulce.

Tabulka č. 15 – Rentabilita nákladů společnosti a odvětví

	2007	2008	2009	2010	2011
Čistý zisk v tis. Kč	-3 997	4	15 232	1 730	7 431
Náklady v tis. Kč	807 328	768 830	767 296	638 594	638 492
Rentabilita nákladů TOMIL, s.r.o. (%)	-0,50	0,00	1,99	0,27	1,16
Rentabilita nákladů odvětví (%)	1,12	1,54	-0,47	3,25	2,97

Zdroj: vlastní zpracování dle [11]

Hodnoty ukazatele rentability nákladů společnosti i daného odvětví jsou velmi podobné s hodnotami rentability tržeb. Je to zapříčiněno tím, že společnost nedosahuje příliš vysokého zisku a hodnoty tržeb jsou téměř totožné s náklady v daném období. Vše dokazuje následující graf, který zobrazuje vývoj všech ukazatelů rentability společnosti TOMIL, s.r.o. za období 5 let. Je zřejmé, že všechny ukazatele mají stejný průběh. Nejprve mírně rostou, v roce 2009 dochází k vysokému nárůstu hodnot těchto ukazatelů a následující rok k hlubokému poklesu na stále kladné hodnoty. V posledním roce nastává opětovné mírné zlepšení finanční situace. V roce 2009 jsou hodnoty ukazatelů rentability nejvyšší zejména díky vysokému nárůstu hospodářského výsledku. V tomto roce nejvyšších hodnot dosahuje rentabilita vlastního kapitálu, protože společnost má v tomto roce nejmenší podíl vlastního kapitálu oproti cizímu kapitálu.

Graf č. 8 – Vývoj jednotlivých ukazatelů rentability společnosti

Zdroj: vlastní zpracování

4.2.3. Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity měří, jak společnost efektivně hospodaří se svými aktivy. Do výpočtu ukazatelů aktivity vstupují vždy tržby, na kterých závisí hodnota těchto ukazatelů. Ukazatelé aktivity jsou rozděleny na obrat a dobu obratu. Čím vyšší hodnota obratu aktiv, tím lépe společnost hospodaří s majetkem. U doby obratu je tomu naopak a je vyjádřena ve dnech. V této podkapitole budou popsány obrat aktiv a doba obratu aktiv, obrat zásob a doba obratu zásob, doba obratu pohledávek a doba obratu závazků společnosti a daného odvětví za období 5 let.

Obrat aktiv a doba obratu aktiv

Obrat aktiv a doba obratu aktiv udávají vztah mezi tržbami a celkovými aktivy. Obrat aktiv se vypočítá jako podíl tržeb a celkových aktiv a udává, kolikrát se celkové tržby otočí v aktivech společnosti. Zatímco ukazatel doby obratu aktiv vyjadřuje počet dní, po kterých je celkový majetek průměrně držen ve společnosti. Vypočítá se jako podíl aktiv a denních tržeb. Oba dva ukazatele společnosti i odvětví zobrazuje následující tabulka.

Tabulka č. 16 – Obrat aktiv a doba obratu aktiv společnosti a odvětví

	2007	2008	2009	2010	2011
Tržby v tis. Kč	803 331	768 834	782 528	640 324	645 923
Aktiva v tis. Kč	199 976	206 036	214 868	177 669	166 806
Obrat aktiv TOMIL, s.r.o.	4,0171	3,7316	3,6419	3,6040	3,8723
Doba obratu aktiv TOMIL, s.r.o.	89,6161	96,4746	98,8495	99,8882	92,9680
Obrat aktiv odvětví	1,9199	1,5473	1,4051	1,9493	2,0692
Doba obratu aktiv odvětví	187,5065	232,6603	256,2178	184,6808	173,9784

Zdroj: vlastní zpracování dle [11]

Obrat aktiv společnosti se pohybuje okolo hodnoty 4, zatímco obrat aktiv odvětví se pohybuje v poloviční výši. To znamená, že společnost efektivněji hospodaří s majetkem a dokáže celková aktiva čtyřikrát přeměnit v tržby. Nejvyšší hodnoty dosahuje v roce 2007, kdy tržby pokrývají 4,01 krát celková aktiva. Za dané období má obrat aktiv společnosti klesající tendence, ale v roce 2011 zase vzrostl.

Jelikož doba obratu aktiv vychází ze stejných hodnot jako obrat aktiv, je jasné, že i zde bude společnost dosahovat lepších hodnot jak dané odvětví. Čím menší hodnota ukazatele, tím lépe. Společnost je v průměru schopna vygenerovat hodnotu aktiv po dobu 100 dní, zatímco chemický průmysl je toho schopen po dobu 200 dní.

Obrat zásob a doba obratu zásob

Obrat zásob udává, kolikrát jsou průměrně zásoby společnosti prodány a znova uskladněny. Vypočítají se jako podíl tržeb a zásob. Doba obratu zásob vyjadřuje počet dní, po které jsou průměrně zásoby drženy ve společnosti. Vyjadřuje poměr zásob a denních tržeb. Tabulka č. 17 zobrazuje obrat zásob a dobu obratu zásob společnosti a odvětví za 5 let.

Tabulka č. 17 – Obrat zásob a doba obratu zásob společnosti a odvětví

	2007	2008	2009	2010	2011
Tržby v tis. Kč	803 331	768 834	782 528	640 324	645 923
Zásoby v tis. Kč	48 560	44 883	44 068	43 938	43 511
Obrat zásob TOMIL, s.r.o.	16,5431	17,1297	17,7573	14,5734	14,8451
Doba obratu zásob TOMIL, s.r.o.	21,7614	21,0161	20,2734	24,7026	24,2505
Obrat zásob odvětví	12,4006	10,2515	10,1674	13,3272	12,4712
Doba obratu zásob odvětví	29,0308	35,1167	35,4072	27,0124	28,8664

Zdroj: vlastní zpracování dle [11]

Obrat zásob měl do roku 2009 rostoucí vývoj, zejména díky snižování stavu zásob. V roce 2010 a 2011 se snížil o 3, protože tržby klesly cca o 140 milionů Kč. Nejvyšší hodnotu společnost vykazovala v roce 2009, kdy zásoby byly v průměru 17,76 krát prodány. Dosahované výsledky společnosti jsou poměrně vysoké a vyjadřují intenzivní využívání zásob. Chemický průmysl je schopen obrátit zásoby v tržbách pouze 10 – 13 krát.

Doba obratu zásob má protichůdné tempo růstu oproti obratu zásob. Pohybuje se v rozmezí 10 až 13 dní. Zatímco chemický průmysl vykazuje hodnoty okolo 27 až 35 dnů. Hodnota doby obratu zásob by měla být co nejnižší. To se nejlépe společnosti povedlo v roce 2009, kdy přeměnila zásoby v hotovost za 10, 17 dní, zatímco odvětví za 35,41 dní.

Doba obratu pohledávek

Doba obratu pohledávek udává, za kolik dní jsou společnosti v průměru uhrazeny faktury. Odběratelé společnosti TOMIL hradí své závazky v krátké době, jelikož hodnoty ukazatele jsou nízké a společnost tak má dost finančních prostředků k hrazení svých vlastních závazků. Tabulka č. 18 zobrazuje dobu obratu pohledávek společnosti a odvětví za pětileté období.

Tabulka č. 18 – Doba obratu pohledávek společnosti a odvětví

	2007	2008	2009	2010	2011
Tržby v tis. Kč	803 331	768 834	782 528	640 324	645 923
Pohledávky v tis. Kč	88 066	85 707	99 350	64 660	50 066
Doba obratu pohledávek TOMIL, s.r.o.	39,4654	40,1316	45,7057	36,3528	27,9039
Doba obratu pohledávek odvětví	48,4632	48,0726	60,2222	44,4803	48,3154

Zdroj: vlastní zpracování dle [11]

Společnost vykazuje do roku 2009 rostoucí tendenci doby obratu pohledávek a po té klesá. V roce 2011 dokonce zaznamenala pouhých 28 dní. To znamená, že odběratelé jsou schopni uhradit závazky za necelý měsíc. Odvětví se pohybuje v rozmezí 44 až 60 dnů. Nejhuře chemický průmysl dopadl v roce 2009, kdy zaznamenal hodnotu ve výši 60,22 dny. V tomto roce společnost TOMIL, s.r.o. dosáhla hodnoty 45,7 dní. To znamená, že společnosti jsou dříve hrazeny faktury a má tak dříve k dispozici finanční prostředky od odběratelů.

Doba obratu závazků

Doba obratu závazků vyjadřuje, za kolik dní společnost uhradí své závazky. Hodnoty tohoto ukazatele společnosti a odvětví jsou zobrazeny v následující tabulce.

Tabulka č. 19 – Doba obratu závazků společnosti a odvětví

	2007	2008	2009	2010	2011
Tržby v tis. Kč	803 331	768 834	782 528	640 324	645 923
Závazky v tis. Kč	124 667	139 807	93 834	93 808	91 758
Doba obratu závazků TOMIL, s.r.o.	55,8675	65,4634	43,1681	52,7403	51,1406
Doba obratu závazků odvětví	62,29612	47,35157	71,35813	55,99502	54,21584

Zdroj: vlastní zpracování dle [11]

Z tabulky je patrné, že společnost hradila své závazky za 43 až 65 dní. Společnost opět dosahuje nižších hodnot oproti odvětví, výjimkou je rok 2008, kdy společnost vykazovala vyšších hodnot. V tomto roce společnost uhradila své závazky za 65 dní a to zejména díky nejvyšším krátkodobým závazkům za dané období. Chemický průmysl uhradil v tomto roce závazky v průměru za 47 dní. Hodnoty ukazatele doby obratu závazků jsou podstatně vyšší jak hodnoty doby obratu pohledávek. To znamená, že společnost získá peníze od odběratelů dříve a závazky uhradí o několik dní později.

4.2.4. Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti vyjadřují stupeň zadlužení podniku, tedy jaký poměr cizího kapitálu vlastní. Tato podkapitola bude pojednávat o vývoji celkové zadluženosti, koeficientu samofinancování a vývoji ukazatele úrokového krytí společnosti TOMIL, s.r.o. a průměru chemického průmyslu v letech 2007 až 2011. Celková zadluženost a koeficient samofinancování jsou vyjádřeny v procentech.

Celková zadluženost

Celková zadluženost se řadí mezi nejdůležitější ukazatele zadluženosti. Vypočítá se jako podíl cizího kapitálu a celkových aktiv. Doporučená hodnota tohoto ukazatele se pohybuje

mezi 40 % - 60 %. Tabulka č. 20 zobrazuje celkovou zadluženost společnosti TOMIL, s.r.o. v časovém horizontu 5 let.

Tabulka č. 20 – Celková zadluženost společnosti a odvětví

	2007	2008	2009	2010	2011
Cizí kapitál v tis. Kč	132 667	140 020	165 037	126 128	107 707
Aktiva v tis. Kč	199 976	206 036	214 868	177 669	166 806
Celková zadluženost TOMIL, s.r.o. (%)	66,34	67,96	76,81	70,99	64,57
Celková zadluženost odvětví (%)	43,38	41,72	48,92	50,83	51,26

Zdroj: vlastní zpracování dle [11]

Jak je patrné z předcházející tabulky společnost TOMIL, s.r.o. v tomto období dosahuje vysoké zadluženosti okolo 70 %. Ukazatel má do roku 2009 rostoucí tendence, to je způsobeno zvýšením bankovních úroků a vzniku rezerv. Nejvyšší zadluženost společnost zaznamenala v roce 2009, která se téměř přibližovala k 80 %. Po roce 2009 společnost řádně splácí bankovní úvěry, a proto má celková zadluženost klesající tendenci. Společnost se nachází vysoko nad odvětvovým průměrem, kde přesahuje o 20 % vyšší zadluženosti. Avšak v posledních letech společnost tento rozestup snížila na 14 % rozdílu.

Koeficient samofinancování

Koeficient samofinancování je doplňkový ukazatel k celkové zadluženosti. Součet celkové zadluženosti a koeficientu samofinancování dává téměř 100 %, jelikož celková pasiva se rovnají součtu vlastního kapitálu, cizího kapitálu a časového rozlišení. Vypočtené hodnoty koeficientu samofinancování společnosti a odvětví nalezneme v tabulce č. 21.

Tabulka č. 21 – Koeficient samofinancování společnosti a odvětví

	2007	2008	2009	2010	2011
Vlastní kapitál v tis. Kč	63 874	63 878	47 867	49 598	57 029
Aktiva v tis. Kč	199 976	206 036	214 868	177 669	166 806
Koeficient samofinancování TOMIL, s.r.o. (%)	31,94	31,00	22,28	27,92	34,19
Koeficient samofinancování odvětví (%)	56,34	57,92	50,40	48,71	48,32

Zdroj: vlastní zpracování dle [11]

Jelikož se jedná o doplňkový ukazatel ukazatele celkové zadluženosti, má opačný vývojový trend. Nejnižší hodnota ukazatele je v roce 2009, a to pouhých 22,28 %. Od roku 2009 má rostoucí tendenci, z důvodu zvyšování podílu vlastního kapitálu oproti cizímu kapitálu. Společnost se postupně přibližuje odvětvovému průměru, který má naopak klesající tempo růstu.

Ukazatel úrokového krytí

Ukazatel úrokového krytí zjistíme jako podíl EBITu vzhledem k placeným úrokům. Ukazatel vyjadřuje, kolikrát EBIT převyšuje nákladové úroky, které pro tuto společnost představují značně vysoké hodnoty (okolo 3 milionů korun českých). V následující tabulce je zobrazen ukazatel úrokového krytí společnosti a daného odvětví v období 2007 – 2011.

Tabulka č. 22 – Ukazatel úrokového krytí společnosti a odvětví

	2007	2008	2009	2010	2011
EBIT v tis. Kč	-1 636	3 367	21 848	6 188	12 333
Úroky v tis. Kč	2 748	3 438	3 278	3 779	3 069
Úrokové krytí TOMIL, s.r.o.	-0,5953	0,9793	6,6650	1,6375	4,0186
Úrokové krytí odvětví	7,01	4,57	1,17	4,95	5,23

Zdroj: vlastní zpracování dle [11]

V prvním roce společnost dosahuje záporného ukazatele, proto není schopna ze zisku uhradit nákladové úroky. V roce 2008 je společnost téměř schopna uhradit úroky, chybí jí pouze 71 000 Kč. V následujících letech už může uhradit ze zisku celou část úroků. V roce 2009 společnost TOMIL, s.r.o. zaznamenala hodnotu 6,67, což je pozitivní. V roce 2011 oproti roku 2010 došlo k nepatrnému poklesu nákladových úroků a k dvojnásobnému zvýšení EBITu, tudíž ukazatel úrokového krytí dosahoval vyšších hodnot. Vzhledem k odvětvovému průměru společnost kromě roku 2009 nedosahuje stejných hodnot jak chemický průmysl, ale v posledním roce se pomalu přibližuje. Jelikož společnost v roce 2009 vykazovala maximální výsledek hospodaření, převyšuje ukazatel úrokového krytí daného odvětví o 5,5.

4.2.5. Ukazatele s využitím cash flow

Ukazatele s využitím cash flow slouží pro signalizaci platebních potíží. Hodnotí schopnost společnosti vytvářet kladné cash flow z provozní činnosti. Do jednotlivých výpočtů byl vybrán pouze cash flow z provozní činnosti, protože představuje pro společnost nejdůležitější oblast její existence. Bude zde pouze popsána rentabilita tržeb a stupeň oddlužení společnosti TOMIL, s.r.o. v letech 2007 – 2011.

Rentabilita tržeb s využitím cash flow

Rentabilita tržeb s využitím cash flow představuje schopnost společnosti vytvářet z celkových tržeb peněžní přebytky. Vyjádří se jako podíl cash flow z provozní činnosti a celkových tržeb. Ukazatel je vyjádřen v procentech. V tabulce č. 23 je vyčíslena rentabilita tržeb s využitím cash flow z provozní činnosti za pětileté období.

Tabulka č. 23 – Rentabilita tržeb s využitím CF společnosti

	2007	2008	2009	2010	2011
CF z provozní činnosti v tis. Kč	16 170	8 090	8 020	-11 636	2 542
Tržby v tis. Kč	803 331	768 834	782 528	640 324	645 923
Rentabilita tržeb TOMIL, s.r.o. (%)	2,01	1,05	1,02	-1,82	0,39

Zdroj: vlastní zpracování dle [11]

Hodnoty tohoto ukazatele se pohybují pouze v rozmezí -2 až 2 %. Tyto hodnoty jsou kladné ale relativně nízké. Navíc má klesající tendenci, což není způsobeno růstem výnosů, ale snížením vnitřních finančních možností společnosti. V roce 2010 dokonce společnost vykazuje záporné provozní cash flow a to by mělo být pro společnost určitým signálem vážných finančních problémů, protože není schopna z daných tržeb vytvářet peněžní přebytky v provozní činnosti. Tento ukazatel je doplňkovým k rentabilitě tržeb (ROS), kde se místo cash flow z provozní činnosti dosazuje čistý zisk. V porovnání společnost dosahuje téměř shodných výsledku, protože rentabilita tržeb společnosti se také pohybuje v rozmezí 0 – 2 %.

Stupeň oddlužení s využitím cash flow

Ukazatel vypovídá o schopnosti uhradit své celkové závazky z vlastní provozní činnosti. Vypočítá se jako podíl cash flow z provozní činnosti a cizího kapitálu a je vyjádřen v procentech. Tabulka č. 24 zobrazuje výsledky stupně oddlužení společnosti TOMIL, s.r.o. v letech 2007 až 2011.

Tabulka č. 24 – Stupeň oddlužení s využitím CF společnosti

	2007	2008	2009	2010	2011
CF z provozní činnosti v tis. Kč	16 170	8 090	8 020	-11 636	2 542
Cizí kapitál v tis. Kč	132 667	140 020	165 037	126 128	107 707
Stupeň oddlužení TOMIL, s.r.o.	12,19	5,78	4,86	-9,23	2,36

Zdroj: vlastní zpracování dle [11]

Stupeň oddlužení by se měl pohybovat mezi 20 až 30 %, ale více nám řekne vývoj tohoto ukazatele. Společnost TOMIL, s.r.o. v žádném roce nesplňuje první podmínku, dosahuje nízkých hodnot. Dokonce v roce 2010 vykazuje záporný výsledek ukazatele, z důvodu záporného cash flow z provozní činnosti. Společnost má nízké hodnoty zejména díky vysokému stavu cizího kapitálu. Druhou podmínku společnost také nedodržuje, ukazatel má spíše klesající tendenci, což naznačuje určité finanční potíže společnosti. Tento ukazatel by měl mít rostoucí tendenci a to společnost dodržela pouze v roce 2011, kde si polepšila ze záporného ukazatele na 2,36 %.

4.3. Analýza stavových ukazatelů

Analýza stavových ukazatelů slouží k popsání vztahů mezi jednotlivými skupinami ukazatelů. Princip spočívá v rozložení vrcholového ukazatele na dílčí ukazatele. V této podkapitole bude rozkládán ukazatel rentability vlastního kapitálu (Du Pont diagram), ukazatel ekonomické přidané hodnoty (EVA) a model INFA. Každý ukazatel včetně všech dílčích ukazatelů bude vyčíslen za rok 2010 a 2011, následně bude vyjádřena změna mezi těmito roky.

4.3.1. Du Pont diagram

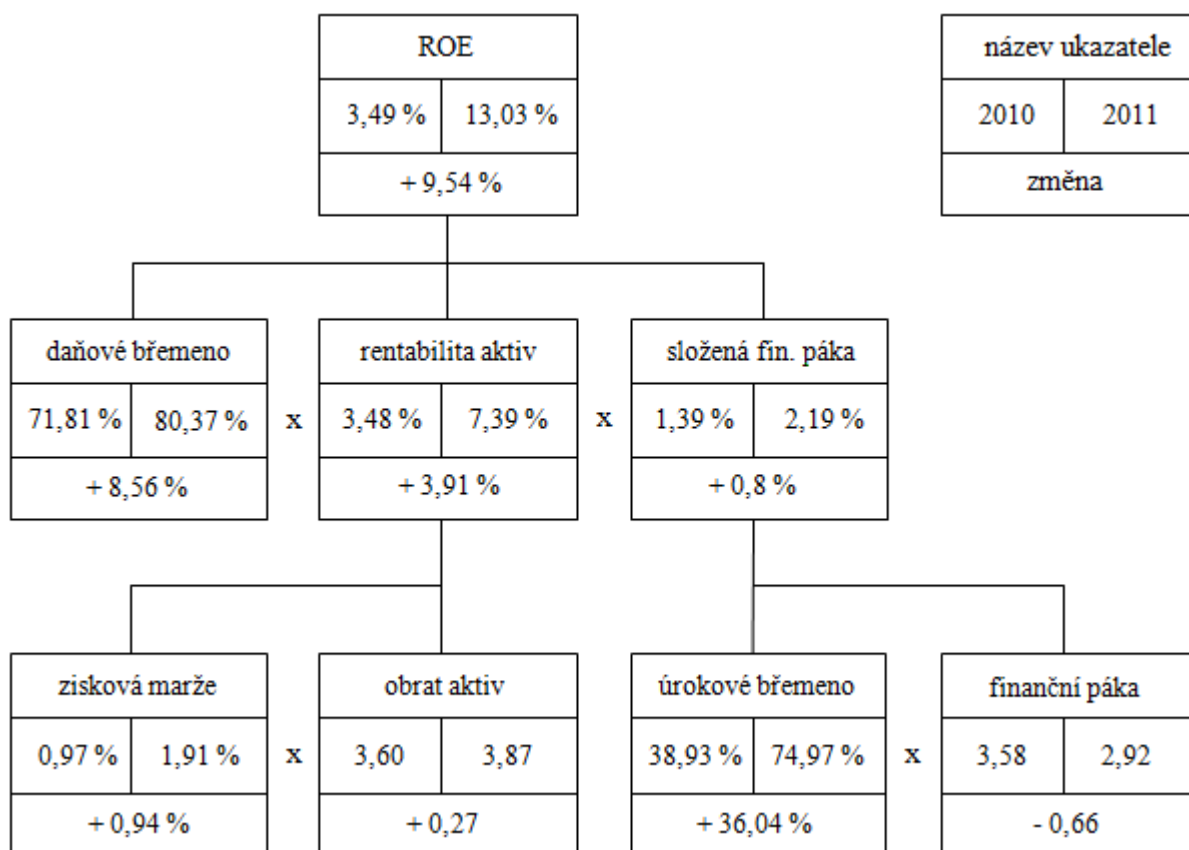
Du Pont rozklad patří mezi nejznámější pyramidové soustavy ukazatelů, rozkládá rentabilitu vlastního kapitálu na jednotlivé dílčí faktory. Tento rozklad nám ukáže, který ukazatel je třeba zlepšit, aby byla rentabilita vlastního kapitálu co nejvyšší. ROE lze vyjádřit jako součin daňového břemena, rentability aktiv a složené finanční páky. V následující tabulce jsou vypsány jednotlivé dílčí ukazatele, jejich vzorce a jejich výpočty pro společnost TOMIL, s.r.o. v letech 2010 a 2011.

Tabulka č. 25 – Ukazatele Du Pont rozkladu společnosti

Ukazatel	Výpočet	2010	2011
čistý zisk v tis. Kč	-	1730	7431
zisk před zdaněním v tis. Kč	-	2409	9246
EBIT v tis. Kč	-	6188	12333
tržby v tis. Kč	-	640324	645923
aktiva v tis. Kč	-	177669	166806
vlastní kapitál v tis. Kč	-	49598	57029
zisková marže (v %)	EBIT / tržby	0,97	1,91
obrat aktiv	tržby / aktiva	3,6040	3,8723
úrokové břemeno (v %)	zisk před zdaněním / EBIT	38,93	74,97
finanční páka	aktiva / vlastní kapitál	3,5822	2,9249
daňové břemeno (v %)	čistý zisk / zisk před zdaněním	71,81	80,37
rentabilita aktiv (v %)	zisková marže * obrat aktiv	3,48	7,39
složená finanční páka (v %)	úrokové břemeno * finanční páka	1,3945	2,1928
ROE	daňové břemeno * rentabilita aktiv * složená finanční páka	0,0349	0,1303

Zdroj: vlastní zpracování dle [11]

Z tabulky je patrné, že ve většině případů došlo ke zvětšení ukazatelů. Propojenost a vzájemný vztah jednotlivých dílčích ukazatelů na vrcholový ukazatel rentability vlastního kapitálu je zobrazen v obrázku č. 8. U každého z ukazatelů je zachycen jeho název, výpočet za rok 2010 a 2011 a změna mezi těmito roky.

Obrázek č. 8 – Pyramidový rozklad ROE společnosti za rok 2010 a 2011

Zdroj: vlastní zpracování dle [11]

Z výše uvedeného obrázku vidíme, že ukazatel ROE se meziročně výrazně změnil. Vzrostl z hodnoty 3,49 % na 13,03%, tudíž vzrostl o 9,54 %. Nárůst daňového břemene, nárůst rentability aktiv a nárůst složené finanční páky působili na růst ukazatele ROE. Daňové břemeno vzrostlo o 8,56 %, protože společnosti vzrostla daň z příjmů o 1 136 000 Kč. Daňové břemeno ukazuje, jaký díl ze zisku před zdaněním společnosti zůstane po zaplacení daní. Rentabilita aktiv vzrostla pomocí nárůstu ziskové marže a zrychlení obratu aktiv. Jelikož tržby zůstaly téměř neměnné, ziskovou marži ovlivnil nárůst EBITu o dvojnásobek a obrat aktiv se zrychlil díky snížení stavu celkových aktiv o 10 863 000 Kč. Tudíž společnost efektivně s nižším stavem celkových aktiv vykazovala vyšší tržby. Složená finanční páka vykazuje rostoucí tendenci. Finanční páka jako jediná značnou část růstové vlivu složené finanční páky eliminuje o 0,66. Zatímco na růst složené finanční páky má větší vliv úrokové břemeno, které vzrostlo o 36,04 % díky snížení nákladových úroků o 710 000 Kč. Finanční páka se snížila, protože se snížil podíl cizího kapitálu a zvýšil podíl vlastního kapitálu vůči celkovým pasivům společnosti. Společnost v roce 2011 vykazuje vysokou hodnotu ukazatele rentability vlastního kapitálu (dokonce vyšší jak dané odvětví, což bylo ukázáno již dříve).

4.3.2. Rozklad EVA

Rozklad ekonomické přidané hodnoty (EVA) vychází z porovnání EBITu a nákladů na kapitál. EVA vychází z ekonomického zisku, který respektuje veškeré náklady na kapitál (cizí i vlastní kapitál). Tento rozklad nám ukáže, který dílčí ukazatel je třeba zlepšit, aby ekonomická přidaná hodnota byla kladná a co nejvyšší. Ekonomická přidaná hodnota se vyjádří jako rozdíl EBITu po zdanění a nákladů na kapitál. V následující tabulce jsou vyčísleny jednotlivé ukazatele pro výpočet ekonomické přidané hodnoty společnosti TOMIL, s.r.o. za rok 2010 a 2011.

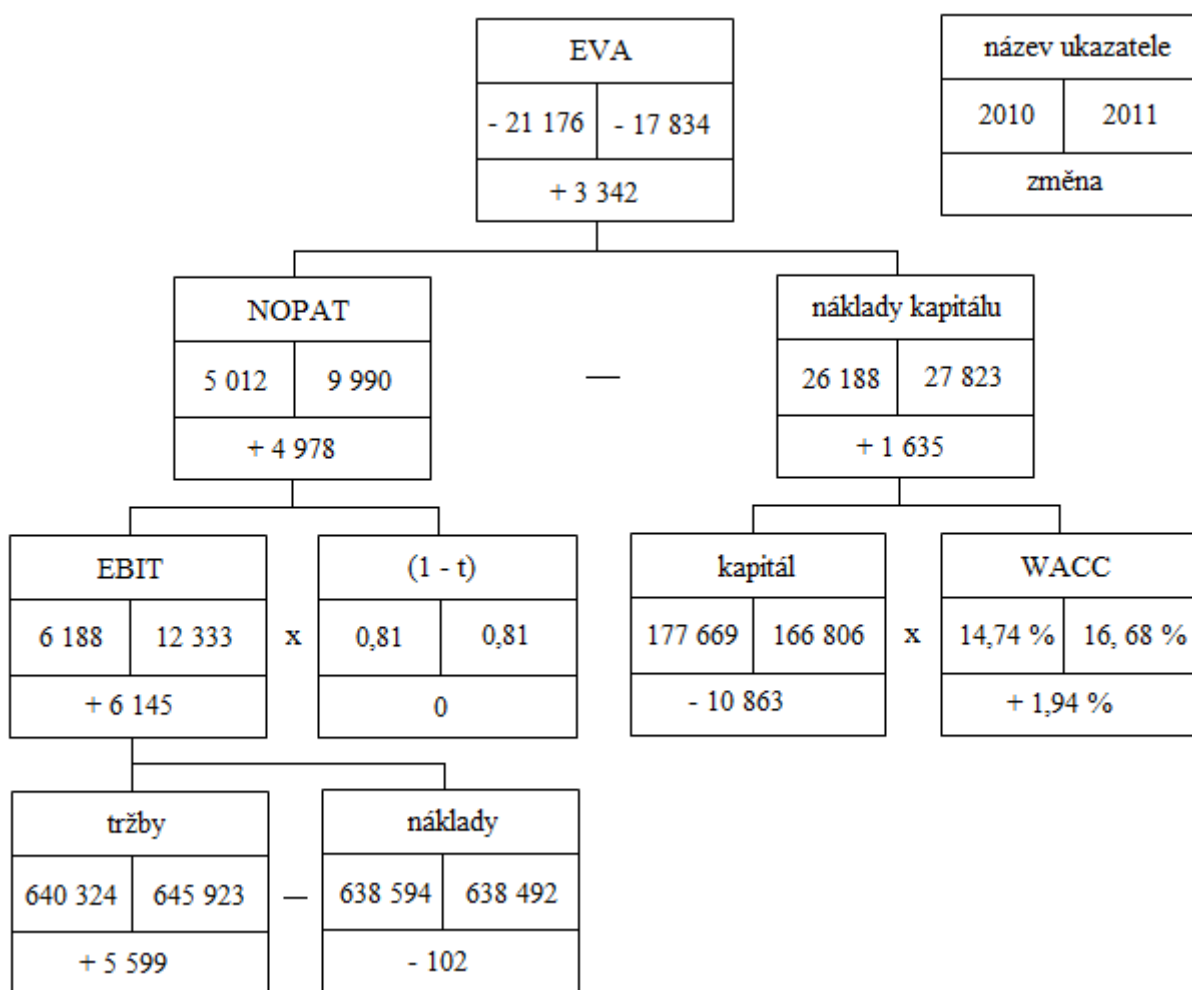
Tabulka č. 26 – Ukazatele pro rozklad EVA společnosti

	Výpočet	2010	2011
vlastní kapitál v tis. Kč (E)	-	49598	57029
cizí kapitál v tis. Kč (D)	-	126128	107707
celkový kapitál v tis. Kč (C)	-	177669	166806
sazba daně z příjmů PO (t)	-	19%	19%
EAT v tis. Kč	-	1730	7431
EBIT v tis. Kč	-	6188	12333
náklady na cizí kapitál v % (r_d)	-	14,39	19,24
náklady na vlastní kapitál v % (r_e)	-	23,14	19,36
NOPAT v tis. Kč	EBIT * (1 - t)	5012,28	9989,73
WACC (v %)	$r_d * (1 - t) * D/C + r_e * E/C$	14,74	16,68
náklady kapitálu v tis. Kč	WACC * C	26 188,41	27 823,24
EVA v tis. Kč.	NOPAT - C * WACC	-21176,13	-17833,51

Zdroj: vlastní zpracování dle [11]

V tabulce č. 26 jsou klíčové dílčí ukazatele pro rozklad EVA zvýrazněny šedou barvou. Společnost TOMIL, s.r.o. v obou letech nevytváří ekonomický zisk, jelikož náklady na kapitál jsou vyšší jak EBIT po zdanění. Tento ukazatel je třeba navýšit buď zvýšením zisku před zdaněním a úroky, nebo snížením průměrných nákladů na kapitál, anebo snížením celkového majetku společnosti. EBIT lze zvýšit snížením nákladů, anebo zvýšením výnosů. Průměrné náklady na kapitál lze snížit změnou poměru vlastního a cizího kapitálu, nebo snížením úrokové míry společnosti. V porovnání s odvětvím společnost TOMIL, s.r.o. dosahuje lepší výsledky. Ekonomický zisk průměru v chemickém průmyslu za rok 2010 dosahoval - 1 680 491 mil. Kč, kdy v ČR existovalo 13 chemických společností. V roce 2011 si nepatrně polepšil na -1 617 494 mil. Kč, kde v tomto roce fungovalo 16 společností.

Propojenost a vzájemný vztah jednotlivých dílčích ukazatelů na vrcholový ukazatel ekonomické přidané hodnoty je zobrazen v obrázku č. 9. U každého z ukazatelů je zachycen jeho název, výpočet za rok 2010 a 2011 a změna mezi těmito roky.

Obrázek č. 9 – Rozklad ukazatel EVA společnosti za rok 2010 a 2011 (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování dle [11]

Z obrázku je patrné, že společnost vykazuje v obou letech zápornou ekonomickou přidanou hodnotu, a to díky nízkému zisku a hlavně vysokým nákladům na kapitál. Ekonomická přidaná hodnota vzrostla, protože EBIT po zdanění vzrostl více než náklady kapitálu. Nejprve se podíváme na ziskovou stránku. Daňová sazba za oba roky zůstala neměnná ve výši 19 %. EBIT vzrostl o 6 145 000 Kč díky růstu tržeb o 5 599 000 Kč a snížením nákladů o 102 000 Kč. Když vynásobíme změnu EBITu a hodnotou 0,81, dostaneme změnu NOPATu, a to výši 4 978 000 Kč. Z tohoto údaje můžeme vidět, že NOPAT je nižší oproti EBIT o sazbu daně z příjmů právnické osoby. Nyní se zaměříme na nákladovou stránku kapitálu. Náklady na kapitál vzrostly kvůli zvýšení průměrných nákladů na kapitál, které mají rostoucí tendenci. Náklady na kapitál nepatrnou částí eliminují snížení stavu celkového kapitálu.

Na základě jednotlivých dílčích ukazatelů ekonomické přidané hodnoty určíme, do které kategorie spadá společnost TOMIL, s.r.o. V roce 2010 společnost spadá do třetí kategorie

podniků, jelikož ukazatel ROE_{2010} (3,49 %) se nachází v intervalu 0 až 3,71 % (hodnota bezrizikové sazby pro chemický průmysl v roce 2010). V následujícím roce si společnost polepšila, protože se posunula do druhé kategorie. ROE_{2011} (13,03 %) se pohybovala mezi alternativním nákladem na vlastní kapitál a bezrizikovou sazbou. Bezriziková sazba chemického průmyslu v roce 2011 činila 3,51 % a alternativní náklad vlastního kapitálu společnost vykazovala ve výši 19,36 %.

4.3.3. INFA model

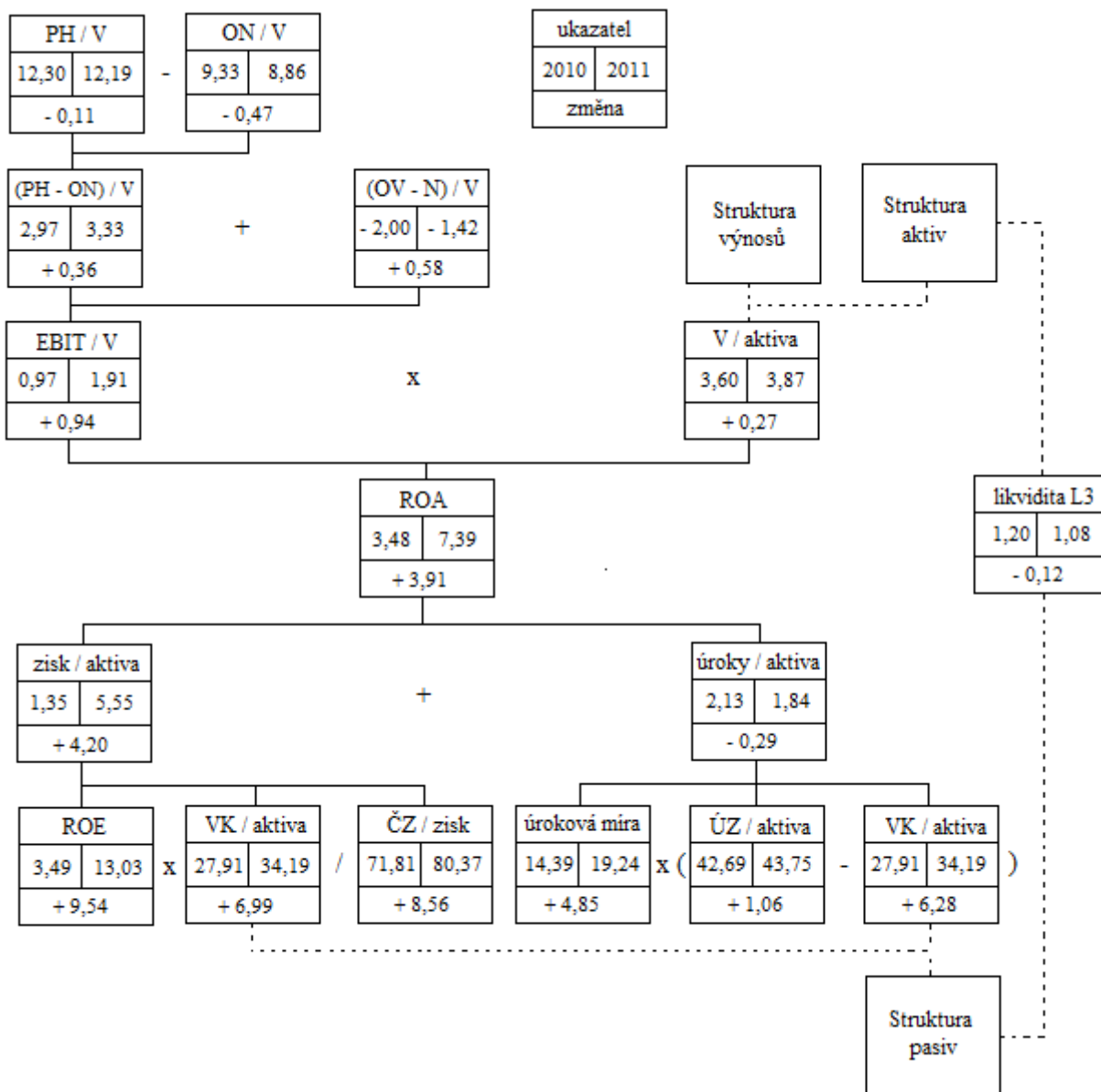
Model INFA (IN Financial Analysis) rozděluje rentabilitu aktiv na tři vzájemně propojené pyramidy. První pyramida charakterizuje tvorbu EBIT prostřednictvím ukazatele EBIT/aktiva. Tato část hodnotí úroveň provozní činnosti, bez ohledu na zdanění či původ kapitálu. Ukazatel EBIT/aktiva také spojuje druhou pyramidu, která charakterizuje dělení EBIT mezi věřitele, stát a majitele. Poslední pyramida je propojená s předchozími rozklady a hodnotí úroveň likvidity, za jaké finanční stability se rentabilita aktiv děje. V tabulce č. 27 jsou zobrazeny údaje potřebné pro vytvoření INFA modelu. Všechny ukazatele v následující tabulce kromě likvidity a podílu výnosů s aktivy jsou vyjádřeny v procentech. Úplatné zdroje se vypočítají jako součet vlastního kapitálu, bankovních úvěrů a dluhopisů. Odhad úrokové míry se vyjádří jako podíl placených nákladových úroků a výše bankovních úvěrů.

Tabulka č. 27 – Ukazatele pro INFA model společnosti

Ukazatel	společnost	
	2010	2011
Rentabilita vlastního kapitálu	3,49	13,03
VH po zdanění / VH před zdaněním	71,81	80,37
Rentabilita aktiv	3,48	7,39
Vlastní kapitál / aktiva	27,91	34,19
Úplatné zdroje / aktiva	42,69	43,75
Odhad úrokové míry	14,39	19,24
Běžná likvidita	1,2035	1,0772
EBIT / výnosy	0,97	1,91
výnosy / aktiva	3,604	3,8723
Přidaná hodnota / výnosy	12,30	12,19
Osobní náklady / výnosy	9,33	8,86
(Přidaná hodnota – osobní náklady) / výnosy	2,97	3,33
(Ostatní výnosy - ostatní náklady) / výnosy	- 2,00	- 1,42
zisk / aktiva	1,35	5,55
úroky / aktiva	2,13	1,84

Zdroj: vlastní zpracován dle [11]

Na obrázku č. 10 je zobrazen INFA model za rok 2010 a 2011. Všechny údaje kromě likvidity a podílu výnosů s aktivy jsou vyjádřeny v procentech a jednotlivé zkratky ukazatelů byly již vysvětleny dříve v teoretické části.

Obrázek č. 10 – INFA model společnosti za rok 2010 a 2011

Zdroj: vlastní zpracování dle [11]

Nejprve se zaměříme na první pyramidu, která se nachází nad rentabilitou aktiv. Tato pyramida zobrazuje, že společnost bez ohledu na zdanění a původ kapitálu, zvyšuje svůj EBIT. Rentabilita aktiv se zde vyjádří jako součin ziskové marže (EBIT / výnosy) a podíl výnosů s celkovými aktivy. EBIT vzrostl díky vlastním tržbám z prodeje zboží a vlastních výrobků nikoli díky ostatním výnosům, které jsou nižší než ostatní náklady společnosti.

Výnosy jsou 3 krát až 4 krát vyšší jak celková aktiva a jejich velikost zejména závisí na struktuře výnosů a struktuře aktiv.

Druhá pyramida se nachází pod ukazatelem rentability aktiv, která tedy spojuje obě dvě pyramidy. Rentabilita aktiv vzrostla o 3,91 %. V této části INFA modelu si EBIT rozdělíme na zisk před zdanění a úroky. Zisk před zdaněním nám vzrostl o 7 197 000 Kč a nákladové úroky nám klesly o 710 000 Kč. Podíl zisku před zdaněním s aktivy lze vyjádřit pomocí multiplikativního vztahu tří ukazatelů. První dva ukazatele představují, co vytváří společnost sama z vlastních zdrojů, spadá sem rentabilita vlastního kapitálu a koeficient samofinancování. Třetí ukazatel představuje tu část, která patří podniku a zbytek je odveden státu, nazývá se daňové břemeno. Podíl úroků s celkovými aktivy se snížil díky poklesu bankovních úvěrů. Úplné zdroje se vypočítají jako součet vlastního kapitálu, bankovních úvěrů a dluhopisů.

Třetí část pyramidy se skládá z běžné likvidity, která se vyjádří jako podíl oběžných aktiv a krátkodobých závazků. Její výše závisí na struktuře aktiv i pasiv. Běžná likvidita klesla o 0,12 zejména díky poklesu oběžných aktiv. Krátkodobé závazky se také nepatrně snížily, což dokazuje to, že běžná likvidita je skutečně podmíněna struktuře aktiv a pasiv.

5. KOMPARACE FINANČNÍCH UKAZATELŮ SPOLEČNOSTI

TOMIL, S.R.O. S PODNIKY DROGISTICKÉ VÝROBY

Účelem této kapitoly je porovnat společnost TOMIL, s.r.o. s jejími třemi největšími konkurenty, kteří byli již představeny dříve. Na základě zjištěných údajů zhodnotíme finanční situaci vybrané společnosti s konkurenty drogistické výroby. Tato kapitola se zaměří pouze na některé klíčové ukazatele, ostatní ukazatele jsou součástí příloh této práce. Bude zde vyjádřena běžná likvidita, rentabilita aktiv, rentabilita vlastního kapitálu, obrat aktiv a doba obratu zásob, celková zadluženost a ukazatel úrokového krytí v letech 2007 až 2011. Z důvodu nedostatku informací jsou ukazatele společnosti Bochemie, a. s. vypočítány pouze v letech 2007, 2008 a 2009.

5.1. Ukazatele likvidity

Z ukazatelů likvidity zde byla vybrána běžná likvidita, která hodnotí schopnost společností hradit krátkodobé závazky oběžnými aktivy. Doporučená hranice tohoto ukazatele se pohybuje v rozmezí 1,5 až 2,5. Běžná likvidita společnosti TOMIL, s.r.o. a jejich tři konkurentů je zobrazena v následující tabulce v pětiletém období.

Tabulka č. 28 – Srovnání běžné likvidity společnosti s konkurencí

Ukazatel	Společnost	2007	2008	2009	2010	2011
Běžná likvidita	Bochemie, a.s.	2,3628	1,1511	1,3278	-	-
	Procter&Gamble - Rakona, s.r.o.	1,6918	0,8708	0,5836	2,3603	1,4828
	Henkel ČR, s.r.o.	2,0647	1,7583	1,5785	1,6183	1,0270
	TOMIL, s.r.o.	1,1409	1,0420	1,5812	1,2035	1,0772

Zdroj: vlastní zpracování dle [22]

Společnost Bochemie, a.s. dosahuje daného intervalu pouze v roce 2007, v ostatních letech se pohybuje nepatrně pod hranicí. Společnost Procter&Gamble splňuje likviditu v roce 2007 a v roce 2010, v posledním roce společnost vykazuje běžnou likviditu v hodnotě téměř 1,5. Nejlépe si vede společnost Henkel ČR, s.r.o., která se nejčastěji pohybuje v tomto intervalu. V prvním roce nepatrně převyšuje daný interval, což znamená, že společnost může neefektivně využívat vysoké množství likvidního majetku. Pouze v roce 2011 společnost Henkel ČR, s.r.o. zaznamenala nižší běžnou likviditu. V roce 2009 společnost TOMIL, s.r.o. vykazuje nejlepší výsledky, v ostatních letech převážně vykazuje nižší hodnotu ukazatele a v roce 2011 se hodnoty běžné likvidity všech společností pohybují téměř na stejné úrovni (pod doporučeným intervalem).

5.2. Ukazatele rentability

V této podkapitole budou podrobněji popsány ukazatele rentability aktiv a rentability vlastního kapitálu. Údaje vybrané společnosti a jejich konkurentů jsou zaokrouhleny na dvě desetinná místa a jsou vyjádřeny v procentech. Tabulka č. 29 zobrazuje rentabilitu aktiv společnosti TOMIL, s.r.o. a její konkurence v pětiletém období.

Tabulka č. 29 – Srovnání rentability aktiv společnosti s konkurencí

Ukazatel	Společnost	2007	2008	2009	2010	2011
Rentabilita aktiv	Bochemie, a.s.	-0,97	13,34	3,73	-	-
	Procter&Gamble - Rakona, s.r.o.	5,59	6,37	5,30	5,70	5,85
	Henkel ČR, s.r.o.	30,52	28,18	22,63	21,94	18,14
	TOMIL, s.r.o.	-0,82	1,63	10,17	3,48	7,39

Zdroj: vlastní zpracování dle [22]

ROA vyjadřuje, kolik procent zisku jsme schopni vytvořit z aktiv společnosti. Čím vyšší je ukazatel, tím lépe společnost hospodaří s aktivy. Z tabulky je patrné, že nejlepších výsledků dosahovala společnost Henkel ČR, s.r.o., která se pohybuje v rozmezí 18 až 30 %, ale její vývoj je neustále klesající. Vykazuje tak vysoké výsledky zejména díky vysokým tržbám za prodej zboží, které se pohybují okolo 5 milionů Kč. Společnost Procter&Gamble vykazuje téměř podobné výsledky jako společnost TOMIL, s.r.o., ale v průměru Procter&Gamble dosahuje lepších a stabilních výsledků. Bochemie, a.s. v roce 2007 vykazovala ztrátu, kde se společnost z jednoprocenní ztrátové rentability aktiv vyšplhala na 13,34 %.

Tabulka č. 30 zobrazuje rentabilitu vlastního kapitálu všech čtyř společností v období 5 let.

Tabulka č. 30 – Srovnání rentability vlastního kapitálu společnosti s konkurencí

Ukazatel	Společnost	2007	2008	2009	2010	2011
Rentabilita vlastního kapitálu	Bochemie, a.s.	-2,96	51,91	1,32	-	-
	Procter&Gamble - Rakona, s.r.o.	4,54	7,27	4,98	5,07	5,10
	Henkel ČR, s.r.o.	64,14	65,77	60,54	57,69	60,76
	TOMIL, s.r.o.	-6,26	0,01	31,82	3,49	13,03

Zdroj: vlastní zpracování dle [22]

Tento ukazatel zobrazuje ziskovost společností pouze z vlastního kapitálu. Tyto ukazatele mají podobný vývoj jako rentabilita celkových aktiv. Nejvyšších hodnot opět dosahuje Henkel ČR, s.r.o. z důvodu vysokého zisku společnosti. Společnost Bochemie, a.s. v roce 2008 vykazuje vysokou hodnotu ROE zejména díky vzrůstu hospodářského výsledku, ze ztráty 8 052 000 Kč na zisk ve výši 226 926 000 Kč. Na rozdíl od rentability aktiv společnost TOMIL, s.r.o. v průměru vykazuje lepší výsledky než Procter&Gamble.

5.3. Ukazatele aktivity

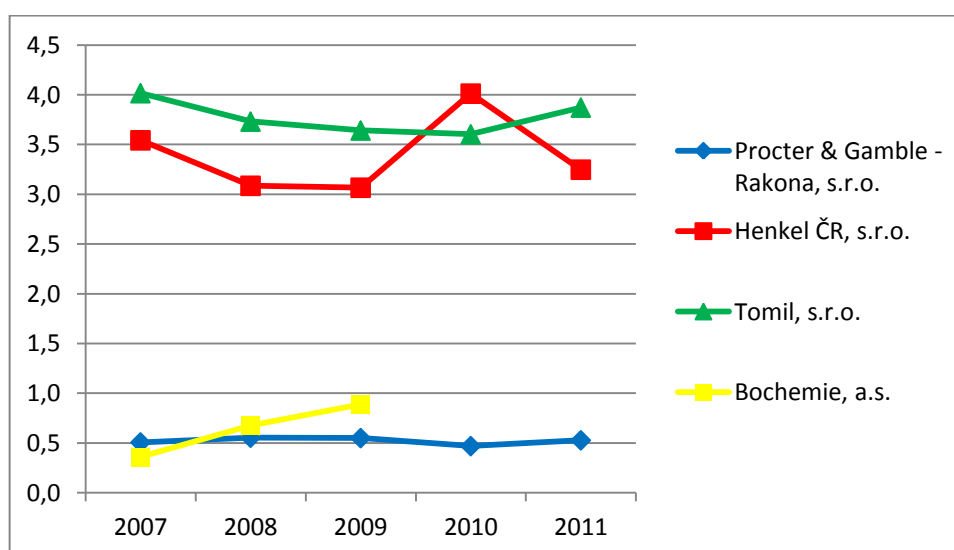
V této podkapitole bude porovnáván obrat aktiv a doba obratu zásob jednotlivých společností. Obrat aktiv je zaokrouhlen na čtyři desetinná místa a vyjadřuje, kolikrát se celkový majetek společnosti přemění v tržby. Obrat aktiv společnosti TOMIL, s.r.o. a její konkurence je zobrazen v tabulce č. 31.

Tabulka č. 31 – Srovnání obratu aktiv společnosti s konkurencí

Ukazatel	Společnost	2007	2008	2009	2010	2011
Obrat aktiv	Bochemie, a.s.	0,3602	0,6757	0,8880	-	-
	Procter&Gamble - Rakona, s.r.o.	0,5070	0,5547	0,5505	0,4697	0,5283
	Henkel ČR, s.r.o.	3,5434	3,0862	3,0669	4,0126	3,2481
	TOMIL, s.r.o.	4,0171	3,7316	3,6419	3,6040	3,8723

Zdroj: vlastní zpracování dle [22]

Z grafu č. 9 je zřejmé, že nejlepších výsledků z hlediska obratu aktiv dosahuje vybraná společnost TOMIL, s.r.o., které celkové tržby přesahují celková aktiva téměř čtyřikrát. Výborných výsledků dosahuje také společnost Henkel ČR, s.r.o., jejíž obrat aktiv se pohybuje nepatrně pod hodnotami společnosti TOMIL, s.r.o. Výjimkou je rok 2010, kdy společnost Henkel ČR, s.r.o. převyšovala společnost TOMIL o 0,4 hodnoty ukazatele obratu aktiv. Ve společnosti Bochemie, a.s. a Procter&Gamble tržby nedosahují ani výše celkových aktiv. Společnost Bochemie, a.s. má pozitivní vývoj ukazatele obratu aktiv, ale zdaleka nedosahuje výsledků společnosti TOMIL. Společnost Procter&Gamble dosahuje sice stabilních výsledků, ale musel by se ukazatel alespoň šestkrát zvýšit, aby se přibližoval hodnotám obratu aktiv společnosti TOMIL, s.r.o.

Graf č. 9 – Vývoj obratu aktiv společnosti TOMIL, s.r.o. a její konkurence

Zdroj: vlastní zpracování

V následující tabulce je vyčíslena doba obratu ve dnech všech čtyřech společností v období 5 let. Údaje jsou zaokrouhleny na dvě desetinná místa.

Tabulka č. 32 – Srovnání doby obratu zásob společnosti s konkurencí

Ukazatel	Společnost	2007	2008	2009	2010	2011
Doba obratu zásob	Bochemie, a.s.	82,68	49,38	29,77	-	-
	Procter&Gamble - Rakona, s.r.o.	5,32	4,93	4,84	4,80	4,92
	Henkel ČR, s.r.o.	13,64	13,42	17,17	23,93	21,53
	TOMIL, s.r.o.	21,76	21,02	20,27	24,70	24,26

Zdroj: vlastní zpracování dle [22]

V tomto případě se preferuje hodnota ukazatele doby obratu zásob co nejnižší. Nejlépe si zde vede společnost Procter&Gamble, která je schopna z daných zásob vytvořit v průměru za 5 dní tržby a její vývoj je s výjimkou roku 2011 klesající. Poté si výborně vede společnost Henkel ČR, s.r.o., která má do roku 2010 rostoucí tendenci a v roce 2011 snížila dobu obratu zásob o dva dny. Společnosti Henkel ČR, s.r.o. se pomalu přibližuje společnost TOMIL, s.r.o., které se doba obratu zásob pohybuje okolo 24 dní. Společnost Bochemie, a.s. v roce 2007 dosahovala hodnoty ukazatele téměř 83 dní, ale její vývoj je do roku 2009 výrazně klesající díky neustále rostoucím tržbám.

5.4. Ukazatele zadluženosti

Z ukazatelů zadluženosti zde bude provedena komparace celkové zadluženosti a ukazatele úrokové krytí společnosti Bochemie, a.s., Procter&Gamble – Rakona, s.r.o, Henkel ČR, s.r.o. a TOMIL, s.r.o. Údaje obou ukazatelů jsou zaokrouhleny na dvě desetinná místa a celková zadluženost je vyjádřena v procentech. V následující tabulce je vyčíslena celková zadluženost společnosti TOMIL, s.r.o. a její konkurence v letech 2007 až 2011.

Tabulka č. 33 – Srovnání celkové zadluženosti společnosti s konkurencí

Ukazatel	Společnost	2007	2008	2009	2010	2011
Celková zadluženost	Bochemie, a.s.	85,29	77,43	69,79	-	-
	Procter&Gamble - Rakona, s.r.o.	14,35	15,73	19,92	12,33	12,03
	Henkel ČR, s.r.o.	52,48	57,19	62,64	61,99	70,14
	TOMIL, s.r.o.	66,34	67,96	76,81	70,99	64,57

Zdroj: vlastní zpracování dle [22]

Celková zadluženost by se měla pohybovat v rozmezí 40 – 60 %¹. Tento interval nejlépe splňuje opět společnost Henkel ČR, s.r.o., kdy do roku 2008 spadá do daného rozmezí

¹ Doporučené rozmezí celkové zadluženosti se liší s různou literaturou. Celková zadluženost se někdy doporučuje v intervalu 30 – 70 % a podle tzv. bilančního pravidla nesmí přesáhnout 50 %.

a v následujících letech se pohybuje mírně nad ním. Společnost TOMIL, s.r.o. má vyšší zadluženost, která se pohybuje okolo 70 %. Společnost Bochemie, a.s. vykazuje sice klesající tendenci tohoto ukazatele, ale v roce 2007 byla společnost zadlužena ve výši 85,29 %. To způsobuje společnosti vysoké nákladové úroky. Zatímco společnost Procter&Gamble vykazuje hodnotu celkové zadluženosti velmi nízkou, a to pod 20 %. Stav vlastního kapitálu je vysoký díky značnému stavu základního kapitálu a kapitálových fondů. Tato společnost je sice relativně finančně soběstačná, ale vysoký stav vlastního kapitálu znamená vysokou daň z příjmů právnické osoby a menší působení finanční páky.

V následující tabulce je vyčíslen ukazatel úrokového krytí čtyřech společností chemického průmyslu v letech 2007 až 2011.

Tabulka č. 34 – Srovnání ukazatele úrokového krytí společností s konkurencí

Ukazatel	Společnost	2007	2008	2009	2010	2011
Úrokové krytí	Bochemie, a.s.	-0,99	3,98	0,93	-	-
	Procter&Gamble - Rakona, s.r.o.	100,63	133,68	18,81	66,41	443,56
	Henkel ČR, s.r.o.	971,05	2117,66	2 659,36	3376,49	9264,21
	TOMIL, s.r.o.	-0,60	0,98	6,67	1,64	4,02

Zdroj: vlastní zpracování dle [22]

Ukazatel úrokového krytí hodnotí, kolikrát zisk před zdaněním a úroky převyšuje placené úroky. Nejlepších výsledků tohoto ukazatele dosahuje společnost Henkel ČR, s.r.o., která je schopna několikrát splatit nákladové úroky a její vývoj je neustále rostoucí zejména díky neustále rostoucím tržbám a klesajícím nákladovým úrokům. Posléze dobrých výsledků dosahuje společnost Procter&Gamble, která má sice velmi kolísavý vývoj, ale v posledním roce ukazatel představuje hodnotu 443,56. Z rozvahy a výkazu zisku a ztráty společnosti Henkel ČR, s.r.o. a společnosti Procter&Gamble, které jsou součástí příloh, můžeme shlédnout, že hodnoty nákladových úroků neustále klesají díky velice nízkému stavu bankovních úvěru. V porovnání vybrané společnosti a společnosti Bochemie, a.s., společnost TOMIL, s.r.o. dosahuje velmi podobných výsledků a obě společnosti mají velice kolísavý a nestabilní vývoj.

Z rozvah jednotlivých konkurentů je patrné, že společnost TOMIL, s.r.o. je v porovnání s těmito třemi konkurenty menší společnost, protože hospodář s menším majetkem. Aktiva společnosti se pohybují okolo 200 milionů korun českých, zatímco aktiva vybraných konkurentů jsou v rozmezí 1 až 2 miliard korun českých. Avšak i s nižším objemem produkce je společnost TOMIL, s.r.o. významným konkurentem pro ostatní chemické společnosti.

6. SHRNUTÍ, NÁVRHY A DOPORUČENÍ PRO SPOLEČNOST

TOMIL, S.R.O.

Základním cílem této kapitoly je na základě předchozích výsledků provést zhodnocení celkové finanční situace společnosti TOMIL, s.r.o. v jednotlivých letech (2007 – 2011) a navrhnout doporučení, která by mohla být pro tuto společnost přínosem. Ve všech letech sledovaného období bude provedeno shrnutí ukazatelů likvidity, rentability, aktivity a zadluženosti.

Hospodaření společnosti TOMIL, s.r.o. v roce 2007

Z hlediska likvidity společnost v roce 2007 nedosahovala doporučených hodnot, protože krátkodobé závazky dosahují téměř shodných hodnot jako oběžná aktiva. Aby se běžná likvidita zvýšila, musí společnost snížit krátkodobé závazky, jelikož má k dispozici velké množství oběžných aktiv (představují 70 % z celkových aktiv). Společnosti Bochemie oběžná aktiva představují 20 % z celkových aktiv, společnosti Procter&Gamble pouhých 10 % z celkových aktiv. Nejvyšší podíl oběžných aktiv dosahuje společnost Henkel, u které oběžná aktiva představují 80 % z celkových aktiv. Co se týče rentability, společnost TOMIL dosahovala nejhorších výsledků, jelikož vykazovala ztrátu ve výši 4 milionů korun českých. Společnost měla vysoké provozní náklady, které by měla v následujícím roce regulovat. Zaměříme-li se na ukazatele aktivity, tak společnost zde dosahuje dokonalých výsledků, u obratu aktiv celkové tržby přesahovaly aktiva čtyřikrát. U obratu zásob společnost dosahuje optimálních výsledků, lepších jak průměr v odvětví, ale nižších jak společnosti Procter&Gamble a Henkel ČR, s.r.o. Aby společnost zlepšila tento ukazatel, musela by snížit zásoby a místo toho zvýšit finanční majetek či pohledávky. U ukazatelů zadluženosti vykazuje TOMIL, s.r.o. vyšší poměr cizího kapitálu, který by měl v následujícím roce alespoň o 7 % snížit, aby dosahoval doporučeného intervalu. Ukazatel úrokového krytí je záporný, společnost tedy ani není schopna ze zisku uhradit nákladové úroky pro své věřitele. Aby společnost v následujícím roce zvýšila důvěru vůči svým věřitelům, musí zvýšit svůj EBIT, který alespoň bude pokrývat výši úroků.

Hospodaření společnosti TOMIL, s.r.o. v roce 2008

Z hlediska likvidity společnost vykazovala v roce 2008 oproti roku 2007 nepatrně horší výsledky, tudíž se doporučené hranici ještě více oddálila. Průměr v odvětví i konkurence si vedli o něco lépe. Snížení běžné likvidity zapříčinilo snížení oběžných aktiv a zvýšení krátkodobých závazků. Všechny ukazatele rentability se zvýšili, jelikož společnost místo

ztráty vykazovala zisk. Hospodářský výsledek se povedlo zvýšit ze ztráty 4 milionů korun českých na zisk ve výši pouhých 4 tisíc korun českých, což způsobilo kladné, ale nízké hodnoty ukazatelů rentability. Horší výsledky u ukazatelů aktivity jsme mohli zaznamenat u obrátu celkových aktiv, doby obrátu závazků a doby obrátu pohledávek. I když došlo k růstu doby obrátu aktiv a doby obrátu pohledávek, tak stále vybraná společnost dosahuje nižších výsledků oproti odvětvovému průměru i konkurenci. Pouze v případě doby obrátu závazků společnost hradí svoje závazky déle oproti průměru chemického průmyslu. Společnost by měla snížit svoje závazky, aby zlepšila tento ukazatel. U obrátu zásob dosahovala společnost lepších výsledků zejména díky snížení stavu zásob. Celková zadluženost se v roce 2008 ještě zvýšila z důvodu vzrůstu krátkodobých závazků a bankovních úvěrů. Vyšší zadluženosti dosahuje pouze společnost Bochemie, a.s. Proto by TOMIL, s.r.o. měl zvýšit podíl vlastního kapitálu vůči celkovému kapitálu a to nejlépe díky generování zisku. Z hlediska ukazatele úrokové krytí si společnost polepšila. Dosahuje sice kladného výsledku, ale úroky jsou vyšší jak zisk před zdaněním a úroky. Společnost by měla v následujícím roce opět zvýšit hospodářský výsledek, aby se alespoň přiblížila konkurenci i průměru v daném odvětví, které vykazují mnohokrát vyšší hodnoty tohoto ukazatele.

Hospodaření společnosti TOMIL, s.r.o. v roce 2009

Všechny tři ukazatele likvidity se v roce 2009 zvýšili díky razantnímu snížení krátkodobých závazků. Dokonce v případě běžné a pohotové likvidity společnost dosáhla doporučené hodnoty. Pouze v případě okamžité likvidity nedosahovala intervalu a vykazovala nižších hodnot jak konkurence i odvětvový průměr. To je způsobeno nízkým stavem finančního majetku, který by společnost měla v následujícím období zvýšit. Rok 2009 byl velmi výrazný z hlediska čistého zisku, který dosahoval nejvyšších hodnot za celé sledované období. Proto ukazatele rentability jsou velmi vysoké. Rentabilita aktiva a rentabilita vlastního kapitálu společnosti TOMIL, s.r.o. byly tak vysoké, že převyšovaly odvětvový průměr i vybrané tři konkurenty. Co se týče aktivity, doba obrátu aktiv a doba obrátu pohledávek se nepatrně zvýšila, ale stále představuje nižší hodnoty jak průměr i konkurence. Doba obrátu zásob a doba obrátu závazků se zlepšila díky vzrůstu tržeb a poklesu závazků. Doba obrátu závazků společnosti TOMIL, s.r.o. je tak nízká, že představuje skoro poloviční výši konkurence i odvětvového průměru, společnost je tedy schopna uhradit závazky dvakrát rychleji než konkurence. Společnost v roce 2009 zvýšila stav bankovních úvěrů, proto se zvýšil podíl cizích zdrojů téměř k 80 %. To způsobilo, že společnost dosahuje oproti konkurenci i odvětví nejvyšší zadluženosti. Společnosti se ale povedlo snížit riziko vůči věřitelům, protože se jí zvýšil ukazatel úrokového krytí. Konkurence bohužel dosahuje

několikanásobně vyšších hodnot (zejména společnost Henkel ČR, s.r.o.), ovšem odvětvový průměr vykazuje nižší hodnoty vůči společnosti TOMIL, s.r.o.

Hospodaření společnosti TOMIL, s.r.o. v roce 2010

Rok 2010 představoval oproti roku 2009 zhoršení téměř u všech ukazatelů, zejména díky snížení zisku. Snížení oběžného majetku způsobilo zhoršení běžné, pohotové i okamžité likvidity, což vedlo k opětovnému propadu pod doporučenou hranici a odvětví i konkurenti v tomto roce dosahují lepších výsledků. Co se týče ukazatelů rentability i zde došlo oproti roku 2009 k hlubokému poklesu. Hodnoty všech ukazatelů se sice pohybují v kladných hodnotách, ale jsou nižší vzhledem ke konkurenci i odvětvovému průměru. Co se týká aktivity, společnost u všech ukazatelů stále vykazuje lepší výsledky jak odvětví, i když došlo k zhoršení všech ukazatelů kromě doby obratu pohledávek. Doba obratu pohledávek se snížila zejména díky poklesu pohledávek. To znamená, že společnost získává dříve peníze od svých dlužníků oproti předchozímu roku. Oproti konkurenci má společnost TOMIL, s.r.o. nejkratší dobu obratu závazků i dobu obratu pohledávek, ale naopak má nejhorší dobu obratu zásob z důvodů vysokého propadu celkových tržeb. Vybrané společnosti se povedlo v roce 2010 snížit celkovou zadluženost, což se jí podařilo díky snížení rezerv a bankovních úvěrů. Avšak společnost vůči konkurenci i odvětví stále dosahuje nejvyššího poměru cizího kapitálu k celkovému kapitálu. Jelikož jsou nákladové úroky téměř ve stejné výši a snížil se zisk před zdaněním a úroky, proto se i snížil ukazatel úrokového krytí. Konkurence i odvětvový průměr jsou schopny vícekrát hradit úroky z EBITu než vybraná společnost.

Hospodaření společnosti TOMIL, s.r.o. v roce 2011

U likvidity společnost opět nedosahovala doporučené hranice a odvětvový průměr dosahoval opět vyšších hodnot. Navíc došlo ke snížení běžné a pohotové likvidity z důvodů neustálého snižování oběžných aktiv, zejména ke snížení krátkodobých pohledávek. Okamžitá likvidita vzrostla díky zvýšení peněžních prostředků, avšak to nestačilo k doporučené mezi. Konkurence nedokáže hradit krátkodobé závazky peněžními prostředky v míře jako společnost TOMIL, s.r.o. Oproti roku 2010 společnost zaznamenala veliký nárůst ukazatelů rentability zejména dvojnásobné zvýšení hospodářského výsledku. Nejvíce vzrostl ukazatel ROE, který v porovnání s průměrem odvětví je o necelé procento vyšší. Ostatní ukazatele rentability se sice zvýšily, ale jsou nižší oproti průměru odvětví. Z hlediska konkurence společnost dosahuje průměrných hodnot ukazatelů rentability. U ukazatelů aktivity je také vidět zlepšení oproti roku 2010. Společnost v roce 2011 efektivně využívala aktiva, s nižším stavem celkových aktiv, pohledávek, zásob i závazků vyprodukovala vyšší tržby o 5 milionů

korun českých. Doba obratu aktiv, zásob, i pohledávek vybrané společnosti představuje nižší hodnoty oproti průměru daného odvětví. Společnost dosahuje i lepších výsledků oproti vybraným třem konkurentům kromě ukazatele doby obratu zásob, kde vybraná společnost vykazuje nejvyšší výsledky. Z hlediska zadluženosti společnost v roce 2011 vykazuje nejnižší zadluženost za celé sledované období, ale stále se nachází nepatrně nad doporučenou hranicí. Vše bylo zapříčiněno vyčerpáním rezerv a snížení bankovních úvěrů téměř na poloviční výši. Vůči vybrané konkurenci má průměrnou zadluženost, ale průměr v odvětví zaznamenává nižší hodnotu tohoto ukazatele téměř o 14 %. Jelikož vzrostl EBIT, stoupl i ukazatel úrokového krytí. Společnost je v roce 2011 schopna čtyřnásobně uhradit nákladové úroky ze zisku před zdaněním a úroky, ale odvětvový průměr a vybraná konkurence jsou schopny zaplatit úroky vícekrát jak společnost TOMIL, s.r.o.

Doporučení pro hospodaření v následujících letech

Společnost v roce 2011 začala oproti předchozímu období zlepšovat jednotlivé finanční ukazatele, proto by měla v tomto rostoucím trendu pokračovat a alespoň dosáhnout podobných výsledků finančních ukazatelů, které společnost vykázala v roce 2009. Společnost za celé období dosahuje nízkých hodnot ukazatelů likvidity, jejíž dobré výsledky jsou předpokladem solventnosti. Společnost musí snížit své krátkodobé závazky při zachování stavu oběžných aktiv a zlepšit tak dosahovaných hodnot likvidity. Z hlediska okamžité likvidity by měla společnost navýšit finanční prostředky, zejména peníze na bankovních účtech, v případě dobře vypracovaného plánu cash flow popřípadě kontokorentního či revolvingové účtu tak činit nemusí. Z hlediska rentability by společnost měla zvýšit svůj hospodářský výsledek. Toho dosáhne růstem objemu tržeb a minimalizací nákladů. Společnosti se sice dařilo postupně snižovat náklady, ale přitom klesaly i tržby. Proto by se měla zaměřit nejvíce na snížení provozních nákladů a zvýšení tržeb z prodeje vlastních výrobků, které představují dominantní část výkazu zisku a ztráty společnosti. Z hlediska aktivity se společnost v roce 2011 vedla dobře, v tomto ohledu by měla společnost zachovat tuto strategii a snažit se ji udržet. Ukazatele aktivity může neustále zvyšovat zachováním stavu zásob pohledávek i závazků při současném zvýšení celkových tržeb. Doba inkasa pohledávek je kratší než doba obratu závazků, což pomáhá společnosti získat dříve peněžní prostředky od dlužníků a použít je na splacení svých závazků. Z hlediska zadluženosti by společnost měla snížit krátkodobé závazky, které představují největší část cizích zdrojů a zvýšit hospodářský výsledek, který je součástí vlastního kapitálu a zvyšuje tak i ukazatel úrokového krytí. Společnost by se měla soustředit na hledání úspor uvnitř podniku, zvýšit produktivitu a odhalit plýtvání zdroji.

ZÁVĚR

Hlavním cílem diplomové práce bylo provést finanční analýzu společnosti TOMIL, s.r.o. a najít vhodná řešení pro zlepšení finanční situace společnosti. V práci byly nejprve teoreticky popsány základní pojmy finanční analýzy a poté byly tyto teoretické poznatky aplikovány na vybranou společnost.

V teoretické části byl definován cíl finanční analýzy a význam pro jednotlivé uživatele finanční analýzy. Dále byly vysvětleny dvě základní metody finanční analýzy. V závěru teoretické části byly podány informace o možných ukazatelích finanční analýzy, kterými lze hodnotit finanční situaci společnosti. Jedná se především o horizontální a vertikální analýzu, dále pak analýzu poměrových ukazatelů, a to především ukazatele likvidity, rentability, aktivity, zadluženosti a ukazatele s využitím cash flow. V neposlední řadě byla definována analýza soustav ukazatelů. U všech ukazatelů byly vyjádřeny vzorce pro jejich výpočet.

V praktické části byla nejprve charakterizována společnost TOMIL, s.r.o., její historie, výroby a její konkurence. Po seznámení se sledovanou společností byl proveden samotný rozbor hospodaření. V této části byly provedeny jednotlivé výpočty poměrových ukazatelů, vertikální a horizontální analýza výkazů a nakonec i analýza soustav ukazatelů, ze kterých byl vybrán rozklad ROE, rozklad EVA a INFA model. Data byla převzata z rozvahy, výkazu zisku a ztráty, výkazu cash flow v období 2007 až 2011. Poměrové ukazatele byly zpracovány v daném období a porovnány s odvětvovým průměrem. Dále byla provedena komparace společnosti TOMIL, s.r.o. s jejími třemi konkurenty v daném odvětví. Závěr práce hodnotí jednotlivé výsledky finančních rozborů a navrhuje opatření pro zlepšení finanční situace společnosti.

Výsledky jednotlivých rozborů byly v jednotlivých letech odlišné. Likvidita společnosti dosahovala velice nízkých hodnot pod doporučeným intervalem. Výjimkou byl rok 2009, kdy společnost snížila své krátkodobé závazky a dostala se do doporučeného rozmezí. Z hlediska rentability společnost vykazovala nižší výsledky oproti odvětvovému průměru i konkurenci (výjimkou je opět rok 2009, kdy společnost měla nejvyšší EBIT). Společnost zaznamenala příznivé výsledky v oblasti aktivity, dokonce zdaleka lepší jak vybraná konkurence i odvětvový průměr. Společnost vykazovala vysokou zadluženost, nízkou likviditu i relativně nízkou dobu obratu závazků, což znamená, že společnost platí své závazky v kratších intervalech oproti konkurenci. Ale díky nízké době obratu pohledávek může využít prostředky od dlužníků k investování nebo k placení svých závazků. Společnosti TOMIL bylo navrženo zvýšení podílu vlastního kapitálu prostřednictvím nárůstu hospodářského výsledku.

Společnost by měla optimalizovat náklady a nalézt další obchodní příležitosti pro zvýšení tržeb prodeje. Díky nárůstu podílu vlastního kapitálu by mělo dojít k poklesu podílu cizího kapitálu, a to zejména krátkodobých závazků, které způsobují společnosti vysokou zadluženost a nízkou likviditu.

Po komplexním zjištění finanční situace společnosti TOMIL, s.r.o. v celém zkoumaném období lze říci, že do roku 2009 výsledky jednotlivých rozběrů ukazují na špatné finanční zdraví. Společnost TOMIL nejlépe hospodařila v roce 2009, kdy vykazovala velice příznivé výsledky. Po roce 2009 došlo opět k hlubokému propadu a od roku 2011 se společnost jeví jako stabilní, kde s jednotlivými ukazateli úspěšně soupeří s konkurenty a dosahuje průměru v daném odvětví.

POUŽITÁ LITERATURA

- [1] Asistenční centrum, a. s. Finanční řízení – vzdělávací modul. [online]. 2010, [cit. 2010-10-27]. Dostupné z WWW: <<http://www.scribd.com/doc/48952865/14/Princip-efektu-finan%C4%8Dni-paky>>.
- [2] Bochemie Group – oficiální stránky. [online]. 2013, [cit. 2013-03-04]. Dostupné z WWW: <<http://www.bochemie.cz/>>.
- [3] Businessinfo.cz - techniky a metody finanční analýzy. [online]. 2009, [cit. 2009-06-11]. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/techniky-a-metody-financni-analyzy-3384.html#absuk>>.
- [4] ČERNOHORSKÝ, J., TEPLÝ, P. Základy financí. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 2011. 304 s. ISBN 978-80-247-3669-3.
- [5] DLUHOŠOVÁ, D., a kol. Finanční řízení a rozhodování podniku. 3. vydání. Praha: Ekopress, 2010. 225 s. ISBN 978-80-86929-68-2.
- [6] ĎURIŠOVÁ, J., MYŠKOVÁ R. Dynamický pyramidový rozklad ukazatele ROE (Return On Equity). [online]. 2010, [cit. 2012-11-22]. Dostupné z WWW: <http://dspace.upce.cz/bitstream/10195/38512/1/DurisoVaJ_DynamickyPyramidovy_2010.pdf>.
- [7] FOTR, J., SOUČEK, I. Podnikatelský záměr a investiční rozhodování. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 2005. 356 s. ISBN 978-247-0939-2.
- [8] HALES, J. Accounting And Financial Analysis In The Hospitality Industry. 1. vydání. Routledge, 2005. 296 s. ISBN 0-75-067896-8.
- [9] HENKEL – oficiální stránky. [online]. 2013, [cit. 2013-03-04]. Dostupné z WWW: <<http://www.henkel.cz/>>.
- [10] Interní dokumenty společnosti.
- [11] Justice.cz – výroční zprávy společnosti Tomil, s.r.o. [online]. 2013, [cit. 2013-02-22]. Dostupné z WWW: <<https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl?subjektId=isor%3a299131&klic=iyijyd>>.
- [12] KISLINGEROVÁ, E., HNILICA, J. Finanční analýza – krok za krokem. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2008. 135 s. ISBN 978-80-7179-713-5.

- [13] KNÁPKOVÁ, A., PAVELKOVÁ, D. Finanční analýza – komplexní průvodce s příklady. 2. vydání. Praha: Grada Publishing, 2010. 208 s. ISBN 978-80-247-3349-4.
- [14] KRAFTOVÁ, I. Finanční analýza municipální firmy. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2002. 206 s. ISBN 80-7179-778-2.
- [15] MARINIČ, P. Plánování a tvorba hodnoty firmy. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 2008. 240 s. ISBN 978-80-247-2432-4.
- [16] MÁČE, M. Finanční analýza obchodních a státních organizací - praktické příklady a použití. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 2005. 157 s. ISBN 80-247-1558-9.
- [17] Ministerstvo průmyslu a obchodu – oficiální portál. [online]. 2012, [cit. 2012-08-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.mpo.cz/dokument105732.html>>.
- [18] NÝVLTOVÁ, R., MARINIČ, P. Finanční řízení podniku – moderní metody a trendy. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 2010. 208 s. ISBN 978-80-247-3158-2.
- [19] PANDA, K. J. Accounting & Finance For Management. 1. vydání. Sarup & Sons, 2006. 296 s. ISBN 81-7625-655-2.
- [20] Procter&Gamble – oficiální stránky. [online]. 2013, [cit. 2013-03-04]. Dostupné z WWW: <<http://www.procter-gamble.cz/>>.
- [21] RŮČKOVÁ, P. Finanční analýza – metody, ukazatele, využití v praxi. 4. vydání. Praha: Grada Publishing, 2011. 144 s. ISBN 978-80-247-3916-8.
- [22] Sbírka listin vybrané konkurence. [online]. 2013, [cit. 2013-03-15]. Dostupné z WWW: <<https://or.justice.cz/>>.
- [23] SEDLÁČEK, J. Finanční analýza podniku. 2. vydání. Brno: Computer Press, 2011. 152 s. ISBN 978-80-251-3386-6.
- [24] SCHOLLEOVÁ, H. Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 2008. 256 s. ISBN 978-80-247-2424-9.
- [25] SIDDIQUI, A. S., SIDDIQUI, S. A. Comprehensive Financial Accountancy. 12. vydání. Lasmi Publications, 2011. 1067 s. ISBN 81-7008-744-9.
- [26] SOVOVÁ, J. Poměrová analýza. [online]. 2012, [cit. 2012-04-23]. Dostupné z WWW: <<http://www.vlastnicesta.cz/metody-1/pomerova-analyza>>.
- [27] SPIECH, S. Making More Time For Effective Financial Analysis. Strategic Finance, 2008, roč. 89, č. 12, s. 45 - 49. ISSN 1524-533X.

- [28] STROUHAL, J. Finanční řízení firmy v příkladech. 1. vydání. Brno: Computer Press, 2006. 178 s. ISBN 80-251-0913-5.
- [29] SYNEK, M., KISLINGEROVÁ, E. a kol. Podniková ekonomika. 5. vydání. Praha: C. H. Beck, 2010. 498 s. ISBN 978-80-7400-336-3.
- [30] ŠIMAN, J., PETERA, P. Financování podnikatelských subjektů - teorie pro praxi. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2010. 192 s. ISBN 978-80-7400-117-8.
- [31] THUKARAM, E. M. R. Management Accounting. 1. vydání. New Age International, 2007. 588 s. ISBN 81-2241-439-7.
- [32] TOMIL – oficiální stránky. [online]. 2013, [cit. 2013-02-16]. Dostupné z WWW: <<http://www.tomil.cz/>>.
- [33] VOCHOZKA, M. Metody komplexního hodnocení podniku. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 2011. 248 s. ISBN 978-80-247-3647-1.

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1: Organizační schéma společnosti TOMIL, s.r.o.

Příloha 2: Porovnání poměrových ukazatelů TOMIL, s.r.o. s konkurencí

Příloha 2: Porovnání poměrových ukazatelů TOMIL, s.r.o. s konkurencí

Ukazatel	Společnost	2007	2008	2009	2010	2011
Běžná likvidita	Bochemie, a.s.	2,3628	1,1511	1,3278	-	-
	Procter&Gamble, s.r.o.	1,6918	0,8708	0,5836	2,3603	1,4828
	Henkel ČR, s.r.o.	2,0647	1,7583	1,5785	1,6183	1,0270
	TOMIL, s.r.o.	1,1409	1,0420	1,5812	1,2035	1,0772
Pohotová likvidita	Bochemie, a.s.	1,6967	0,5821	0,8632	-	-
	Procter&Gamble, s.r.o.	1,6079	0,8073	0,5377	2,2881	1,3881
	Henkel ČR, s.r.o.	1,7748	1,5497	1,3423	1,1775	0,7472
	TOMIL, s.r.o.	0,7502	0,6949	1,1082	0,7314	0,5976
Okamžitá likvidita	Bochemie, a.s.	0,7681	0,0820	0,0435	-	-
	Procter&Gamble, s.r.o.	0,0000	0,0209	0,0194	0,0359	0,0099
	Henkel ČR, s.r.o.	0,9817	1,0022	0,8089	0,4958	0,0006
	TOMIL, s.r.o.	0,0415	0,0323	0,0418	0,0367	0,0457
Rentabilita celkového kapitálu	Bochemie, a.s.	-0,97	13,34	3,73	-	-
	Procter&Gamble, s.r.o.	5,59	6,37	5,30	5,70	5,85
	Henkel ČR, s.r.o.	30,52	28,18	22,63	21,94	18,14
	TOMIL, s.r.o.	-0,82	1,63	10,17	3,48	7,39
Rentabilita vlastního kapitálu	Bochemie, a.s.	-2,96	51,91	1,32	-	-
	Procter&Gamble, s.r.o.	4,54	7,27	4,98	5,07	5,10
	Henkel ČR, s.r.o.	64,14	65,77	60,54	57,69	60,76
	TOMIL, s.r.o.	-6,26	0,01	31,82	3,49	13,03
Rentabilita tržeb	Bochemie, a.s.	-1,20	17,34	0,45	-	-
	Procter&Gamble, s.r.o.	7,66	11,05	7,24	9,46	8,50
	Henkel ČR, s.r.o.	8,60	9,12	7,38	5,47	5,59
	TOMIL, s.r.o.	-0,50	0,00	1,95	0,27	1,15
Rentabilita nákladů	Bochemie, a.s.	-1,19	20,98	0,45	-	-
	Procter&Gamble, s.r.o.	8,30	12,42	7,81	10,45	9,29
	Henkel ČR, s.r.o.	9,41	10,04	7,96	5,78	5,92
	TOMIL, s.r.o.	-0,50	0,00	1,99	0,27	1,16
Obrat aktiv	Bochemie, a.s.	0,3602	0,6757	0,8880	-	-
	Procter&Gamble, s.r.o.	0,5070	0,5547	0,5505	0,4697	0,5283
	Henkel ČR, s.r.o.	3,5434	3,0862	3,0669	4,0126	3,2481
	TOMIL, s.r.o.	4,0171	3,7316	3,6419	3,6040	3,8723
Doba obratu aktiv	Bochemie, a.s.	999,51	532,77	405,43	-	-
	Procter&Gamble, s.r.o.	709,99	648,99	653,94	766,40	681,49
	Henkel ČR, s.r.o.	101,57	116,65	117,38	89,72	110,83
	TOMIL, s.r.o.	89,62	96,47	98,85	99,89	92,97
Obrat zásob	Bochemie, a.s.	4,3543	7,2910	12,09	-	-
	Procter&Gamble, s.r.o.	67,6997	72,9643	74,3201	75,0614	73,1826
	Henkel ČR, s.r.o.	26,3954	26,8232	20,9723	15,0437	16,7177
	TOMIL, s.r.o.	16,5431	17,1297	17,7573	14,5734	14,8451

Doba obratu zásob	Bochemie, a.s.	82,68	49,38	29,77	-	-
	Procter&Gamble, s.r.o.	5,32	4,93	4,84	4,80	4,92
	Henkel ČR, s.r.o.	13,64	13,42	17,17	23,93	21,53
	TOMIL, s.r.o.	21,76	21,02	20,27	24,70	24,25
Doba obratu pohledávek	Bochemie, a.s.	115,27	43,40	52,53	-	-
	Procter&Gamble, s.r.o.	101,87	61,11	54,75	149,59	71,54
	Henkel ČR, s.r.o.	37,31	35,23	38,78	37,00	57,47
	TOMIL, s.r.o.	39,47	40,13	45,71	36,35	27,90
Doba obratu závazků	Bochemie, a.s.	211,34	127,08	98,44	-	-
	Procter&Gamble, s.r.o.	97,39	102,08	130,26	94,47	82,00
	Henkel ČR, s.r.o.	47,04	64,35	72,68	54,28	76,97
	TOMIL, s.r.o.	55,87	65,46	43,17	52,74	51,14
Celková zadluženost	Bochemie, a.s.	85,29	77,43	69,79	-	-
	Procter&Gamble, s.r.o.	14,35	15,73	19,92	12,33	12,03
	Henkel ČR, s.r.o.	52,48	57,19	62,64	61,99	70,14
	TOMIL, s.r.o.	66,34	67,96	76,81	70,99	64,57
Koefficient samofinancování	Bochemie, a.s.	14,67	22,57	30,08	-	-
	Procter&Gamble, s.r.o.	85,65	84,27	80,08	87,67	87,97
	Henkel ČR, s.r.o.	47,52	42,81	37,36	38,01	29,86
	TOMIL, s.r.o.	31,94	31,00	22,28	27,92	34,19
Úrokové krytí	Bochemie, a.s.	-0,99	3,98	0,93	-	-
	Procter&Gamble, s.r.o.	100,63	133,68	18,81	66,41	443,56
	Henkel ČR, s.r.o.	971,05	2117,67	2659,36	3376,49	9264,21
	TOMIL, s.r.o.	-0,60	0,98	6,67	1,64	4,02

Zdroj: vlastní zpracování dle [22]